

BSB-Ink C-199 - GW 6390

Catullus, Gaius Valerius / Fosco, Palladio / Civaellus, Donatus

**Carmina mit Kommentar, Vita Catulls, Widmungsbrief an Laurentius
Bragadenus und Vorwort an den Leser von Palladius Fuscus und Gedicht von
Donatus Civaellus. - Mit Privileg**

Venedig 1496.04.28

2 Inc.c.a. 3360#Beibd.1

Copyright

Das Copyright für alle Webdokumente, insbesondere für Bilder, liegt bei der Bayerischen Staatsbibliothek. Eine Folgeverwertung von Webdokumenten ist nur mit Zustimmung der Bayerischen Staatsbibliothek bzw. des Autors möglich. Externe Links auf die Angebote sind ausdrücklich erwünscht. Eine unautorisierte Übernahme ganzer Seiten oder ganzer Beiträge oder Beitragsteile ist dagegen nicht zulässig. Für nicht-kommerzielle Ausbildungszwecke können einzelne Materialien kopiert werden, solange eindeutig die Urheberschaft der Autoren bzw. der Bayerischen Staatsbibliothek kenntlich gemacht wird.

Eine Verwertung von urheberrechtlich geschützten Beiträgen und Abbildungen der auf den Servern der Bayerischen Staatsbibliothek befindlichen Daten, insbesondere durch Vervielfältigung oder Verbreitung, ist ohne vorherige schriftliche Zustimmung der Bayerischen Staatsbibliothek unzulässig und strafbar, soweit sich aus dem Urheberrechtsgesetz nichts anderes ergibt. Insbesondere ist eine Einspeicherung oder Verarbeitung in Datenbanken ohne Zustimmung der Bayerischen Staatsbibliothek unzulässig.

The Bayerische Staatsbibliothek (BSB) owns the copyright for all web documents, in particular for all images. Any further use of the web documents is subject to the approval of the Bayerische Staatsbibliothek and/or the author. External links to the offer of the BSB are expressly welcome. However, it is illegal to copy whole pages or complete articles or parts of articles without prior authorisation. Some individual materials may be copied for non-commercial educational purposes, provided that the authorship of the author(s) or of the Bayerische Staatsbibliothek is indicated unambiguously.

Unless provided otherwise by the copyright law, it is illegal and may be prosecuted as a punishable offence to use copyrighted articles and representations of the data stored on the servers of the Bayerische Staatsbibliothek, in particular by copying or disseminating them, without the prior written approval of the Bayerische Staatsbibliothek. It is in particular illegal to store or process any data in data systems without the approval of the Bayerische Staatsbibliothek.

Erant tunc de excellentibus Principibus: & Illustri-
 bus. Vnde Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.
 Vnde cum idem Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.
 Vnde cum idem Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.
 Vnde cum idem Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.
 Vnde cum idem Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.
 Vnde cum idem Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.
 Vnde cum idem Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.
 Vnde cum idem Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.
 Vnde cum idem Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.

Quod superius dicitur Palladius nonne scribit in libro Palladii Fuscii Patavinus.
 Marcus I. Romanus.
 Andreas Gualtherus.
 Antonius Thomas.
 Johannes Franciscus Brasiliensis Caput loco Consiliarii.

**Catullus una cū commentariis Eruditī Viri
 Palladii Fuscii Patavinī.**

Ham 4768

9 W 6395

Aerenissime ac excellentissime Princeps: & Illustrissimum dominium supplicat uestre sublimitati noie fidelissimi subditi Palladii Fusci patauini. Vt cum idem Palladius non sine maximo studio ac labore nuper comentatus sit Catullum poetam latinum: & opus eximium fecerit: ipsumque ad communem studiolorum utilitatem imprimi uelit. Eadem sublimitas uestra ei clementer concedere dignetur. Nequis praeter Ioanem Tacuinum huic negotio deputatum: supradictum opus in terris Illustrissime Do. V. intra decenium imprimere: aut in alienis terris impressum uendere possit: uti plerisque aliis dignata est concedere. sub poena contrafacientibus amittendi libros: & decem pro uno quoque libro aureolos. Sicut tertia multa pars sit accusatoris. Tertia domus Pietatis: & tertia pro damno eiusdem Ioannis: Qui praefatae sublimitati uestre humiliter se commendat.

Quod Suprascripto supplicanti concedatur: ut petit.

Marinus Leonus Consi.

Andreas Gabriel Consi.

Antonius Tronus Consi.

Ioannes Franciscus Bragadenus Caput loco Consiliarii.

2

PALLIIVS FVSCVS IN VENI CLARISSIMO LAURENTIO
BRAGADENO PATRITIO VENETO FELICITATEM.

Per ab amicis exoratus Laurēti Iuuenis optime & in nostris studiis eminentissime ut cōmē-
tarios quos in Catullū pridem scripsi: iā emittere: diu multūq; cogitavi: cui eos potissimū de-
carem. Verum cū mihi multū occurreret: qui hoc munere quātulumcūq; sit: dignissimū uide-
diderent: nemo tamen oblat⁹ est: qui te dignior uisus sit. Meminerā. n. te nostras litterulas iemper plu-
rimi fecisse: ex quo pstantiā tuā me meaq; omnia libentissime dedicavi: ut ego quoq; iis ann. meras-
rer: qui te ob generis splendore eximiāq; eruditionē admirati: amant: colūt: & uenerātur. Occurrebat
præterea alium neminē Catulli poetæ: proculdubio elegantissimi lectōe adeo delectari. Ut qui i hoc
scribēdi genere eū unum secutus carminis argutia atq; lepore ipsum nobis mirifice effingas. Sed lau-
des tuas tunc pro ingenii mei mediocritate recensere destinaui: cum alios quos in Plinii Iunioris epi-
stolas scribere cepi: cōmentarios tibi perfecero. Interea hos per leges ita tamen ut in ipsis priusq; im-
pressoribus tradantur: si quid deesse uisum fuerit: id continuo addas: sin supresse detrahas: nec minus
audacter deleas: si quid perperam uel somniculose a nobis dicatur: ut tua diligentia quam etiā rebus
minimis adhibere soles. in manus hoium q̄ emendatissimi ueniant. Vale. Patriæ ornamentum.

Viri clarissimi Donati Ciuaelli in Palladii
Fusci Cōmentarios Endecasyllabon.

Si quis per tenebras Catullianas
Securos cupit explicare gressus:
Hic mox Palladium meum sequatur
Claras lampadas & faces ferentem
Non sic semita claruit per orbem
Quærenti, cereri abditam rapinam:
Ut docti tenebræ nitent Catulli
Claras Palladio faces ferente.

VITA CATVLLI.

Eusebius in temporibus Suetonio. i. C. Alerius Catullus quem ob eximiam eruditione posteriores poetae doctum appellarunt: Verum natus: ut Eusebius scribit in temporibus circiter ceterisimam septuagesimam olympiade mortuus est anno uitae. xxx. non sine magna rei litterariae iactura. Quippe si longioris aetatis beneficio usus esset: & plura & meliora haud parum posteris profutura proculdubio scribere potuisset uoluisse. Caesare setque. Valerium autem ipsius patrem. C. Iulio Caesari gratissimum fuisse indicat his uerbis Suetonius: Valerium Opus a Catullum a quo sibi uersiculis de mamurra perpetua stigmata imposita non dissimulauerat satisfacere Catullo tem eadem die adhibuit coenae: hospitioque patris eis sicut consueuerat: uti perseuerauit. Haec ille. Sed Caesare tullus amicos complures habuit. & in iis Veranium Fabulum. Caluum Furium & Aurelium quorum ad illo nepo omnem occasionem perlibenter mentionem facit. Reuerentissime uero coluit. M. Tullium & Cornelium Nepotem: cui etiam opus suum dedicauit. Sunt tamen qui mallint Cornelio Gallo. Quod minime probamus: is. n. nondum tanti erat: ut ipsius nomini libri ab auctoribus dicarentur. Amavit hic nosse Cloam quam ipse habita ueneratione quasi ad ingenium Sappho alludens lesbiam appellat. Haec autem animi moderationem ut ueris nominibus parceret: caeteri quoque sunt secuti. Tycidas. n. ut Apuleius testatur pro metella scripsit perillam. Propertius pro Hostia cynthiam: Tibullus pro plania deliam: & apuleius quidem. C. Lucullus quae iambicus fuerit improbatur quod gentium & macedonem ueris nominibus Catullus prostituerit. Sed ego ad Catullum redeo: qui a nonnullis ueterum inter iambicos annumeratus ut poetis iambicis steris declararet: quae uarium quae multiplex quae flexibile ingenium habuisset non contentus scripsisse Epigrammata. Elegias quoque & heroica conscripsit. Neque illis repugnamus imo eorum accedimus sententiae qui hunc multo plura quam hic habeantur scripsisse dicunt. Sed quae temporis iniuria & nonnorum maiore liber a negligentia prorsus perierint. uerum cum omnia scripta sua in unum opus contraxisset. Illudque iam emissum Catullo furus esset a deploratione mortui passeruli qui in delitiis Clodiae erat passerem appellauit. Neque enim illorum sequimur opinionem: qui hanc uocem occultiorem quendam intellectum habere contendunt. scriptus

PALLADIVS AD LECTOREM.

Epigramma quod genus poematis a nobis dici potest inscriptio latinis magis quam graecis familiae fuisse comperio. Quippe cum apud illos pauci uix singulis epigramatis claruerint: apud nos uero multi non exiguos epigramaton libros scripserint ut Marcius pedo: Getulicus: Catullus: Lucanus: Aufonius: ac etiam Caesar Augustus. Quorum post Catullum hic enim uerborum tum elegantia suauitateque: tum lepore & eruditione caeteros longe excessit: maxime laudatur Valerius Marcialis Epigrammatis autem licet lex ea sit: ut nudis prope uerbis iocandi: cauillandi: deridendi: licentia laescauiat: nonnunquam tamen laudat. atque ad aliquid agendum quod peractum laudem sit allatur: cum ipsum: ad quem scribitur uehementer hortatur. Hoc. n. a satyris differunt: qui scribunt epigrammata. Quod illi uitia tantum acrius carpunt: hii etiam honesta laudant: & nos ad uirtutem amplexandam plerumque adhortantur. Praeterea satyrae scriptores aspera oratione & uerborum copia: hii leni nonnunquam breuique sermone fere semper utuntur: sed de hoc satis: iam Catullum interpretari incipiamus.

QUOIDONO. Versus est endecasyllabus. Idē phalecius ab inuentore dictus constat re
spondeo dactilo & tribus trocheis. Catullus hoc primo epigrammate alloquitur Cornelium
Nepotē: cui opus suū dedicat simulq; optat ut musa fauente opus ipsum plus uno duret sa-
culo. **Q**uoi: casus est datiu: de quo in primo institutionū ita scribit Quintilianus. Il-

Quintilianus

Valerii Catulli Veronensis poetæ cla-
rissimi ad Cornelium nepotē epigrāma.

Voi dono lepidum nouum
libellum

Quarrido modo pumice expo-
litum

Corneli: tibi: nāq; tu solebas.

Meas esse aliquid putare nugas:

Iam tum quum ausus es unus italorum

Omne æuum tribus explicare chartis

Doctis iuppiter: & laboriosis:

Quare habe hoc tibi quicquid est libelli:

Qualecunq; quod o patrona uirgo:

Plus uno maneat perenne sæclo:

Fletus Passeris lesbia.

Passer delitiæ meæ puellæ

Qui cū ludere: quē in sinu tenere.

Cui primum digitum dare appetenti

Aridū
Nonius
Plautus

Plinius

Plures
eodē tpe
corneli

loquit Catullus. **Q**uāq; tu solebas: ratio dedicatiōis. **P**utare nugas: poetæ cū suos uersū extēuare
uolūt eos uel lusus uel nugas uocāt. Martialis. Qui meruit nugas primus habere meas: & alibi a Va-
lerio polio petes quito: per quē perire nō licet meis nugis. **Q**uā tū: ex quo scilicet tu unus Italorum
ausus es explicare omne æuum tribus chartis hoc est memorias uirorum illustrium scriptis tuis com-
prehendere. **Q**uā autem de temporibus scripserit nepos testatur Gellius libro. xvi. noctium atticarū.
Quā unus: solus. **Q**uā omne æuum: omne tempus præteritum orsus enim idē Cornelius ab urbis uel ut alii uo-
lunt orbis primordio uiros omnes memoria dignos breui libello complexus erat. Dictum est autem
æuum ut placet Varroni ab ætate omnium annorum: & ab eo æuiternum quod factum ē æternum.
Quā iuppiter: exclamatio emissa p admirationē. **Q**uā doctis: ad sensa. **Q**uā laboriosis: ad uerba: studuerat
n. Nepos breuitati simul & eruditiōi. **Q**uā quare habe: cōclusio. **Q**uā quicquid est libelli: quicquid ad magni-
tudinē. **Q**uā sicut: qualescunq; ad bonitatē. **Q**uā patrona uirgo. Musam iuocat uel melpomenē uel taliā uel
quancunq; aliam. Musæ enim sunt patrōæ poetarum eorūq; carmina aduersus omnes Inurias sol-
licite defendūt. **Q**uā maneat: penne duret. **Q**uā plus uno sæclo: plus centum annis. ad id autē alludit Ca-
tullus q; malorum poetarum carmina non diu leguntur. Quidam non musam ut nos sed dianā intel-
ligunt: quæ ut Horatius aperte indicat sæculo præerat una cum Apolline. Alii palladem quā dicūt
ideo a Catullo iuocari: quia eius ut Liuius ostendit: est numerus. Nonnulli pro patrona lesbiam accē-
piunt. Sed quonam modo ad lesbiam apostrophat. Cum serio Nepotem alloquatur. Cæterum pōta
nus scriba regius uir impense doctus & qui Romæ profitentur uerba mutant uersum hunc ita scri-
bunt qualecunq; per ora quod uirorum.

Martia-
lis

Gellius

Aeuſi
M. Var-
ro

PASSER DELITIAE. Versus ē ei⁹ generis cui⁹ superior. Catull⁹ hic amos idē ira æstus
q; ab amica exclusus foret: passerem alloquitur demiratus tum eius lusus: tum uoluptatem
quā ex eo irritando lesbia capiebat. Quare inquit si cum hic ardor qui nunc me tenet quie-
scat: ego itē ut puella solet tecum ludere ludendoq; curas animi leuare possem: tam gratū
mihī tuū eēt beneficium quam gratum ferunt fuisse malum aureū Atalanta puellæ quod ab Hippo-
mene in cursus certamine iactum ut assequeretur: pudicitia famam cōtempserit: & patris spreuit impe-
rium. **Q**uā delitiæ: oblectamenta. uirgilius. Formosum pastor Corydō ardebat alexin Delitias domi-
ni. **Q**uā qui cum: cum quo. **Q**uā primum digitū primam digiti partem.

Delitiæ
Virgil.

αυτη
κροβια
Fabula

Et acris solet incitare morsus. acriter mordentem irritare. Cum desiderio meo nitenti. huius & duorum qui subsequunt uersu. Sensus & ordo est. Cum libet meo desiderio nitenti iocari nescio quid carum & solatiolum sui doloris. appellat aut amica desiderium. quae marore aliquo affecta si cum passere luderet eius lusibus exhilarabatur. Dixit aut iocari pro ludere. Ut cum grauis acquiescat ardor. credo inquit ut si possem ludere tecum. Sicut ipsa & ludendo leuare curas animi: cum grauis ardor acquiescat: tam gratum est mihi & reliqua. Grauis ardor: molestus ignis. Curas: sollicitudines. Est: pro eēt tem

Zona

Verrius

pus p tpe. αυτη κροβια. Pernici. ueloci: acriter currenti: ut pote quae cum procis cursu certabat. Fabula at talis e. Ex scheno ciuitate fuit uirgo Atalanta cursu p potens sic ut sposos puocatos & uictos occideret. Postea hippomenes uenerem ut sibi adesset rogauit: a qua cum accepisset de horto hesperidum uel damasceno cypru. agro tria mala aurea puella puocauit. Et singula cepit iacere. Tu atalanta cupidine colligendorum malorum retenta supata est Sed hippomenes potius uictoria in luco Matris deum Amoris impatientia cum uicta concubuit. unde trata dea in leones eos mutauit & curru suo subdidit. Aureolum. amat hic poeta inserere suis uersibus nomina diminutiua: quia haec ad aure legentis dulcius sonant. Quod zonam soluit diu ligata quod malum causa fuit: ut Atalanta uirginitatem amitteret. Soluit. diarexis. nam nisi soluit trisyllabum sit uersus stare non potest. Zonam cingulum quod ex lana ouis fiebat: eo uirginalis uenter praecingebatur. uerum cum puella nupsisset: illud prima nocte uir in lecto soluebat. Verrius est auctor. Qui dam uero pro tecum legunt secum: & pro ipsa legunt ipse. quae lectio si placet dicendum est Catullum non cum passere sed cum lesbia ludere exoptasse.

Status

Plinius

Plautus

Verg.

Pipo

LUGETE O VENERES. Versus e endecasyllabus. Poeta in gratiam lesbiae amicae suae passeris cuius lus antea laudauit mirifice deflet interitum. Lugete. luctu dolore indcate. Veneres cupidinesque. Antiqui non solum ueneres sed cupidines quoque plures esse crediderunt. Unde Staius in primo syluarum sic ait. Hic puer e turba uolucrum cui plurimum ignis. Et quantum est hominum uenustiorum. quicquid laetum inquit & elegans est lugeat. Quae plus illa oculis suis amabat: posuit oculos pro preciosissima corporis parte: ut qui lucis usu teste Plinio uita a morte distinguat. & quia quanto res preciosior est: tanto nobis charior est: ideo plautus oculissimum dixit pro charissimo. Mellis. dulcis uel suavis a melle. Suamque norat ipsam: expone tu diuam. laudat autem per transitum passeris ipsius ingenium. Ad. pro apud. Sic uirgilius. Tu ne ille aeneas: quem dardanio Anchise Alma uenus phrygi genuit simoentis ad undam. Usque. semper. Pipillabat. a pipo uenit pipillo frequentatiuum. Est aut pipere minorum pulorum uocem emittere. Redire quaeque. communis sententia neminem ab inferis reuertit. At uobis male sit. irritat poeta morte passeris male imprecat tenebris inferni. Deuoratis. in mortem trahitis. Tam bellum mihi passerem abstulistis. tam pulchram mihi auiculam adenuistis. quae merito pulchritudinis suae longiori uita digna erat. Tua. emedo uera. ut hoc referat ad tenebras inferni. & sit sensus. uero hoc malo facinore ocelli meae puellae rubent. Turgiduli. tumiduli quod solet euenire in longiore fletu. hinc

Iuena.

est illud apud Iuuenalem. Cuius turbauit nitidos extinctus passer ocellos. **P**HASELLVS ILLE. Versus est iambicus trimeter: Cuius inuentor Archilochus ex sex Iambis cum primis constituit. Sed paulatim in cunctis sedibus secunda & quarta exceptis spondeum recepit. Hoc epigrammate Catullus laudat & primis quidem a celeritate phasellum. Qui in paphlagonia sumptibus poetae aedificat eundem firmionem usque in patriam feliciter reportauerat. Carminis autem gratia ex locorum commemoratione plurimum auget. Phasellus ille: phasellus antiquus erat genus nauigii quod in utroque genere

Et acris solet incitare morsus
Cum desiderio meo nitenti
Charum nescio quid libet iocari
Et solatiolum sui doloris.
Credo ut cum grauis acquiescat ardor
Tecum ludere: si cut ipsa possem:
Et tristis animi leuare curas:
Tam gratum est mihi: quam ferunt puellae
Pernici aureolum fuisse malum:
Quod zonam soluit diu ligatam.
LUGETE O VENERES cupidinesque:
Et quantum est hominum uenustiorum:
Passer mortuus est meae puellae:
Quem plus illa oculis suis amabat.
Nam mellitus erat: suamque norat
Ipsam tam bene quam puella matrem:
Nec sese a gremio illius mouebat:
Sed circumsiliens modo huc modo illuc
Ad solam dominam usque pipillabat:
Qui nunc it per iter tenebricosum
Illuc unde negant redire quaequam.
At uobis male sit mala tenebrae
Orci: quae omnia bella deuoratis:
Tam bellum mihi passerem abstulistis:
O factum male. o miselle passer
Vestra nunc opera meae puellae
Flendo turgiduli rubent ocelli.

De phasello.
PHASELLVS ille quem uidetis hospites
Ait fuisse nauium celerrimum

inuenit frequētius tñ in masculino. **C** Neq; negasse. potuisse. duæ enim negatuae faciūt unā affirmatiua tres uero negatiue p una negatiua accipiunt neq; est necesse in re manifesta inculcare exēpla. **C** Præterire. cursu uincere. **C** Palmulis. remis pars p toto. Plinius scribit lib. vii. hist. Nat. copas inuenisse remū: latitudinem uero eius quæ p̄rie palmula dicit̄ plateas. **C** Opus fore: oporteret. **C** Linteo uelo. **C** Negat negare. ait affirmare. **C** Adriatici. quod ante adriacū dicebat̄ ab Adria thuscorū urbe. Pli. lib. iii. Nobili portu oppidi thuscorū Adria. a quo adriacū antea mare appellatū: quod nunc Adria ticū. **C** Cycladas. quas attingit Phasellus inter nauigandū. Sunt aut̄ insulæ in mari ageo circa delū in orbē Sitæ: unde nomen traxerūt. **C** Rhodum. Rhodus insula est in mari lycio. cui ut Diodorus ait. Rhodos neptuni filia nomen dedit. **C** Nobile scilicet solis colosso. quē fecerat charēs lyndi⁹ lisp⁹ pi discipulus is. lxx. Cubitorū fuisse dicit̄ rāta qdē admiratiōis: ut ab eo Rhodii colossenses sint appellati. **C** Horrīdā. Frigidā aut̄ incolarū feritate asperā. **C** Thraciā. pars est europæ ad septētrionē olim in strategeas. L. diuisa cuius termini sunt a septētrione iſter: ab ortu pontus: a p̄p̄ontis: a meridie Aegeū mare. In ea aut̄ præter alias celebratas ab Auctorib; urbes est Bizantiū. ubi nunc sedes habet thurcarū imperator uiris eq̄s. & armis haud dubie potentissimus. **C** Propontida. sic habēt exēplaria. Ego aut̄ emēdo p̄pontidē. Nā si aliter legas uersus nō stat cū in secūda sede nō ponat̄ nisi iam bus. Propontis aut̄ mare est iter hellespōtū & Bosphorū thraciū. de quo Plinius. lib. iiii. ita differit. In de ex patiat̄ æquor: rursusq; in arctū coit. laxitas p̄ pontis appellat̄. Angustia thracius bosphorus latitudine quingētorū passuū. qua darius xerxis pater copias ponte transuexit. **C** Ponticū sinū. potū euxinū. quē ideo trucē uocat q̄a ut Mella pomponius asserit breuis est atrox nebulosus raris stationibus: nō molli atq; harenoso circūdatus littore uicinus aquilonib; & q̄a nō pfundus est fluctuosus atq; feruens. **C** Vbi. in cuius ora. **C** Antea q̄ ædificaret̄. **C** Comata silua. frondosa arbores: ex qbus phasellus ipse cōstructus est: nō enī una arbor tm̄ materiae h̄re potuit: ut ex ea sola nauis fieret. **C** Cythorio in iugo. Cythor⁹ mons est paphlagonia olim buxo uirens de quo uirgilius. Et iuuat undantē buxo spectare cythorū. & plinius. lib. xvi. Bux⁹ pyreneisac cythoro mōte plurima

Neq; ullius natantis impetum trabis
 Nequisse præterire: siue palmulis
 Opus fore uolare siue linteo.
 Et hoc negat minacis adriatic.
 Negare littus insulasue cycladas.
 Rhodūq; nobile horridaue thraciam
 Propontidem trucēue ponticū sinum.
 Vbi iste post phasellus: antea fuit
 Comata silua. nam cytorio in iugo
 Loquente sæpe sibilum edidit coma
 Amastri pontica: & cytore buxifer
 Tibi hæc fuisse & esse cognitissima
 Ait phasellus. ultima ex origine
 Tuo stetisse dicit in cacumine:
 Tuo imbuisse palmulas in æquore.
 Et inde tot per impotentia freta
 Herum tulisse: leua siue dextera
 Vocaret aura: siue utrunq; iuppiter
 Simul secundus incidisset in pedem:
 Neq; ulla uota littoralibus diis
 Sibi esse facta: cum ueniret a mari
 Nouissime hunc ad usq; limpīdū lacum.
 Sed hæc prius fuere: nunc recondita
 Senet quiete: leq; dedicat tibi
 Gemelle castor & gemelle castoris.

Cyclades
 Rhod⁹
 Coloss⁹
 Rhodii
 colossenses
 Thracia
 Bizantiū
 Propontis
 Plinius
 Mella
 pomponius
 Cythorus
 Virgi.
 Plinius
 Strabo
 Quintilianus
 Imbucore
 Virgi.
 Pes
 Virgi.
 Plinius
 Dii littorales
 Verg.
 Priscia.

C Amastri. Amastris ut scribit Strabo oppidum est in eadem paphlagonia ante sisamon appellatū. **C** Cythore buxifer: qui buxo abundas. **C** Hæc q̄ de celeritate sua dixit phasellus. **C** Ultima: ultima dixit pro prima: sic Quintilianus. Sed opus est modo ut neq; crebra sint hæc nec manifesta quia nihil est odiosius affectatione: nec utiq; ab ultimis etiam oblitterata temporibus: qualia sūt toppe & An tegerio. **C** Tuo æquore: p̄to euxino. **C** Imbuisse: madefecisse. Vergilius. Sæpe tener nostris ab ouibus imbuet agnus. imbuet madefaciet aram scilicet suo sanguine. **C** Inde: ex ponto. **C** Impotentia. tē pestuosa & quæ in una facie persistere nequeunt. **C** Herum tulisse. Catullū uexisse. **C** Leua siue dextera uocaret aura. Siue a dextera siue a sinistra uetus flaret. **C** Siue utruq; iuppiter simul secundus incidisset in pedē: Siue uentus a pupi ueniēs inter utruq; pedem uelum impelleret. Est enim pes iter nauica instrumenta pars ueli inferior uel potius funis. quo ipsum uelum foris aut trāstris alligatur. Vergilius. Omnes una fecere pedem. & Plinius. li. ii. iisdem aut̄ uentis in contrariū nauigatur prolatis pedibus. ut noctu plerunq; aduersa uela concurrant. **C** Iuppiter. aer in quo quidem uetorum est regnū itaq; præcipua eorum ibi natura. **C** Littoralib; diis. Glauco nereō & Melicertæ. quib; templa in littoribus erigebātur. Vergilius. Votaq; seruati soluēt in littore nauæ Glauco panopeaq; & inoo melicertæ. **C** Nouissime: ad postremū. **C** Limpīdū. perspicuū. **C** Lacum. intelligit Benacum qui hodie gardæ uocatus mintium amnem uergiliū preconio isignē transmittit. **C** Senet: senescēs quiescit. Prius scianus senesco inchoatiū est. Nā positūū eius seneo inuenit̄ in usu. Actius in telepho. iam iā stupido thessala sōno pecora laquēt senetq;. **C** Gemelle castor pollux. castorē & pollucē frēs fuisse nemo est uel semidoct⁹ q̄ nesciat. Cur at̄ iudē nauis olim p̄ssent. Diodor⁹ i gnto. & i. ii. Pli. plurib; declarat.

Martialis
Virgilius

As
Plinius

Vulgi
opinio
de sole.
Ouidius

Scorta
Sex. Pompeius

Plinius
Malabathros

Horatius
Apuleius
Argutatio

VIAMVS MEA LESBIA. Versus est endecasyllabus. Hortat lesbiam Catullus: ut ipsa
spretis senum susurris secum indulgeat voluptati memineritque nullum unquam post obitum ad vitam
reuocari. **V**iuamus: uiuere apud hunc & alios laetiores poetas idem est quod genio indulgere.
Martialis. Non est crede mihi sapientis dicere uiuam. Sera nimis ultra est crastina: uiue
hodie. & Virgilius pone merum & talos: pereat qui crastina curat. Mors aurem uellens uiuite ait ue
nicio. **R**umores: susurros cum eni lesbiam senes quosdam de sua & Catulli libidine susurrare cognouisset
ipsa in amore refraxisse uidebatur. Quare poeta
eam hortat: ut illos despiciat. **U**ni assis. Vili mo
neta ex aere scilicet: quippe decem assibus & non
nunquam sexdecim denariis permutabatur. Plinius lib.
xxxiii. hist. natu. postea annibale urgente. **Q**. Fa
bio Maximo dictatore asses unciales facti: placuit
quod denarium. xvi. assibus permutari. Quinarium octo
nis. Sestertium quaternis. ita respu. dimidium lucrata
est. In militari tamen stipendio semper denarius per
x. assibus datus. **S**oles occidere & redire possunt
Secundum uulgi opinionem. credunt enim uulgares
solem mori cum tendit ad occasum & rursus emergere
tunc nasci. **B**reuis lux: uitae definitio. **N**ox est
perpetua una dormienda. Ouidius Stulte quod est som
nus gelidae nisi mortis imago Longa quiescendi tem
pora fata dabunt. **D**a mi basia: hortatus amicam
ad uoluptatem petit ab ea oscula. **D**ein cum milia
multa fecerimus conturbabimus illa. Sensus est
ubi dederis mihi plurima basia numero custodito
alia dabis eodem numero confuso: ut uerum numerum
basiorum ignoremus: aut ne quis per inuidiam noce
re possit fascinando. Negant enim quibus cura
rae fuit talia sectari fascinum habere uisum nocendi
Si nomen uel numerus rei: cui per fascinum exitum
paratur a ueneficiis ignoretur.

LA VIDELITIAS. Versus est eius ge
neris. Cuius superior. Rogat Flauium sorda
le: ut suos amores sibi aperiat: quos se car
mine celebraturum pollicetur. Verum cum ad id Flau
ius tardus sit: poeta hoc ideo accidere suspicatur quod
scortum illud sit inelegans atque macilentum. **T**uas
delitias: tua oblectamenta. **I**llepida: sine lepore
Inelegantes: sine ornatu. **S**corti diligis scort
ta appellantur meretrices quod ut pelliculae sub
gantur omnia namque ex pellibus facta scorta
uocantur. Auctor est Sex. Pompeius. **F**e
briculosi: macilentum quales sunt qui febre laborant.
Nam te non uideas: sensus est: multa esse quae indi
cant. Flauium non solum cubare. **S**ertis ac syrio
fragrans oliuo: pro syrio oliuo non amomum ut alii
sed malabathron accipio: de qua ita scribit Plinius
dat & malabathro syria arborem folio conuoluto ari
do colore ex quo exprimitur oleum ad unguenta
& Horatius in secundo carminum ad Pompeium
sordalem. Cum quo morantem saepe diem mero fregi coronatus nitentes malabathro syria capillos.

Hoc addimus quod ad rem hanc maxime facere uideat. Veteres scilicet ante coitum ungi solitos: quia ue
nerem unguentis stimulari facile credebant. Quod affirmat Apuleius his quidem uerbis uino pulcher
rimo atque copioso memet madefeceram & unguento fragrantissimo proluuium ueneris suscitaram.
Peræque: similiter. **A**tritus uehementi flauio & ei scorti uolutatione. **A**rgutatio: sonoritas. **A**r
gutum enim praeter breue & callidum significat etiam sonorum: unde est Argutatio pro sonoritate
Inambulatio: mobilitas: illis namque coeuntibus lectus cum quodam strepitu ambulare uidebatur
Nec tu quid facias ineptiarum: ordo est cur tu nec pandas quid ineptiarum facias. **Q**uare quic
quid habes: conclusio. **B**oni malique: honesti uel inhonesti scorti. Sic alibi: pueris bonis malisque. **A**d
caelum lepido uocare uersu. Volo inquit donare te atque tuam amicam immortalitate.

Ad lesbiam.

VIAMVS MEA LESBIA ATQ; AMEMUS
RUMORESQUE SENUM SEUERIORUM
Omnes unius aestimemus assis
Soles occidere: & redire possunt:
Nobis cum semel occidit breuis lux
Nox est perpetua una dormienda.
Da mi basia mille: deinde centum:
Dein mille altera: da secunda centum:
Dein usque altera mille: dein centum:
Dein cum milia multa fecerimus:
Conturbabimus illa ne sciamus:
Aut ne quis malus inuidere possit:
Cum tantum sciat esse basiorum.

Ad Flauium.

FLAUI DELITIAS TUAS CATULLO
NI SINT ILLEPIDAE: ATQ; INELEGANTES
Velles dicere: nec tacere posses:
Verum nescio quid febriculosi
Scorti diligis: hoc pudet fateri.
Nam te non uiduas iacere noctes
Nequicquam tacitum cubile clamat:
Sertisque ac syrio fragrans oliuo
Puluinusque peræque & hic & illic
Attritus: temulique quassa lecti
Argutatio: inambulatioque:
Nam ni praeualet ista: nil taceres:
Cur non tam latera exfututa pandas?
Nec tu quid facias ineptiarum:
Quare quicquid habes boni malique
Dic nobis: uolo te ac tuos amores
Ad caelum lepido uocare uersu

QVERIS QVOT MIHI. Versus est endecasyllabus. Respondet Catullus amicæ de basia interroganti. **U**lyssæ. Africa est tertia Orbis pars: quæ a græcis libya appellata de se facit noia libycus: libylius & libylinus. **L**asserpiceris. ferētibus lasserpiciū. Quod apio simile græci silphion uocant in cyrenaica prouincia repertū ferunt aut natum imbre piceo repente in adfecta tellure circa Hesperidum ortos syrtimq; maiore annis septē ante oppidum cyrenarū uim uero illa per quatuor stadiorum spaciū inualuisse. succus ei⁹ lasserp appellatus est magnificus in usu medicamē

Libya
Lasser-
piciū

Plinius
Cyre-
na

Ad lesbiam.

QVERIS quot mihi basiationes
Tuae lesioia: sint satis superq;
Quam magnus numerus libyssa arena
Lasserpiceris iacet cyrenis
Oraculum iouis inter æstuosi:
Et batti ueteris sacrum sepulchrum:
Aut q̄ sydera multa cum tacet nox
Furtiuos hominum uident amores
Tam te basia multa basiare
Vesano satis & super catullo est:
Quæ nec pernumerare curiosi
Possint: nec mala fascinare lingua:

tisq; & ad pondus argentei denarii pensus. auctor est plinius. **C** Cyrenis. cyrenas a Batto conditas perhibent: quē Callimach⁹ dixit progenitorē suū fuisse. unde is ab Ouidio battiades est appellatus. **O**raclum iouis inter æstuosi. templum ammonis proculdubio intelligit. quod celeberrimum si Plinio & aliis item auctoribus de eo scribentibus credimus. aberat a Cyrenis quadringentis milib⁹ passuum. **E**t batti ueteris sacrum sepulchrum. Battum cyrenis sepultum fuisse indicat Catullus simul uastas harenas esse inter iouis ammonis oraclum & oppidum cyrenarū. **A**estuosi. fluctus agentis. illis enī in locis ut Mella Pomponi⁹ est auctor rupes est austro sacra. Quæ cū manu hominum attigitur: ille imodicus exurgit: harenasq; q̄si maria agens sic sæuit ut fluctibus æquor. Scribit p̄ terea Trogus Pompeius in primo historiarū: exercitum a Cambise rege persarū ad spoliandū templum ammonis in africam missum tempestatibus & harenarū molibus oppressum interiisse. **F**urtiuos hominum. amatores ut plurimū noctu uagantes accedunt ad amicas. Propertius. Me mediæ noctes me sydera plena tuetur. Frigidaq; eoo me uidet aura gelu. **T**ā te basia multa basiare. q̄ multa scilicet harenæ sunt in Africa inter cyrenas & ammonis oraculum. aut q̄ multa sydera sunt in celo. **V**esano. ob amoris incendiū furenti. **C** Curiosi sunt: qui nimis anxie omnia p̄quirūt ea etiam quæ ad ipsos non pertinent. **F**ascinare lingua. fascinare est aliquo ueneficio nocere ut pote uerbis uel uisu uel etiam tactu.

Mella
Pompo-
nius.
Rupes
Austro-
Sacro
Trog⁹
Pōpei⁹

Propertius

Curiosi

Fascina-
re

Ad seipsum

Miser Catulle desinas ineptire
Et quod uides pisse perditum ducas
Fulsere quondam tibi candidi soles.
Cum uentitabas quo puella ducebat
Amata nobis: quantum amabitur nulla.
Ibi illa multa tum iocosa fiebant
Quæ tu uolebas nec puella nolebat
Fulsere uere candidi tibi soles:
Iā nunc illa non uult: tu quoq; impotēs es:
Nec quæ fugit sectare: nec miser uiue
Sed obstinata mente perfer: obdura:
Vale puella: iam catullus obdurat:
Nec te requirēt: nec rogabit inuitam
At tu dolebis cum rogaberis nulli
Scelestā te ne: quæ tibi manet uita:
Quis nunc te adibit: cui uideberis bella:
Quem nunc amabis: cuius esse diceris:
Quē basiabis: cui labella mordebis
At tu Catulle destinatus obdura

MISER CATVLLV. Versus est iambic⁹ trimeter. de quo antea dictum ē. Catullus cum nullo pacto amicam sibi reconciliare possit: hortatur seipsum ad illam penitus deserendam: ita tamē: ut doceat se de eius scelere postmodum poenas sumpturum. **I**neptire. facere ineptias. inepti autem proprietatem luculenter declarat Cicero in libris de Oratore. **C** Candidi soles. felices dies per quod ostēdit se olim multum uoluptatis habuisse. scribit namq; Plutarchus periclem imperatorē cū uideret Atheniēses moræ pertesos ad præliū maxime spectare: nec eos a se facile cōtineri posse: diuiso in octo partes omni exercitū: rem ad sortē traduxisse. ut cui parti alba faba obuenisset: ei epulari atq; in ocio eē liceret. cæteris pugna-

Propertius

Curiosi

Fascina-
re

Cicero

Plutar-
chus

Candi-
di dies

Plinius

tibus. Iccirco inquit idem Plutarchus dicitur posteros cum uoluptatibus operam darent album illum diem ab alba faba nuncupare solitos. uel ad id alludit Catullus q̄ maiores nostri dies omnes lapillis notabant felices albis infelices nigris. cuius moris meminit Plinius lib. vii. histo. Natu. eumq; improbat. **V**entitabas. frequenter ueniebas. **F**ulsere uere. recordatus præteritæ uoluptatis ait se uere felice fuisse. **I**mpotens. impatiens: uel indicat sanguinem non ita sibi feruere ut ante. **O**bdura. fac te durtum in lesbiam. cum illa contra te respuat. **V**ale puella. coactus necessitate exit in hæc uerba. **A**t tu dolebis. insultans futuris puellæ malis ait fore. ut ipsa a nullo amplius ametur.

VERANNI OMNIBVS. Versus est endecasyllabus. Nimio gaudio exultat Catullus: quia audiuit ueraniū sodalem suum: de quo alibi mentionē facit: ex hispania ad urbē saluū rediisse. **A**ntistes. caput siue princeps: sunt qui legant antistans. Quæ lectio mihi nō displicet. **I**n columem: saluū. Incolumes dicunt: qui sunt citra calamitatē. Calamitas uero a rusticis ut ait Donat⁹ dicitur grando. q̄ cōminuat calamū hoc, est culmum & segetem. **H**iberum. pro hiberorum. Hiber⁹ rus autē teste Plinio fluuius est Hispaniæ ceterioris. propter quē græci uniuersam Hispaniā hiberiam & hispanos hiberos dixerunt. **U**t mos est tuus. Verannius ubi ex aliqua prouincia domum redierat: Quæ ipse uidisset: ea amicis narrare cōsueuerat. **A**pplicansq; collum. collo innixus. **O**culosq; suauabor. Plinius. li. xi. hos cum osculamur animum ipsum uidemur attingere.

VARRVS ME MEVS. Versus est Endecasyllabus. Varr⁹ forte perduxerat Catullum ad meretriculam: quam ipse tunc amabat: illa autem cum audiisset poetā e Bythiniā nuper esse reuersum: continuo orauit: ut seruos quos rumor erat eum in prouincia emisse: sibi cōmodaret. at Catullus ut aliquid lucri in eadē bythinnia fecisse uideretur: nō negauit se seruos mercatum esse: sed cum puella magis instaret non se sed. C. Cinnam seruos habere dixit: & ita meretriculæ elusit petulantiam. **A**d suos amores: ad suam amicam. **S**cortillum: paruum scortū. Quid autem sint scorta: iam diximus. **N**eq; illepidū: leporis expers. **N**eq; inuenustum. neq; deformē. **V**ariū: uariis de rebus. **E**lam bythinnia: q̄ ab ellesponto ad thracium Bosphorum iuxta pontidem se protendit. **E**t quonam mihi profuisset ære. Qua pecunia me iuuisset. Seruius rex ut tradit Pli. p̄m⁹ æs signauit: ære rudi usos romæ rymeus est auctor. signatum est nota pecudū unde & pecunia appellata. **N**eq; ipsis: scilicet bythinis. **N**ec cohorti: neq; familiæ & comitib⁹ ipsorum prætorum. **C**aput unctius: census ditiorum caput enim est uera summa quam uulgo capitale appellamus: eadem fors quoq; uocat. Horatius. Quinas hic capiti mercedes exigit. **P**ræsertim quibus esset irrumator prætor. poeta hoc in loco taxat Memium prætorem qui in Bythiniā missus cum illuc ab urbe egregios iuuenes iter quos fuit etiam catullus: secum duxisset: eos irrumabat Rumam ueteres uocabant Māmam a qua rumare pro lactare dictum. unde & irrumare deductū fœdæ significationis uerbum q̄ mentula in os alterius quasi sugēda immittatur. **N**ec faceret pili cohortem. familiā uel comites negligeret. **A**t certe tamen: loquitur scortum. **I**nquiūt illic natum dicitur esse comparasti ad lecticam homines. ordo & sensus est: inquiunt tamen te comparasse quod dicitur natum esse illic: homines scilicet ad lecticam. **B**eatiorem: magis beatum. **P**arare: cōpare. simplex uerbum pro cōposito. **R**ectos quia serui lecticā gestantes recti incedebant. octo autem dixit alludens ad octophorum quod gen⁹ lecticæ octo hominū ceruicib⁹ gestabatur. **V**eteris pedem grabati. annosæ lecticæ sustentaculū. **C**ynediorem: procatiorem hoc est cynedici artibus bene instructam.

UENISTI NE DOMŪ AD TUOS PENATES
FRATRESQ; UNANIMES: TUAMQ; MATREM
VENISTI: O MIHI NUNCIŪ BEATI.
VISAM TE INCOLUMEM AUDIAMQ; IBERUM
NARRANTEM LOCA: FACTA: NATIONES:
UT MOS EST TUUS: APPLICANSQ; COLLUM
IUCUNDUM OS OCULOSQ; SUAUIABOR:
O QUANTUM EST HOMINUM BEATIORUM
QUID ME LÆTIUS EST: BEATIUSUE:

De Varro.

VARRUS ME MEVS AD SUOS AMORES
VISUM DUXERAT E FORO OCIOSUM
SCORTILLUM UT MIHI TUM REPENTE UI
SUM EST
NON SANE ILLEPIDUM: NEQ; INUENUSTUM:
HUC UT UENIMUS INCIDERE NOBIS
SERMONES UARIŪ: IN QUIBUS QUID ESSET
IAM BYTHINIA: QUOMODO SE HABERET:
ET QUONAM MIHI PROFUISSSET ÆRE:
RESPONDI ID QUOD ERAT NIHIL NEC IPLIS
NEC PRATORIBUS ESSE NEC COHORTI
CUR QUI SĶ CAPUT UNCTIUS REFERRET:
PRÆSERTIM QUIBUS ESSET IRRUMATOR
PRATOR: NEC FACERET PILI COHORTEM:
AT CERTE TAMEN INQUIUNT: QUOD IL LIC
NATUM DICITUR ESSE COMPARASTI
AD LECTICAM HOMINES. EGO UT PUELLÆ
VNUM ME FACEREM BEATIOREM:
NŌ INĶ MIHI TAM FUIT MALIGNÆ
UT PROUINCIA Q̄ MALA INCIDISSSET
NŌ POSSEM OCTO HOMINES PARARE RECTOS:
AT MI NULLUS ERAT NEQ; HIC NEQ; IL LIC
FRACTŪ QUI UETERIS PDEM GRABATI
IN COLLO SIBI COLLOCARE POSSET
HIC ILLA UT DECUIT CINÆDIOREM

Octo
phox.

Comoda: comodantur quae eadem restituunt: ut libri & uestes mutuatur quae non eadem redduntur: ut pecunia triticum & oleum. Serapi. Serapis deus erat Aegyptiorum: qui romae etiam templum habuit. Quanta autem uirorum foeminarumque lasciuia idem in Aegypto coleretur. Strabo indicat lib. ultimo geographiae. Mane inquit: ne corripitur cum natura longa sit: quia sequitur uocalis. Cinna est Caius ita est legendum: sed tamen in dubium uenit hic ne fuerit cinna qui annis. ix. ut auctor est Quintilianus. Smyrna scripsit & emendauit. an alius eodem nomine. Is sibi parauit: is emit sibi seruos. In sulsa: sine sale. Negligentem: in loquendo uel promittendo.

Comodo mutuo. Serapis Strabo.

Quaeso inquit mihi mi Catulle paulum
Istos comoda: nam uolo ad serapin
Deferri: mane inquit puellae.
Istud quod modo dixeram me habere
Fugit me ratio: meus sodalis
Cinna est Caius: is sibi parauit.
Verum utrum illius: an mei: quid ad me
Vt tota bene: quam mihi parastem:
Sed tu in sulsa male & molesta uiuis
Per quam non licet esse negligentem.

Ad Furium & Aurelium.

AVRI & aureli comites Catulli
Siue in extremos penetrabit in-
dos

Longe ubi littus resonante eoa
Tunditur unda.
Siue in hircanos: arabasque molles:
Seu sacas: sagittiferosque parthos:
Siue qua septemgeminus colorat
Aequora nilus:
Siue trans altas gradietur alpes
Caesaris uisens monumenta magni
Gallicum rhenum: horribiles & ultimi
mosque britannos:
Omnia haec quaecumque feret uoluntas
Caelitum tentare simul parati
Pauca nunciate meae puellae
Non bona dicta:

AVRI ET AVRELL. Metrum est Endecasylabum sapphicum: cuius iunctio Sappho puellae assignatur pedes eius sunt Trocheus, Spondeus, Dactylus: & duo Trochei. Tres autem uersus sunt aequales. Quartus uero quisque ex Dactylo & Spodeo constat & Adonius uocatur. Poeta per Furium & Aurelium quos fore ubique sibi fidos confidit: mittit amicae suae repudium: quia audiuit eam pluribus sui copiam facere. Comites Catulli: non qui estis: Sed qui eritis si ita opus sit. Sic Dido apud Vergilium in quarto aeneidos Quos ego sum toties iam dedignata maritos. Indos: sunt indi ultimi Asiae populi ad orientem. quorum regioni Indus amnis nomen dedit. Longe ubi littus resonante eoa tunc dicitur unda: ubi aquis oceanum orientalis resonantibus tellus uehementer pulsatur. Siue in hircanos: hircani sunt populi ad mare caspium tygris notum. Pli. lib. viii. Histo. natu. Tygrum hircani & indi ferunt animal tremendae uelocitatis. Arabesque molles. Triplex est Arabia felix petrea & deserta cuius incolae a poetis molles dicuntur: quoniam thure & aliis abundant odoribus: uel quia parte uiriliter loquuntur: aut quod est uerissimum: quoniam sunt sub aere clementiore. Sacas: populi sunt Asiae qui uergunt ad septentrionem. Parthos: parthi medis uicini olim bella magna ex parte sagittis conficiebant. Ideo a Catullo sagittiferi dicuntur. Septemgeminus septem huius ostia. nam licet plura sint ut plinius demonstrat: septem tamen tantummodo celebrantur. Colerat. limo inficit expressit fluminis naturam. Graedief alpes. Alpes montes sunt altissimi: qui ut Mella Pomponius ait. a Genua liguriae appido ichoa in thraciam usque penetrant. Caesaris uisens monumenta magna. Quae caesar in gallia fecit: dum aduersus Barbaros bellum gerit. Gallicum rhenum. Rhenus fluuius est qui in alpibus ortus exonerat se in oceanum Britannicum galliam comatam a germania determinans: adiecit autem gallicum ad differentiam alterius Rheni qui Bononiensem agrum irrigat. Horribiles ultimosque britannos. Britannia insularum maxima in oceano inter septentrionem & occidentem ante Albion

Virgili Indi.

Hircani

Arabes

Sacas Parthi

Alpes Mella

pomponius

Rhenus

Britanni

appellata est: cum omnes quae ibi sunt insulae britanniae uocarentur ambitu colligit ut auctor est Diodorus: quadraginta duo milia stadiorum. ea postea a Seuero principe acto euripo in duas partes diuisa est. cuius incolae ideo a Catullo horribiles dicuntur quia ipsi olim succo herbae quae glastum uocatur incertum ut Mella Pomponius tradit: ob decorem an quid aliud corpora sibi inficiebant. Et ultimosque britannos: lyrici ut scribit Seruius etiam incompositam partem orationis in duos nonnunquam diuidunt uersus. sic Horatius: Neque purpurae uale neque auro. Caelitum: deorum. Pauca nunciate: abusus est pede secundo in loco: nam pro spondeo posuit Trocheum. Non bona dicta: uerba minime placitura

Seruius Horatius

Cum suis uiuat: uerba irascentis poetae. **C**Valeatq; mœchis: Græci appellât mœchos: quos latini adulteros. **T**recetos, numerus finitus pro infinito. **O**ium illa rumpens, oēs exhaustiēs nīmia palestra. **Q**ui illius culpa cecidit uelut prati ultimi flos, pulcherrima comparatio a flore ad amorē poetae. **Q**ui amor læsus culpa puellæ elanguit non aliter: q̄ flos, ubi ab aratro prætereunte tractus est.

MATRUCINE ASINI. Versus ē endecasyllabus. Monet matrucinū Asiniū Asinū Pollionis fratrem: q̄ mappag; fur erat: ut sibi remittat linteū qd̄ nuper in cōuiuio surripuit: uel trecentos expectet endecasyllabos q̄ in ipm̄ scribentur. **M**atrucine. Quidā eruditor; legūt nō Matrucine sed int̄ cœnā quod mihi ualde placet. **M**anu sinistra, dextra, n. uescendo occupata leua inuolabat. **N**ō belle, ergo male. **I**n ioco atq; uino, dum socii iocantes bibūt. **N**egligentior; qui sibi cauere nesciūt. **H**oc, surripe scilicet mappas.

Salsum esse putas, hoīs falsi, i. faceti. **Q**uid falsus significet in, vi, exactissime docet Quintilianus. **F**ugit te inepte: sensus est, Si putas hoc esse falsum: non recte sentis. **Q**uāuis sordida: quātūuis turpis. **N**ō credis mihi: quærit sibi fidē ex uerbis Asinii fratris ipsius Matrucini. **E**st, n. lepor; ad id alludere uidet̄ q̄ Matrucinus in quem ē epigramma: isulsus erat. **Q**uare aut; ponit matrucino optionē. **A**estimatiōe: p̄tio sui. **C**ū uerū uerū: monimētū siue memoriale, est at̄ græcum uerbū. **N**ā qui apud nos faciunt epigrammata ipsi plerūq; inserūt suis uersib; græcas d̄ etiōes.

Sethaba, sethabis urbs ē hispaniæ citerioris ubi olim telæ pulcherrimæ texebant: Silius Italicus, sethabis & telas arabū spreuisse superbas: & infra Catullus, Sudariūq; sethabū: cathagraphōq; linō.

OENABIS BENE. Versus ē ei; generis: cuius est superior. **I**nuitat fabullū sodalem ad cœnā ea tñ lege: ut is secum ferat cœnā & cādīdam ducat puellā. **V**erū ut fabullus libet; ueniat: pollicet̄ seē daturū unguētū fragrantissimū: qd̄ olfaciēs deos rogabit ut se totū nasū faciant. **A**puđ me: honestissima est elocutio, sic Cicero in primo epistolarū familiarū. **E**t ego ea die casu apud pompeiū, cœnaui. **B**onā atq; magnā: bonā ad cōdimenta magnā uero ad copiam ferculor;. **S**ale: pro salibus. **S**ales aut in numero pluratiuo sunt facetiæ. **S**acculus est araneorum: sensus est in sacculo siue marsupio tui catulli nihil est præter araneas. **S**ed contra accipies meos amores: audies inquit uersus: quos de meis amoribus feci. **A**ccipio, n. interdū significat audire. **C**icē. **Q**uæ hīc gerant accipies a pollione, & Ouidi, in primo Fastor;. accipio reuocamur ait.

Nā unguentū dabo: **V**eteres in conuiuīs nisi uncti discumbebant: **Q**uā rem multis in locis indicat nobis Martialis: erant aut unguenta ut docet plinius lib. xlii. hist. nat. odores ex multis uariisq; rebus cōpositi: quibus prisci corpus sibi illinebant: ut melius olerent. **O**lfaciēs: olfacere est odorari. **M**ars sum: tanta erit uis odoris & olfaciendi uoluptas.

Cum suis uiuat: ualeatq; mœchis
Quos simul complexa tenet trecentos
Nullum amans uere: sed identidem oīum
Illia rumpens:

Nec meum spectet uelut ante amorem
Qui illius culpa cecidit: uelut prati
Vltimi flos: prætereunte postq̄
Tractus aratro est.

Ad Matrucinum Asinium.

Matrucine asini manu sinistra
Nō belle uteris: in ioco atq; uino
Tollis linteā negligentiorum:
Hoc falsum esse putas: fugit te inepte

Quāuis sordida res: & inuenusta est:
Non credis mihi: crede pollioni
Fratri: qui tua furta uel talento
Mutari uelit: est enim leporum

Disertus pater: ac facetiarum
Quare aut endecasyllabos trecentos
Expecta aut mihi linteum remitte
Quod me non mouet æstimatione:

Verum est *μνεμοσιν* d̄ p̄ mei sodalis
Nam sudaria sethaba exiberis
Miserunt mihi muneri fabullus
Et uerannius: hoc amem necesse est

Vt ueranniolum meum & fabullum.

Ad Fabullum.

Oenabis bene mi fabulle apud me
Paucis sit tibi diū fauent diebus:
Si tecum attuleris bonam atq; magnam
Cœnam non sine candida puella.

Et uino: & sale: & omnibus cachinis:
Hæc si inq̄ attuleris uenuste noster
Cœnabis bene: nam tui catulli
Plenus sacculus est araneorum.

Sed contra accipies meos amores:
Sed quid suauius: elegantiusue est:
Nam unguentum dabo quod meæ puellæ
Donarunt ueneres cupidinesq;:

Quod tu cum olfaciēs deos rogabis
Totum ut te faciant fabulle nasum.

Quinti
lianus

Silius
Italicus

Cicero

Sales

Cicero

Ouidi.

Martialis

Plinius

Olfacere

Martialis

reb;
Mar;
nas

NITE PLUS OCVLIS. Versus est endecasyllabus. Minatur se parem gratiam caluo relaturum. Qui in saturnalibus in quibus uoluptati indulgebatur miserat amico impia carmina legenda. **C**ucundissime calue, legimus duos caluos eodem tempore fuisse unum poetam & Duo cal alterum Oratorem ad quem proculdubio nunc scribit Catullus licet multi hoc pernegent. **C**Mune uir isto, quod mihi misisti. **C**Odio uatiniano, quo Cicero persecutus est Vatiniū, extat Cicerōis Oratio: in qua uatiniū insectatur flagitiā. **C**Nam quid feci ego, quasi dicat neq; re neq; uerbo te læsi. **C**Ma Oratio

Ad Catullum poetam.

NI te plus oculis meis amarem
 Iocundissime calue: munere isto
 Odiflem te odio uatiniano.
 Nam quid feci ego: quidue sum locutus
 Cur me tot male perderes poetis?
 Isti dii mala multa dent clienti
 Qui tantum tibi misit impiorum:
 Quod si ut suspicor hoc nouū ac repertū
 Munus dat tibi sylla litterator:
 Non est mi male: sed bene ac beate
 Quod non dispereunt tui labores:
 Dii magni horribilem & sacrum libellū
 Quem tu scilicet ad tuum catullum
 Misti continuo: ut die periret
 Saturnalibus optimo dierum:
 Nonnon hoc tibi false sic abibit
 Nam si luxerit ad librariorum
 Curam scrinia: cæsius: aquinos
 Suphenum: omnia colligam uenena:
 Ac te his suppliciis remunerabor
 Vos hinc interea ualete: abite
 Illuc: unde malum pedem attulistis
 Sæcli incommoda pessimi poetæ.
 Si qui forte mearum ineptiarum
 Lectores eritis: manusq; uestras
 Non horrebitis admouere nobis.

Ad Aurelium.

Commēdo tibi me ac meos amores
 Aureli: ueni am peto pudentem
 Ut si quicq; animo tuo cupisti:
 Quod castum expeteres: & integellum
 Conserues puerum mihi pudice
 Non dico a populo: nihil ueremur
 Istos qui in platea modo huc: modo illuc
 In re prætereunt sua occupati:
 Verum a te metuo: tuoq; pene

COMMENDO TIBI ME. Versus ē ei⁹ generis: cuius est superior. Poeta ab urbe discessurus cōmendat se ac puerum suum Aurelio contubernali quem apertissime ostendit fuisse pediconē. **C**Meos amores. meum puerum **C**Ventam peto pudentē: deposco inquit cum pudore hanc mihi indulgentiam. **C**Ut si quicq; aior iam indicat quid se absente ab Aurelio fieri cupiat ut puerum seruet sibi pudice. **C**In platea: plateæ Plateæ. sunt uia in urbib⁹ latiores: ut angiportū angustio Angi res. **C**Tuo pene. tua mentula. Veteres caudā pē porti nem appellarūt. Sed quia membrum uirile homi Peni ni est istar caudæ: ideo id quoq; penis uocatur. In Iu uenalis. an facile & pronū est agere intra uiscera lis. penem legitimum. & Martialis. li. x. epigrammatō Horati⁹ Arrectum quoties Marulla penem.

Litteratores

Saturnalia

Propertius Librarij Martialis

Pœna q̄
apud græ
cos ad
ulteri af
ficiebat
Ouidi
Plinius
Rapha
nus i tē
plo apol
linis ex
auro di
catus
mugiles

Bonis malisq; formosis pariter & deformibus. **V**bi erit foris paratū: ubi foris puerum habebis: qui se tibi indulgeat. **M**ala mens amentia. **V**ecors ab effectu q̄ nos uecordes faciat. **V**t n̄rum tractis pedibus: hoc supplicio deprehensi mœchi apud græcos affici solebāt. **Q**ui raphanis in annum receptis cruciabant pilis prius circa inguina euullis. **P**atente porta aperto podice. **O**uidius i obsca no carmine. **A**d portam ueniet salax asellus. **R**aphani at̄ teste Plinio gaudent frigoribus: ideo in Ger mania infantū puerorū æquant magnitudinem atq; ut idem tradit auctor: ut est græca uanitas fer tur in templo apollinis delphis adeo ceteris cibis prælatus raphan: ut ex auro dicaretur. **M**ugi lesq; pisces sunt quos græci cephalos nuncupant Eorum natura ridetur in metu capite abscondi to rotos se occultari credentium.

PAEDICABO EGO VOS. Versus ē
Endecasyllabus. Excusaturus carmium
suorum lasciuā minas se Furiū & Aure
liū pædicaturū irrumaturūq;. **Q**ui cū lasciuos Ca
tulli uersus legisset: poetā quoq; parū pudicū esse
putabāt. **Q**uod sunt molliculi. **Q**uia sunt lasci
uisculi. **N**ā castū hunc & sequētem uersū ad
ducit Apuleius: dū suorū carminū excusat molli
ciē. **S**alē saporem: ostēdit autem qui uersus sa
lem ac sapore hēre existiment. **H**is pilosis Se
nioribus. **Q**ui duos nequeunt mouere lūbos
a cinctura ad nates lūbi uocant ubi sedes ē libidi
nis Persius. **C**ū carmina lumbos intrāt eos aut̄ in
telligit qui pp̄ annos iā agere nequnt. **V**os qui
milia multa basiorū. **S**ensus ē cū legeritis mea car
mina: in quibus ab amica basia tantū peto: puta
tis me nō posse nisi basiare: sed pædicabo & reliq;. **L**umbi.
Persius.

COLONIA QVAE CVPIS. Versus
est angelicus. **Q**ui constat ex duobus tro
cheis duob; iābis. **T**rocheo dactylo: & tro
cheo primo tñ & ultimo loco nōnunq; p̄ trocheo
ponitur sponde;. **P**etit aut̄ Catullus a colonia op
pidulo: ut Veronensem quendā stupidū: qui uxo
rem seruare nesciebat. de suo pōte i canosam pa
ludem cadere sinat. ut metu expergiscat. **S**ūt. n.
morbi Cornelio cello auctōr qui aliquo subito t̄
mor̄ excutiunt. **C**o colonia quē cupis. ordo ē o
colonia en habes paratum salire: quē cupis lædere
longo ponte. **S**ed uereris inepta crura ponticu
li. **S**ed tu inq̄t iēpta times si pons ip̄e cadat. **N**e am
plius instauret. **C**aua palude: q̄ ponti suberat.
Ex tua libidine: pro ut optas. **I**n quo uel sa
liarib; sacra suscipiant: tā ualidus: ut in eo sacerdo
tes Martis q̄ salii & saliares sunt appellati: rē diuinā
facere possint. **I**lli. n. quodā āni tpe per uias urbis
cū Ancylib; saltātes sacra sua faciebāt. **D**e Saliis
at̄ plura legito apud Liliū & Alicarnasē Diony
siū. **M**unus hoc mihi maximi. **Q**uia a primis
uerb; nimis abscessit: iccirco ea repetit: priusq; pue
niat ad uerbū principale. **M**eū municipē: q̄ ex
eodē mecū ē municipio: erāt mūicipes ut Gel. do
cet lib. xv. noct. attic. ciues romāi ex mūicipiis iur̄
suo & legib; suis utētes muneris t̄m cū populo ro
no p̄cipēs: a quo munere capescēdo appellati ui
dent. **V**t: p ubi. **P**utide putētis: hoc ē male
olētis. **V**orago: uoragies. sūt palludes a uorādo dictæ q̄ cadētia n̄ sustineāt. **I**nsulsiſſim; ē homo
Vlnæ

Salii.

Muni
cipes
Gellius

uorago
Vlnæ

Infesto pueris bonis: malisq;
Quem tu qualibet ut libet moueto
Quantum uis: ubi erit foris paratum
Hunc unum excipio: ut puto pudenter:
Quod si te mala mens: furorq; uecors
In tantam impulerit scelestē culpam:
Vt nostrum insidiis caput laceſſas:
Ah tum te miserum: maliq; fati
Quem attractis pedibus patente porta
Percurrēt raphāiq; mugilesq; (Ad. F. Au.
PAEDICABO EGO VOS: & irrumabo:
PAURELI PATHICE: & CINEDÆ FURI:
Qui me ex uersiculis meis putastis
Quod sunt molliculi parum pudicum
Nam castum esse decet pium poetam
Ipsum: uersiculos nihil necesse est:
Qui tum deniq; hēnt salem ac leporē:
Si sint molliculi: ac parum pudici:
Et quod pruriat incitare possint:
Non dico pueris: sed his pilosis
Qui duos nequeunt mouere lumbos.
Vos qui milia multa basiorum
Legistis: male me marem putastis:
Pædicabo ego uos: & irrumabo.

Ad Coloniā

COLONIA QUÆ CUPIS PŌTE LÆDERE LŌGO
En salir̄ patū hēs: sed uereris iēpta
Crura pōticulti: ac sub his tot; irrediuuius:
Ne supinus eat: cauaq; i pallude recūbat.
Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat:
In quo uel saliaribus sacra suscipiātur.
Munus hoc mihi maximi da colonia risus
Quendā municipē meū de tuo uolo pōte
Ire p̄cipitē in luthū per caputq; pedesq;
Verum totius ut lacus putideq; paludis
Liuidissima maximeq; est pfunda uorago
Insulsiſſimus ē homo: nec sapit pueri istar
Bimuli tremula patris dormiētis in ulna:

Insulsiſſim; ē homo
dictæ q̄ cadētia n̄ sustineāt. **I**nsulsiſſim; ē homo
Dormiētis in ulna. **V**lnæ

ut interpres Aristotelis ostendit in primo de animalibus uocantur brachia: uerba eius sunt membri uero superioris bipartita compactione brachium siue ulna appellamus: cuius partes lacertus: agilis: giber: cubitus: & manus. **U**iridissimo flore puella adolescentia florae comparatur. Terentius in eunucho. corpus solidum & succi plenum: anni sexdecim: flos ipse. **D**eliciosa haedo: haedina carne sapidior. **A**seruanda nigerrimis diligentius uis. Quot & quibus modis uuae in hieme seruari possint: ut sint recentes. docent Plinius, Palladius & Columella. **U**t lubet. ipsi puellae. **N**ec pili facit unum. Pili facere apud hunc poetam est minimi facere & quasi aspernari. **N**ec se subleuat ex sua parte: nec se sponte sua attollit ad complexum puellae: sed iacet in lecto: ut alnus in fossa: postea quam caesa ieribus securis decidit. **A**lnus arbor est: quam amat paludes. Virg. Fluminibus salices crassissimae paludibus alni. **L**iguri species pro genere. uel quia olim in Liguria optimae secures fiebant. **S**eparata. caesa: sed nonnulli legunt supinata. Supinati autem dicuntur ut Sex. Pompeius ait: quibus succisa sunt foemia in modum suillae pernae. **Q**uam si nulla sit usque: quam si nullam puellam in lecto secum habeat. **S**tupor stupidus. **N**unc: cum pro ponte sit transiturus. **O**lidum: foetidum. **V**eternum lethargus: ut scribit Cornelius Celsus: est inexpugnabilis per ne dormiendi necessitas: ea a nostris ueternum dicitur: licet hoc multum negent dicitates hac uoce Hydrotantum significari: Virg. Nec torpere graui passus sua regna ueterno: & Plinius libro. viii. ubi de ursum sermo habetur. Primis diebus septenis tam graui somno praemununt: ut ne uulneribus quod excitari queant: tunc mirum in modum ueterno pinguescunt. **S**upinum. iacentem quasi sopitum. **F**erream ut soleam: ut mula pro canum gradiens in eo nonnunquam relinquit ferreum calcamentum.

Terent.

Vergil.

Veterum

Vergil. Plinius

Cui cum sit uiridissimo nupta flore puella
 Ut puella tenellulo delicatior haedo
 Asseruanda nigerrimis diligentius uis.
 Ludere hac finit: ut lubet: nec pilifacit unum:
 Nec se subleuat ex sua parte: sed uelut alnus
 In fossa liguri iacet separata securi:
 Tantundem omnia sentiens: quam si nulla sit usque
 Talis iste meus stupor nil uidet nihil audit
 Ipse quae sit utrumque sit: an non sit id quoque nescit
 Nunc enim uolo de tuo ponte mittere pronum
 Si potest olidum repente excitare ueternum:
 Et supinum animam in graui derelinquere caeno
 Ferream ut soleam tenaci in uoragine mulae.

Ad Aurelium.

Avrelipater esuritionum
 Non harum morum: sed quot aut fuerunt
 Aut sunt: aut alius erunt in annis
 Paedicare cupis meos amores:
 Nec clam: nam simul & iocaris una
 Haerens ad latus: omnia experiris
 Frustra: nam insidias mihi instruam
 Tangam te prius irrumatione.
 At qui si faceres latur tacerem:
 Nunc ipsum id doleo: quod esurire
 Nae meus puer: & sitire discet.
 Quare desine dum licet pudico
 Ne finem facias: sed irrumatus:

Ad Varrum.

Sphenus iste uarre quem probe nosti
 Homo est uenustus: & dicax: & urbanus:
 Idemque longe plurimos facit uersus.
 Puto esse ego illi milia: aut decem: aut plura
 Per scripta: nec sit ut sit in palimpsesto
 Relata: chartae regiae: noui libri:
 Noui umbilici: lora rubra: membranae

ui sunt ut mea fert opinio quibus librorum anguli ornantur simul & muniuntur. Martialis. Sed pumicata fro te si quis est nodum neque umbilicis cultus neque membrana. **L**ora rubra. uicula rubri coloris. **M**embranae. quibus infectis libri teguntur. Tibullus. lutea sed niueum iuoluat membrana libellum. membranae autem sunt pelles ita dictae quod ab animalium membris educantur.

Martia.

Tibullus

AVRELIPATER ESURITIONUM.
 Versus est Endecasyllabus. Minus Catullus cuidam Aurelio irrumationem. Qui in extrema egestate constitutus pueri poetae procidere cupiebat. **E**suritionum. esuritio est fames maxima **M**eos amores: meum puerum. **C**lam latere. **I**nsidias mihi instruam: te mihi insidiantem. **A**t qui certe. **S**atur tacerem. si satur puerum ad stuprum sollicitares. **N**ae haec particula cum diphthongo capite pro Na Terentius. facit ut nae intelligendo ut nihil intelligat & M. Tullius libro tertio de Oratore: nae illud haud sane quemadmodum uerba seruet atque illuminet: a magistris istis requirit. **Q**uare desine: conclusio. **N**e finem facias. sollicitandi puerum. **S**ed irrumatus. posteaquam te irrumauero.

Esuritio

Nae Terent. Tullius

SPHENVS ILLE. Versus est iambicus trimeter. de quo iam diximus. scribit Catullus ad uarrum de quodam spheno. Qui iter amicos urbanus erat: sed cum idem ad scribenda poemata se contulisset: facitissimum uidebatur: ipse tamen sibi placebat. **V**enustus. Quintilia. pluribus explicat quod uenustus: quod dicax: & quod urbanus significet. quod si quis parum credit apud eundem in octauo regnat. **D**ecem: subaudi milia uersuum. **A**ut. plura. x. supple milibus. **P**alimpsesto: graeca est dictio quam cartha illa significat quae derasis prioribus litteris rescripta est. **U**mbilici claudis

Quintilianus

Dissecta, emendo directa. Plumbo plūbeis lineis. Sūt at̄ duo plūbi genera nigrū & albū: qđ p̄tiosus ē & a gr̄cis cassiteriū appellat̄. Sed ex eo nō fit argentū: cū fiat ex nigro. Auct̄or ē Pli. Pumice oīa æquata: nouos libros pumicibus expoliri p̄ter Tibullū Catullūq; & Martialē. indicat̄ et̄ Pli. cuius uerba sup̄i? annotauim? Hæc. s. carmina. Caprimulgus: hac uoce epol? significat̄. Sūt et̄ Caprimulgi aues qđā merularum aspectu: q̄ interdū uisu carent: intrāt pastorū stabula. caprarūq; uberibus aduolāt ad lactis haustū. Fossor q̄ terrā fodit: nomē uerbale. Ac mutat: ut nō cognoscas eū dē esse. Scurra: scurra ē q̄ risū ab audientib? captat: nō salua personæ dignitate. Rure p̄ rusticoco. Simul poemata attigit: postq̄ accessit ad scribēda carmina. Aeq; ē beatus ita ē felix. GauDET in se intrinsecus lætat̄. Nimis? certe. Idē oēs fallimur q̄ n̄ra nimis diligimus. Suus cuiq; attributus ē error. Hora. Nā uitiis nemo sine nascit̄: & Propertius Vnicuiq; dedit uitiū natura creato. Mi fortuna aliquid semp̄ amare dedit. Sed nū uidemus maticæ: qđ in tergo ē: nō uidem? nostra uitia siue nostros errores: quos in tergo gestamus: & hoc secundū Aesopū qui fingit unūquēq; habere binas maticas unā i pectore & alterā i dorso in anteriore gestare aliena uitia i posteriore uero sua. Persius. Ut nemo in sese tentat descendere nemo. Sed præcedenti spectatur mantica tergo.

Horat.
Proper.

Persius

Martia.

Natura
salis.

Horat. Proper. Simul poemata attigit: postq̄ accessit ad scribēda carmina. Aeq; ē beatus ita ē felix. GauDET in se intrinsecus lætat̄. Nimis? certe. Idē oēs fallimur q̄ n̄ra nimis diligimus. Suus cuiq; attributus ē error. Hora. Nā uitiis nemo sine nascit̄: & Propertius Vnicuiq; dedit uitiū natura creato. Mi fortuna aliquid semp̄ amare dedit. Sed nū uidemus maticæ: qđ in tergo ē: nō uidem? nostra uitia siue nostros errores: quos in tergo gestamus: & hoc secundū Aesopū qui fingit unūquēq; habere binas maticas unā i pectore & alterā i dorso in anteriore gestare aliena uitia i posteriore uero sua. Persius. Ut nemo in sese tentat descendere nemo. Sed præcedenti spectatur mantica tergo.

HURI CVI NEQ; VE. Versus ē Endecasyllabus. Monet Furiū Catullus ut cētum sestertia a diis petere desinat: q̄a pauper immo inops uacat multis incōmodis. q̄bus si diues fieret non uacaret. Neq; arca. Arca ē repositoriū pecuniarū ab arcēdo dicta ut q̄busdā placet q̄ furum man? arceat. Martialis. Callid? effraeta nummos fur auferret arca: Prosternet patrios impia flamma lares. Neq; cimex: neq; araneus neq; lectus neq; domus contentū pro continentī Cimex autē & Araneus inter insecta connumerantur: de q̄bus Aristot. & Plinī. multa. Vel filicē adeo esuriūt. Ligna pp̄ maciē & nimīā corporis siccitatem. Nihil timetis: quia nihil ē uobis: qđ amittere possitis. Facta impia: impiorū hoīum maleficia. Dolos uenenī: quod quis det: ut uobis pariter sublatis bona uestra protinus inuadat. At qui hinc poeta ironice tamē Furiū cōmoda commemorare incipit. Sole & frigore & esuritiōe: his. n. tribus hūana corpora in maximā siccitatem adducunt: Sudor abest nunq̄ sudas. Salīua sputū: dicta q̄ salis hēat saporē. Mucus nariū humiditas: a quo mucidus: & mucosus deriuantur. Pituīta q̄ a gr̄cis flegma uocatur. Salillo in quo sal seruatur: cuius natura est per se ignea & ignibus inimica eos fugiens omnia erodens corpora uero astringens siccans alligans. de functa autem ac putrescentia uendicans: ut durēt ea per secula. Nec toto decies cacas in anno. Qui enim raro & parum comedit: is rariū excernat est necesse. Inquinare foedare. Hæc tu cōmoda: q̄ nec sudas: nec emungeris: q̄ rarissimē cacas.

Directa plumbo & pumice oīa æquata
Hæc cum legas: tū bellus ille & urbanus
Suffenus unus caprimulgus: aut fossor
Rursus uideat̄: tantum abhortet: ac mutat̄
Hoc quid putemus eē: qui modo scurra
Aut si quid hac re tristius uidebatur:
Idem in faceto est in facetior rure.
Simul poemata attigit neq; idem unq;
Aequē est beatus: ac poema cum scribit
Tam gaudet in se: tanq; se ipse miratur
Nimis? idem omnes fallimur: neq; ē quisq;
Quem non aliqua in re uidere suffenū
Possis: suus cuiq; attributus est error:
Sed non uidemus maticæ qđ in tergo est.

HURI CVI NEQ; VE. Versus ē Endecasyllabus. Monet Furiū Catullus ut cētum sestertia a diis petere desinat: q̄a pauper immo inops uacat multis incōmodis. q̄bus si diues fieret non uacaret. Neq; arca. Arca ē repositoriū pecuniarū ab arcēdo dicta ut q̄busdā placet q̄ furum man? arceat. Martialis. Callid? effraeta nummos fur auferret arca: Prosternet patrios impia flamma lares. Neq; cimex: neq; araneus neq; lectus neq; domus contentū pro continentī Cimex autē & Araneus inter insecta connumerantur: de q̄bus Aristot. & Plinī. multa. Vel filicē adeo esuriūt. Ligna pp̄ maciē & nimīā corporis siccitatem. Nihil timetis: quia nihil ē uobis: qđ amittere possitis. Facta impia: impiorū hoīum maleficia. Dolos uenenī: quod quis det: ut uobis pariter sublatis bona uestra protinus inuadat. At qui hinc poeta ironice tamē Furiū cōmoda commemorare incipit. Sole & frigore & esuritiōe: his. n. tribus hūana corpora in maximā siccitatem adducunt: Sudor abest nunq̄ sudas. Salīua sputū: dicta q̄ salis hēat saporē. Mucus nariū humiditas: a quo mucidus: & mucosus deriuantur. Pituīta q̄ a gr̄cis flegma uocatur. Salillo in quo sal seruatur: cuius natura est per se ignea & ignibus inimica eos fugiens omnia erodens corpora uero astringens siccans alligans. de functa autem ac putrescentia uendicans: ut durēt ea per secula. Nec toto decies cacas in anno. Qui enim raro & parum comedit: is rariū excernat est necesse. Inquinare foedare. Hæc tu cōmoda: q̄ nec sudas: nec emungeris: q̄ rarissimē cacas.

Ad Furiū.

¶ Sestertia quæ soles precari centum desine. Hæc sūma apud Romanos & magna & honesta habebatur: ut pote quam multi uoto & precibus peterent. Sane sestertium ex dipondio & semisse constabat. Plinius lib. xxxiii. Et placuit denarius pro .x. libris. Quinarius pro quinq;. sestertium pro dipondio & semisse. dipondium autē libras duas continebat. semis uero dimidium libræ unius. Quod ut ueteres indicarent sestertium per notas scribentes tris tantū litteras faciebant. i. duplicatum & s. quas postea ducta per medium uirgula colligabant hoc quidem modo.

Et sestertia quæ soles precari
Centum desine: nam sat es beatus:

Ad amicum Iuencium.

Qui flosculus est iuueculorum
Non horum modo: sed quot
aut fuerunt:

Aut posthac aliis erunt i annis
Mallem delicias mihi dedisses
Quam isti: cui neq; seruus ē neq; arca:
Quam sic te sineres ab isto amari
Qui non est homo: bellus inquires est:
Sed bello huic neq; seruus est neq; arca:
Noc tu quanlibet obuiice: eleuaq;
Nec seruum tamē ille habet: neq; arcā:

Ad Thallum.

Inæde thalle molior cuniculi capillo
Vel aseris medullula uel hīnulla mollicella
Vel pene lōguido senis: situq; araneoso
Idemq; thalle turbida rapacior procella.
Quū diua mulier aues ostēdit occinentes
Remitte palliū mihi meū qd' inuolasti.
Sudariūq; sæthabū catagraphonq; linon:
Ineptæ quæ palā soles habere tāquā auita
Quænūc tuis ab ūguib; reglutia & rmitte
Ne laneū latuſculū manuſq; mollicellas
Iniecta turpiter tibi flagella cōscribillēt
Et isolēter æstues uelut minuta magno
Deprēsa nauis in mari uæſaniēte ueto:

Ad Furium

Ari uillula uestra mō ad austru

Inuolasti: qd' surripuisti a uola q̄ est media ps man⁹. ¶ Cathagraphonq; linon: quodā textura genere iscriptū. de hmō inteis uideſ itelligere Iuue: cū ait. Damalipp⁹ ad illos therma: calices iscriptaq; lin tea uadit. ¶ Tāq; auita: ab auo tibi relicta. ¶ Reglutina: distūge: fures. n. man⁹ nūc glutino nunc pice Iuena. Martia. Ingnatas hīe dñr. Martia. Nō fuit Autolici tā piceata man⁹. ¶ Laneū: molle a lana. ¶ Inusta. emēdo Iniecta. ¶ Flagella: q̄ sūt sūmæ arbor; ptes. ¶ Cōscribillēt: signēt uel pingāt. Inscribo. n. & conscribo nō nūq; significāt pingere. Plaut⁹. corp⁹ tuū uirgīs inscribā. ¶ Insolent: pter solitū. ¶ Aestues: iacte ris ab æstu: q̄ uox significat pter solis & æstui tpi; fragratiā maris etiā cōmotōem lucreti⁹ lib. liii. frig⁹ ut a pluuiis calor a sole: æst⁹ ab undis æquoris & plaut⁹ in Assinaria. Quo magis: te in altū capeſcis: Plautus æst⁹ te i portū refert. ē at trāslatio a nauigātib⁹. Qui mari undicātē mō in hanc mō i illā ptē iactantur.

VRI VILLVLA. Versus ē Endecasyllabus. Nō cōueniūt litterati in huius Epigramatis expositione. Quidā. n. eor; di cūt poetā conq̄ri de nimia uillæ suæ ab urbe distātia alii q; in uillā suā pp urbis uicinītatē: plurimū uētēt. Quos pascere sit necesse. Sed ego illorū accedo snia: qui asserūt Catullū habuisse uillā oibus flatibus expositā. & ideo eū cōqueri. ¶ Austrī. auster uetus est

QUI FLOSCVLVSES. Versus ē ei⁹ generis. cui⁹ est superior. Cōquerit poeta q; puer quē ipse ūice amabat. furio oīum pauperrimo se idulserit. ¶ Mallē: magis uellē. ¶ Delicias: oblectamenta. ¶ Quā isti. furio. ¶ Qui nō est homo: uide Catulli insolentiā: qui neget pauperē esse hominē. ¶ Bell;: pulcher. diminutiū a bono. ¶ Obuiice: oppōe. ¶ Eleua: attolle: ut dicas bellus est. ¶ Nec seruum tñ. nunq; inquit efficies: ut iste tuus furius non sit pauperrimus.

QYNEDE TALLE. Versus est iambicus septenarius. Sed septimus q; pes est amphibrachus. Monet tallū cynedum: ut sibi remittat quæ surripuit pallium scilicet & sudariū: qd' nisi fecerit: fœde uapulabit. ¶ Cuniculi: genus est leporis. sed hic pliniū audire non pigeat ita scribentē leporum generis sunt & quos Hispania cuniculos appellat. fecunditatis innumerā famēq; Balearibus insulis populatis earum messib⁹ afferentes: fœtus uentre exectos: aut uberib⁹ ablatos non repurgatis interaneis gratissimo in cibatu habent: laurices uocant. ¶ Capillo: pilo. quem tactu mollissimū esse cōstat. ¶ Vel Anseris medullula. Ouidi. in obsceno carmine. Quidam mollior anseris medulla furatum uenit huc amore poena. ¶ Inula mollicella. inuli sunt ceruorum filii: Quorū pelles albis maculis distictæ nebrides uocantur. ¶ Pene lāguido languida senis mentula. ¶ Situq; araneoso: telis quas texunt araneæ ad capiendas muscas. ¶ Turbida rapacior procella: assimilat hoiem furacem fœdæ tempestati. Quæ in agris sæuiens oīa rapit est. n. procella uis uentorū cū pluuiā dicta ab eo q; cūcta pcellat. ¶ Aues ondit oscitantes. legēdū est ut nos emendauimus occinentes. Aues. n. quædā ut scribit Plinius lib. xviii. continuo clangore intempestiua: futuras tempestates p̄nunciare credunt: ut dicat Catullus tallum esse rapaciore turbida tempestate: quā aues intempestiuis cātibus p̄nūciāt. Sed quia q̄ri pōt: cur nobilis poeta dixerit diua mulier. Iccirco illd addā eā circa cantus auitū obseruationē esse potissimū feminariū: ut diua pro diuina accipiat. ¶ Quod

Plinius

Iuena. Martia.

Plautus

b lii

Hermolaus barbarus.

qui flat a meridie & a grecis notus dicitur quod sit humidus. **F**auoni fauonius: ite uetus est quod spirat ab occasu brumali: hunc greci Zephyrum noiant. **S**æui boreæ quod flat ab ortu solstitiali latie dicitur a glo a celeritate. **A**peliote uetus est quod spirat ab ortu æquinoctiali & a nobis subsolanus noiat. Sed tu de uetis plura legito apud Aristo. Strabo. Sene. Plin. & A. Gellium. **A**d quoddecim milia supple uentorum. **E**t ducentos s. uetos. **O** uetum exclamatio. **A**tque pestilentem corporibus nocentem. Hermolaus Barba. uir seculi humani stigationibus hoc epigramma ad uerbum ita exponit non. n. pretium aut sumptum id uideri: sed aeris alieni summam qua futurum est: ut nobis dissoluendis uilla diuideret & quasi licitaturis opponeret. quod opinio si placet per nostra scribendum erit uestra.

Plinius

MINISTER VETULI. Versus est eius generis: cuius superior. Poeta impat ministro: ut is sibi hilariter potant calices ingerat. **P**halerni: cui teste Plinio inter generosa uina Italiae seculda nobilitas erat: nam prima pucino dabatur. genera aut phalerni tria erant: auster & dulce & reue. **I**nger ingerere. **A**mariores uini austerioris. Vina n. uetusta amaritudine quada. Sed alis est in pipere: infestatur. Plinius hac natura uinis in uetustate est ne potari per se queant: nisi puincat aqua: usque in amaritudinem carie idomita. **U**t lex posthumia iubet magistrat. habebant prisci magistratos conuiuiorum. qui leges dabant ad potandum: secundum quem more posthumia mulier conuiuii magistra legem tulerat. qua conuiuia plurimos ac capacissimos calices haurire cogebant. **E**briosa acina ebriosioris maluit dicitur acina in genere fecundio quam acino in masculino: uel neutro ut uersus melius ad aurem sonaret nam a uocalis in precedenti uerbo postrema eadem quod in sequenti prima canoro simul atque iucundo hiatu tractim sonat. Idem facit Virg. in secundo Georgico. Tale diues arat capua: & uicina uesuo Ora iugo. Nam o uocalis in priori uersu ultima eadem quod in sequenti prima suauem facit hiatum. **A**t uos quo iubet: summouet aquas. **V**ini perniciem quod uinum iugulatis. **S**eueros graues quod nollunt inebriari. **H**ic merus est Thionianus. hic est iustus meri uini liquor.

Virgili.

DISONIS COMITES. Versus est eius generis: Cuius est superior. detestatur ne phandam romanorum magistratum libidine. qui in prouinciis comites suos irrumabant: interrogat uerannium & Fabulum sodales: quid lucrum fecerint in hispania sub pisone. **C**ohors: accipit aliter

Catullus
Suetonius

quod cohors per familia & amicis Catullus rudi id quod erat: nihil nec ipsis: nec proteribus esse: nec cohorti. Et Suetonius in Nerone. Si quid comes ad orientem. **C**. Caesaris iuuenis occiso liberto suo quod quantum potare iubebat recusaret dimissus e cohorte amicorum: nihilo modestius uixit. Caeterum in legione apud romanos erant Gellii tepestate. lx. centuria. xxx. Manipuli. & x. cohortes. Cohors autem ut Varro ait dicta est: quod ut in uilla ex pluribus tectis coniungitur: ac quiddam sit unum. Sic ex manipulis pluribus copulatur. **A**ptis sarcinulis & expeditis. Sarcina est fasciculus rerum uetustilium: indicat autem uerannium & Fabulum tenuitatem: cum dicat sarcinas eorum aptas esse & expeditas. **Q**uid rerum geritis: quas res agitis. **V**appa: quod a suis degenerauit. Plinius lib. xiiii. uitis quod musto quibusdam in locis itere sponte feruere: quod calamitate cum deferbit deperit sapor uappa: quod accipit nomen probrosum est hominum cum degenerauit animus. **E**t quidnam in tabulis patet lucelli expensum: Quidnam inquit lucrum fecistis: quod expensum pateat in uestris rationibus **Q**ui meum secutus praetorem intelligit Menium: quem in Bythiniam secutus se ab eo irrumatum fuisse non dissimulat. **T**ota ista trabe: tota ista mentula: quae est instar trabis. **P**ari fuisse casu: Pari me cum conditione. Est autem casus ut ait Aristo. rei inopinatus euentus. **V**erpa mentula sine preputio. Verpi. n. dicuntur iudei quod sint circuncisi. Martialis. Delapsa est misero fibula: uerpus erat. **P**ete nobiles amicos elegas ironia. **A**t uobis mala: irritatus poeta nefanda romanorum magistratum libidine in eos imprecatur: ordo autem est opprobria Romuli & Remi dii & dea dent uobis multa mala. **O**pprobria dedecora: posuit autem Romulum & Remum urbis conditores pro omnibus romanis.

Flatus opposita est: nec ad fauoniam
Nec saui boreae: aut apeliotae
Vex ad milia quoddecim: & ducentos:
O uentum horribilem: atque pestilentem:

MINISTER UETULI PUER FALERNI
INGER MI CALICES AMARIORES:

UT LEX POSTHUMIA IUBET MAGISTRAT
EBRIOSA ACINA EBRIOSIORIS:
AT UOS QUO LUBET HINC ABITE NYMPHAE
VNI PERNICES & AD SEUEROS
MIGRATE: HIC MERUS EST THYONIANUS:

DISONIS COMITES COHORTIS INANIS
APTIS SARCINULIS & EXPEDITIS
VERANNI OPTIME: TUQUE MI FABULAE
QUID RERUM GERITIS: SATIS NE CUM ISTO
VAPPA: FRIGORAQUE & FAMEM TULISTIS
EC QUIDNAM IN TABULIS PATER LUCELLI
EXPENSUM: UT MIHI QUI MEUM SECUTUS
PRAETOREM REFERO DATUM LUCELLO
OMEMI BENE ME AC DIU SUPINUM.
TOTA ISTA TRABE LENTUS IRRUMASTI
SED QUANTUM UIDEO PARI FUISTIS
CASU: IAM NIHILO MINORE UERPA
FARTI ESTIS PETE NOBILES AMICOS
AT UOBIS MALA MULTA DIJ: DEAEQUE
DENT OPPROBRIA: ROMULI: REMIQUE.

QUISHOC POTEST VIDERE. Versus est iambicus trimeter. Duos insectatur Catullus
 C. caesarem & Mamurrā formianū quem Caesar ob mutui stupri consuetudinem rebus pluri
 mis atq; pulcherrimis dono datis ditissimum reddiderat. De hoc ita scribit Plinius. lib. xxxvi.
 Hist. nat. primū Romae parietes crusta marmoris operuisse. Toti⁹ domus suae in caelio monte Corne
 lius nepos tradidit Mamurra formiis natū equitem romanū praefectum fabrorū. C. Caesaris in gallias
 neq; indignatio sit tali Auctore inuenta re, hic nanq; est Mamurrā Catulli ueronēsis carminibus pro

Plinius

lib. xxxvi

Hist. nat.

Sucto.

Catullus

QUISHOC POTEST VIDERE. In. C. Caesarem.
 Vis hoc potest uidere: q̄s potest pati:
 Nisi ipudicus: & uorax: & aleo.
 Mamurrā habet qd' cōata gallia

Habebat cuncta & ultima britannia.
 Cinedae romulae hae uidebis: & feres:
 Et ille nunc superbus: & superfluens:
 Perambulauit omnium cubilia:
 Ut albulus columbus: aut dionaeus
 Cinedae romule hae uidebis: & feres:
 Es impudicus: & uorax: & aleo
 Eo ne nomine imperator unice
 Fuisti in ultima occidentis insula:
 Ut ista uestra diffututa mentula
 Ducenties comesset: aut trecenties:
 Quid est: an hae sinistra liberalitas:
 Parum expatruuit: an parum helluatus e:
 Paterna primum lancinata sunt bona:
 Secunda praeda pontica: inde tertia
 Ibera quam scit annis aurifer tagus:
 Hunc galliae timet timet britanniae:
 Quid huc malum fouetis: aut qd' hic potest:
 Nisi cuncta deuorare patrimoniam:
 Eo ne nomine urbis opulentissimae
 Socer generq; pdidisti oia: Ad Alphenū
ALphene imemor: atq; unanimis fal
 se sodalibus

scissus: quem ut res est: domus ipsius clarius q̄ Ca
 tullus dixit habere quicquid habuisset comata gal
 lia: & Suetonius in Caesare. Valerium Catullum
 a quo sibi uersiculis de Mamurra ppetua stigma
 ta imposita non dissimulauerat: satisfaciēte eadē
 die adhibuit coenae hospitioq; patris sui sicut con
 sueuerat: uti perseuerauit. ¶ Nisi impudicus: nisi
 sit talis qualis est Caesar. pudicitiae aut caesaris fa
 ma nihil quidem praeter Nicomedis contuberniū
 laesit graui tñ & perenni opprobrio & ad omnium
 conuitia exposito auctor est idē suetonius. ¶ Vo
 rax. Voracem fuisse caesarem infra indicat Catul
 lus cum inquit. Parū expatruuit: an parū heluat⁹
 est paterna primū lancinata sunt bona & reliqua.
 ¶ Aleo: alea uocatur quilibet ludus i fortunae ua
 rietate consistens. Vnde aleones & aleatores dictū
 lusores. ¶ Gallia. Quae ut scribit Plinius in tria
 populorū genera diuiditur annibūs maxie distin
 cta. a scaldi enim ad sequanā Belgica ē: ab eo ad
 garunnam celtica: eademq; lugdunēsis: ide ad py
 renei montis excursus aquitania: Aremorica an
 dicta. ¶ Ultima brytannia. De hac ante diximus.
 ¶ Cynede romule: posuit romulū urbis condito
 re pro quolibet romano. Sic persius bellum hoc
 bellum est an romule ceues. ¶ Et ille. Mamurra.
 ¶ Superfluens: diuitiis abundans. ¶ Perambula
 uit omnium cubilia: fuit romae publicus adulter uel
 pathicus. ¶ Ut albulus columbus: columbos ma
 xime salaces eē multorū cōfirmat opinio. ¶ Dio
 neus. Venerius a dione matre ueneris. cui antiqui
 tas columbos dicauerat. ¶ Es impudic⁹ & uorax
 & aleo. Siquidem hae pateris Mamurrā. i. habere
 quicquid ante diximus. ¶ Eo ne noie: ea de causa.
 ¶ Imperator unice. Caesar qui es unicus impera
 tor & belli gerendi magister. ¶ Ultima occidentis
 insula: intelligit Brytanniā. ¶ Diffututa. crebris
 fututionibus ex hausta. ¶ Ducēties comesset aut
 trecenties. ducenta aut trecenta pro uno coitu da
 ret. ¶ Alit. emendo an hae. ¶ Sinistra: mala no
 cens aduersa. ¶ Helluatus est. uorando consumpsit. Nam nihil aliud est helluari: q̄ immoderato sum
 ptu bona sua consumere. unde helluones dicuntur uoraces. ¶ Paterna: a patre relicta. ¶ Lancina
 ta. lacerata. Plinius lib. viii. at ii in ipsa nare caput condunt pariterq; spiritū pracludunt & mollissimas
 lancinat partes. ¶ Praeda. hac uoce significantur res & corpora in bello capta. ¶ Pontica: quam Ca
 sar ipse coepit post deuctū pharnacē Mithridatis filiū. ¶ Ibera. hispana ab amne ut ante dictum est.
 ¶ Scit: nouit. ¶ Annis aurifer. Plini. lib. iiii. Tagus auriferis harenis celebra: & iue. Tanti tibi nō
 sit opaci ois harena tagi: quodq; in mare uoluit aurum. ¶ Huc. Caesare nō aut mamurrā. ¶ Malum.
 aduerbiū est interposita indignationis. Teren. quas malū ambages mihi narrare ocepit. & plaut⁹ in
 cassina. Nō mihi licere meā rem me solū ut uolo loq atq; cogitare sine te arbitro: quid tu malū me seq
 re. Plinius quoq; li. vii. Quae malū: ista demētia iterari uitam mortemq;. ¶ Deuorare: deglutire. Qui
 dius deuorer ante precor subito telluris hiatu. ¶ Eo ne noie: eam ob causam. ¶ Urbis opulentissime:
 Romae. ¶ Socer: Caesar. ¶ Gener. Pompeius. Lucanus. Hic socer inde gener. nota est aut historia: cū
 ea a pluribus parti graecis partim latinis auctoribus: facunde narretur:

Plinius

Iuena

lis

Teren.

Plinius

Ouidi.

ALPHENE IMMÉMOR. Versus est coriambicus: Qui quidem constat ex spondeo: trib⁹ co
 riambis & pyrrichio: conqueritur poeta q; Alphenus puer quem ipse unice amabat: fidem sibi
 datam uolauerit. ¶ Immemor: qui tuorum uerborum nom meministi

Amiculi. Catulli. diminutiuum ab amico. **P**erfide. qui fidem mihi datam fregisti. **I**n malis. in
suspitiis & luctu. **C**ui habeant fidem. cui credant. nā non idem est dare fidem: quod habere fidem
dare fidem est aliquid sancte promittere. Terentius. grauida q; facta fidem dat uxorem sibi fore hanc
Terenti. & Virgi. Accipe daq; fidem. at habere fidem est uerbis alterius credere. **V**entos irrita ferre. dicta
Virgili. hominum a uentis & nubibus ferri dicuntur. si ab iis non fiant: quae sese facturos pmiserunt. Catul.
Catull. At nō hac quondā blanda promissa dedisti uoce mihi: nō hoc miserā sperare iubebas. Sed connubia
lata: sed optatos hymeneos: Quae cuncta aerii di
scerpunt irrita uēti. Et Ouidius. Demophoon uē
tis & uela & uerba dedisti. Vela quāror reditu: uer
ba carere fide. **M**eminit fides: ut dea Iuuenalis
Ouidi. Ut colitur pax atq; fides. Victoria uirtus.

Iuuenas. **P**ENINSULARVM SIRMIO. Versus
est Iambicus Trimeter. Poeta ex lon
ga molestaq; peregrinatione domū reuer
sus Sirmionē patriā procul uisani salutat. **P**eni
sularū Peninsula terra ē in mari & lacu quae a tri
bus lateribus aqua pulsata quarto latere. Con
tinenti annectitur & a graecis tum cheronesus: tū
cheroncusus dicit. **L**iquētibus stagnis: aquis flu
entibus. **V**troq; interno: scilicet externo. **T**i
niā atq; bythinno. Bythinnia regio Asiae est mo
numētis ueterum abūde celebrata: q̄ ab helespon
to ad Bosphorum Traciū protendit: ei⁹ oram ut
scribit Plini. tenēt tynni: interiora uero bythinni.

Peninsularum Sirmio: insularumq;
Ocelle q̄scunq; in liquētibus stagnis
Mariq; uasto fert utroq; neptunus
Quam te libenter quanq; laetus inuiso:
Vix mi ipse credēs thynniā atq; bithyn: os
Liquisse campos: & uidere te in tuto.
O quid solutis est beatius curis?
Quum mēs onus reponit: ac peregrino:
Labore fessi uenimus laet em ad nostrum.
Desideratoq; acquiescimus lecto
Hoc est quod unū est pro laboribus tātis
Saluo uenusta Sirmio: atq; hero gaude:
Gaudete uosq; lydiae lacus undae:
Ridete q̄quid est domi cachinnorum:
Ad Ipsitillam:
Mabo mea dulcis ipsitilla
Meae delitiae: mei lepores:
Iube ad te ueniam meridiatum:
Et si iusseris illud adiuuato:
Ne quis liminis obseret tabellam:
Neu tibi libeat foras abire:
Sed domi maneat: pareq; nobis
Nouem continuas fututiones:
Verum si quid ages statim iubeto:
Nam pransus iaceo: & satur supinus
Pertundo tunicamq; palliumq;.

PENINSULARVM SIRMIO. Versus
est Iambicus Trimeter. Poeta ex lon
ga molestaq; peregrinatione domū reuer
sus Sirmionē patriā procul uisani salutat. **P**eni
sularū Peninsula terra ē in mari & lacu quae a tri
bus lateribus aqua pulsata quarto latere. Con
tinenti annectitur & a graecis tum cheronesus: tū
cheroncusus dicit. **L**iquētibus stagnis: aquis flu
entibus. **V**troq; interno: scilicet externo. **T**i
niā atq; bythinno. Bythinnia regio Asiae est mo
numētis ueterum abūde celebrata: q̄ ab helespon
to ad Bosphorum Traciū protendit: ei⁹ oram ut
scribit Plini. tenēt tynni: interiora uero bythinni.
O quid solutis ē beatius curis. Sensus ē beatif
simū esse: cū homines labore peregrino fessi do
mum redeūt: ut in desiderato lecto q̄scant. **S**o
luti sumotis. **C**onus. s. curae. **C**larē ad no
strum ad nostras aedes. **D**esiderato: quē p̄gre
euntes desiderauimus. **H**oc ē quod unū ē p̄ la
boribus tātis. ideo ait se tātos labores tulisse: ut do
mū aliq̄n rediret in optato lecto q̄eturus. **V**os
q; lydiae lacus unde Catul. ut aquis benaci in quo
ē Sirmio: maxie blādiat: eas lydias appellat: q̄si auri
gētrices: alludit. n. ad hermū & pactolū auriferos
lydiae amnes. **C**achinnor cachinnus ē effusi
or risus qui reprehendi consueuit.

AMABO MEA DVLCIS. Versus ē
Endecasyllabus. poeta satur cū tētingina
uexet: orat ipsitillā: ut sibi uenire iusso pa
ret noue fututiones. **A**mabo aduerbiū ē blan
diētis quo nostri comici frequēter utunt. **M**ea
delitiae: mea oblectamēta. **M**ei lepores: mea fa
cetiae. **M**eridiatū: p̄ meridiē dormitū. Meridia
n. ē meridianū somnū cape. Corne. Cel. lōgis di
ebus meridiare potius ante cibū utile ē. Sin min⁹
post eū: per hyemem potius totis noctibus con
quiescere. Et Suetō. i Calligula gloriatusq; ē exp
gefactae somno Caesoniae quātū egisset: dū ea me
ridiait. **S**i iusseris me uēire. **I**llud adiuuato id
quoq; mihi p̄stabis. **O**bseret tabellā fores clau
dat. **S**i qd ages. si me uenire uoles. **P**ransus
postq; prādi. **S**upinus supini dñr qui i dorsum
cubant. **P**ertūdo pulso: percussio. **T**unicāq;
palliūq;: nimia scilicet tentigine.

AMABO MEA DVLCIS. Versus ē
Endecasyllabus. poeta satur cū tētingina
uexet: orat ipsitillā: ut sibi uenire iusso pa
ret noue fututiones. **A**mabo aduerbiū ē blan
diētis quo nostri comici frequēter utunt. **M**ea
delitiae: mea oblectamēta. **M**ei lepores: mea fa
cetiae. **M**eridiatū: p̄ meridiē dormitū. Meridia
n. ē meridianū somnū cape. Corne. Cel. lōgis di
ebus meridiare potius ante cibū utile ē. Sin min⁹
post eū: per hyemem potius totis noctibus con
quiescere. Et Suetō. i Calligula gloriatusq; ē exp
gefactae somno Caesoniae quātū egisset: dū ea me
ridiait. **S**i iusseris me uēire. **I**llud adiuuato id
quoq; mihi p̄stabis. **O**bseret tabellā fores clau
dat. **S**i qd ages. si me uenire uoles. **P**ransus
postq; prādi. **S**upinus supini dñr qui i dorsum
cubant. **P**ertūdo pulso: percussio. **T**unicāq;
palliūq;: nimia scilicet tentigine.

AMABO MEA DVLCIS. Versus ē
Endecasyllabus. poeta satur cū tētingina
uexet: orat ipsitillā: ut sibi uenire iusso pa
ret noue fututiones. **A**mabo aduerbiū ē blan
diētis quo nostri comici frequēter utunt. **M**ea
delitiae: mea oblectamēta. **M**ei lepores: mea fa
cetiae. **M**eridiatū: p̄ meridiē dormitū. Meridia
n. ē meridianū somnū cape. Corne. Cel. lōgis di
ebus meridiare potius ante cibū utile ē. Sin min⁹
post eū: per hyemem potius totis noctibus con
quiescere. Et Suetō. i Calligula gloriatusq; ē exp
gefactae somno Caesoniae quātū egisset: dū ea me
ridiait. **S**i iusseris me uēire. **I**llud adiuuato id
quoq; mihi p̄stabis. **O**bseret tabellā fores clau
dat. **S**i qd ages. si me uenire uoles. **P**ransus
postq; prādi. **S**upinus supini dñr qui i dorsum
cubant. **P**ertūdo pulso: percussio. **T**unicāq;
palliūq;: nimia scilicet tentigine.

AMABO MEA DVLCIS. Versus ē
Endecasyllabus. poeta satur cū tētingina
uexet: orat ipsitillā: ut sibi uenire iusso pa
ret noue fututiones. **A**mabo aduerbiū ē blan
diētis quo nostri comici frequēter utunt. **M**ea
delitiae: mea oblectamēta. **M**ei lepores: mea fa
cetiae. **M**eridiatū: p̄ meridiē dormitū. Meridia
n. ē meridianū somnū cape. Corne. Cel. lōgis di
ebus meridiare potius ante cibū utile ē. Sin min⁹
post eū: per hyemem potius totis noctibus con
quiescere. Et Suetō. i Calligula gloriatusq; ē exp
gefactae somno Caesoniae quātū egisset: dū ea me
ridiait. **S**i iusseris me uēire. **I**llud adiuuato id
quoq; mihi p̄stabis. **O**bseret tabellā fores clau
dat. **S**i qd ages. si me uenire uoles. **P**ransus
postq; prādi. **S**upinus supini dñr qui i dorsum
cubant. **P**ertūdo pulso: percussio. **T**unicāq;
palliūq;: nimia scilicet tentigine.

AMABO MEA DVLCIS. Versus ē
Endecasyllabus. poeta satur cū tētingina
uexet: orat ipsitillā: ut sibi uenire iusso pa
ret noue fututiones. **A**mabo aduerbiū ē blan
diētis quo nostri comici frequēter utunt. **M**ea
delitiae: mea oblectamēta. **M**ei lepores: mea fa
cetiae. **M**eridiatū: p̄ meridiē dormitū. Meridia
n. ē meridianū somnū cape. Corne. Cel. lōgis di
ebus meridiare potius ante cibū utile ē. Sin min⁹
post eū: per hyemem potius totis noctibus con
quiescere. Et Suetō. i Calligula gloriatusq; ē exp
gefactae somno Caesoniae quātū egisset: dū ea me
ridiait. **S**i iusseris me uēire. **I**llud adiuuato id
quoq; mihi p̄stabis. **O**bseret tabellā fores clau
dat. **S**i qd ages. si me uenire uoles. **P**ransus
postq; prādi. **S**upinus supini dñr qui i dorsum
cubant. **P**ertūdo pulso: percussio. **T**unicāq;
palliūq;: nimia scilicet tentigine.

OFVR VMOPTIME. Versus ē endecasyllabus. Monet duos Vibēnios patrem & filium ut urbe ultro relicta alio se conferant: cum alterius furta nota sint populo & alter propter annos non amplius pedicetur. & ita ostēdit patrem fuisse furem: filium vero cynedum. **B**alneariorum: qui circa balnea uersantes furant. **N**ā dextra pater inquinatio: quia furatur. nam ut iam diximus furaces hoies manus uisco uel pice inquinatas habere sngunt. **C**ulo filius est uoratio: quia est cynedus. **C**ur non exiliū: cur sponte non exulatis. **M**alafq; in oras. in pestilentes orbis partes. Ora enim sine aspiratione duo significat terrā marī uicinā: & funem: quo nauis terrā alligat. **Q**uintilianus. & oram soluētib; bñ precemur. **Q**uādoquidem. ratio cur abire debeant. **A**ffe. uili pecuniola. de affe iam diximus. **V**enditate. frequēter uendere ut prius: anteq; fieres hispīdus.

In Vibennios.

OFurum optime balneariorum
 Vibenni pater: & cinade filii:
 Nam dextra pater inquinatio:
 Culo filius est uoratio:
 Cur non exiliū: malafq; in oras
 Itis: quando quidem patris rapinæ
 Notæ sunt populo: & nates pilosas
 Fili non potes affe uenditare.

Quint.
 Ora enim sine aspiratione duo significat terrā marī uicinā: & funem: quo nauis terrā alligat. **Q**uintilianus. & oram soluētib; bñ precemur. **Q**uādoquidem. ratio cur abire debeant. **A**ffe. uili pecuniola. de affe iam diximus. **V**enditate. frequēter uendere ut prius: anteq; fieres hispīdus.

OIANAESVMVS INFIDE. Versus ē glionicus. Qui constat ex spōdeo & duobus dactylis: sed quartus quisq; loco secundi daetyli habet spondeū. Sicut in aliis nonnunq; pro spondeo ponitur iambus uel trocheus. **H**ymnus est. quē pueri & puellæ canunt in laudē dianæ a qua demū petunt: ut ipsa sospitet r. m. Romanī. **I**n fide: i. tutela. **I**ntegri. casti siue incorrupti. **P**ertius. Iurabor bis sex iterget esse dies. Sed lector aduerte. q; in nouis codicib; tā impressis q; manu scriptis deest tertius uersus. Quem nos in uetustiore exemplari inuentū suo loco audacter reposuimus. **L**atonia. diana Latonæ filia. **M**aximi: optimus & maximus asserēte **Q**uintiliano ut me-

Carmen Dianæ.

Dianæ sumus in fide
 Puellæ: & pueri integri:
 Dianæ pueri integri.
 Puellæq; canamus:
 O latonia maximi
 Magna progenies iouis
 Quam mater prope deliam
 Deposuit oliuam
 Montiū domina ut fores
 Siluarumq; uirentium:
 Saltuumq; reconditorum:
 Amniumq; sonantum
 Tu lucina dolentibus:
 Iuno dicta puerperis:
 Tu potens triuia & notho es
 Dicta lumine luna:
 Tu cursu dea menstrua
 Metiens iter annuum:

Proprius
Quint.
Delios
Plutar.
Priſcia.
Plautus
Verg.

Antiq; tñ posui ptulisse iueniunt. **P**laut; nūc apud uitulū sequestrē posuimus: & **A**pulei; in primo. **H**ermagoræ: & cibatu quē iucūdū nobis esse aduerterāt: eū apposuerūt. **M**ontiū dñā ut fores: ea breui attingūt: q; maiores nri deæ hui; numini subiecta eē uoluerūt. **M**ontiū. **H**orati; in carmine seculari. **M**ontiū custos nemorūq; uirgo. **T**u lucina dolētib;. **S**toici ut **S**eruius attestat: cōtendebant esse nisi unū deum & unam deā: eādēq; esse ptatē q; pro rōne officioq; uariis noibus appellat. unde eūdem solē eundē apollinē uocarūt. **I**tē lunā eandē dianā: eandē cererē eandē iunonē: eandē pserpinā dixerūt: qd; ideo huic loco inserendū esse putauī. ne cui sit mirū: si eadē dea a **C**atullo plurib; ac uariis noibus uocet. **T**u lucina dolētibus dicta iuno puerperis. **T**erenti; in **A**ndria. **I**uno lucina ser opē: salua me obsecro. & **V**erg. i. **B**ucolicis. **T**u modo nascētū puero: quo ferrea primū desinet. & toto surget gens aurea mūdo. casta faue lucina tuus iā regnat **A**pollo. **I**uno aut a iuuādo dicta est. **L**ucina uel ro q; partū in lucē pdat: siue q; oculis p̄sit & luci: siue a luco quē **R**omā in exiliis habebat. **T**riuia hic uarronē audire nō pigeat ita scribētē. triuia ē diana ab eo deā q; i triuio pōit fere i oppidīs graciis: uel q; lūa eē dē q; i celo trib; uis mouet i altitudinē & latitudinē & lōgitudinē. **N**otho: n̄ nali sed aliunde accepto. **D**icta lūe lūa. lūa ut qbusdā placet deā ē q; lux aliēa q; luce ppria carēs id lucis qd; hēt: a sole mutuat. uis **V**er. **N**ec fr̄is radiis obnoxia surgē lūa. **M**ēstrua. ad cui; cursū mēsis ordiā ē

Restitutus: redditus. **T**ruces. asperos. Deo tardipedi. Vulcano qui ideo tardipes dicitur quia e cae Cur
 lo deiectus cum alterum crus sibi fregisset: postea semper claudicauit. **I**nfelicibus. quae pessimi poe vulcan^o
 ta scripta cremabunt. Cato aut dixit felices arbores esse quae fructum ferunt: infelices quae non ferunt. tardipes.
Vstulanda urenda. **N**unc o Ceruleo creata ponto. orat uenerē: ut uotum lubens suscipiat hanc Cato
 poetae fabulantur e spuma testiculog. Quos caelo patri saturnus amputauit. & in mare proiecit: exorta Felices
 unde eam graeci aphroditin nuncupant. Oui. lib. iiii. Fasto. Sed ueneris mensē graio sermone nota & infeli

Vouit si sibi restitutus essem:
Dedissemq; truces uibrare iambo
Electissima pessimi poetae
Scripta tai dipedi deo daturam
Infelicibus ustulanda lignis
Et hoc pessima se puella uidit
Iocose lepide uouere diuis
Nunc o caeruleo creata ponto
Quae sanctum idaliū: uriosq; apertos:
Quae; ancona: gnidumq; arundinosam
Colis: quae; amathunta: quae; colchos
Quae; dyrrachium hadriae tabernam
Aceptū face: reditumq; uotum
Si nō illepidum: neq; inuenustum est:
At uos interea uenite in ignem
Pleni ruris & in facetiarum
Annales uolusi cacata charta.
Ad contubernales.
Alax taberna: uosq; contuber
nales:
Apileatis nona fratribus pila
Solis putatis esse mentulas uobis:
Solis licere quicquid est puellarum
Confutuere: & putare caeteros hircos:

tum auguror: a spumis est dea nata maris & i qz ces arbo
 to Methamorphoseos. Si tamē in medio quondā res
 generata profundo spuma fui: gratūq; manet mi Ouidi.
 hi nomē ab illa. **C**eruleo. uiridi qui color a grae
 cis glaucus dicit. **I**daliū. Nemus est i cypro de Idalium
 quo Vergi. idaliumq; nemus. ea aut attingit loca Vergi.
 in quib^o olim uenus ipsa colebatur. **V**riosq; ap
 tos: nullis montibus nullisq; aggeribus inclusos.
 Intelligit aut accolae eius finus qui ad garganum
 Apuliae promontoriū cōtinuo littore incingitur
 uriasq; appellatur. Auctor est Mella Pomponius Mella
Quae; ancōa. Ancon urbs est piceni. de qua Pompo
 Plinius Numana a siculis condita ab iisdem colo
 nia Ancon apposita promontorio cumero in ipō Ancon.
 flectentis se ore cubito. q; ibi quoq; uenus coleret Plinius
 indicat hoc uersu Iuuenalis. Ante domū ueneris Iuena.
 quā dorica sustinet Ancon. **G**nidūq; arūdino
 sam. gnidos urbs fuit cariae in peninsula simula
 cro ueneris praxitelicae nobilitata. Horatius: o ue
 nus regina gnidi paphiq;. Sed eam dixit Catullus
 arūdinosam propter calamos. Qui optimi ad scri
 bendum ibi olim nascebantur. Plini^o Carthis quo
 q; seruiunt calami aegyptii maxime quadā cogna
 tione papyri probatiores tamen gnidit. **A**ma
 thunta. Amathus urbs ē in eadē cypro. **Q**uae
 q; colchos. Venerem apud colchos quoq; antiq;
 tus cultā esse praeter Valerium flaccum hoc uer
 su indicat etiam theocritus

Dyrachium: urbs est Macedoniae ad mare lo
 nium. quae ante epidamnū dicebatur: romani no
 men mutarunt: quia uelut in damnū ituris id no
 men uisum est. **A**dria: maris adriatici sic etiam
 Horatius quo non arbiter adriae maior tollere seu

ponere uult freta. Idem. Quid bellicosus cātaber & scythes hīrpine quanti cogitet adria diuisus obie
 cto remittas quærere. & Lucanus. sonat ionio uagus Adria ponto. **T**abernam. emporiū. pars pro
 toto. **A**ceptū. tibi scilicet & filio. **R**editum. a me & amica mea: q̄ illud fecit. **I**llepidū ipolitū.
Inuenistū. deforme. **T**uris. emēdo ruris: posuit. n. rus p rusticitate. q̄ optie cū i facetiis cōuenit.
ALAX TABERNA. Versus est iambicus trimeter. Ira tus poeta minat se quosdam
 cōtubernales irrumaturū. Qui puellam quae e Catulli sinu fugerat detinētes eam per uices
 subagitabant. **S**alax. Salaces dicunt libidinosi. Ouidius i fastis. Sitq; salax aries. & in obsce
 no carmine uicinae sine fine prurientes uernis passeribus salaciores. **T**aberna. locus est ubi opera
 ipsaq; merces uenduntur: unde opifices etiam tabernarii uocantur. Cicero pro. L. Flacco. opifices ta
 bernarios atq; omnem illam fecem ciuitatis. **C**ontubernales. contubernium est cohabitatio. unde
 contubernales dicuntur q̄ sub uno tecto habitant. **A**pileatis nona fratribus pila. Antiqui ut Sex.
 Pompeius asserit: castori & polluci pilea dederunt: & ideo. li fratres pileati sunt appellati. Quorū utri
 q; cum Aedes in foro constituta esset: ea unius tm̄ castoris dicebatur. Auctor est Suet. ut igit̄ osten
 dat Catullus in qua urbis parte habitarent. quibus exandescens minatur irrumationem: ait eos inco
 lere nonā ab Aede Castoris & pollucis tabernā. **P**ila. hec uox qn̄ primā pducit significet colūnam
 poetarū aut mos est: ut saepissime ponunt partē pro toto sicut interdum totum pro parte. Quod quidē
 sit per figurā quā graeci synecdochē appellant. **S**olis putatis esse mentulas uobis. forsitan inqt̄ arbi
 traminū uos solos eē mētulatos. **C**aeteros hircos: hircino odore foetere & iō puellis inuisos eē. Qui
 bus. n. mēbra & p̄cipue alae male olent. li hircis cōparant̄ uel hircū ferre dñr. Catull^o laedit te qdā ma
 la fabula: qua tibi fertur ualle sub alarū trux habitare caper. hunc metuunt omnes & reliqua.

Mella
 Pompo
 Plinius
 Iuena.
 Gnidos
 Horati^o
 Plinius
 Theori
 cus.
 Horati^o
 Lucan^o
 Salax
 Ouidi^o
 Taber
 na
 Cicero
 Contu
 berniū
 & contu
 bernales
 Fratres
 pileati
 Suetoni
 us
 Qui hīr
 cū ferre
 dicant.
 Catull^o

Cōtinē
ter
Scipio

Continenter iunctim sine interuallo: quo aduerbio usi sunt pleriq; ueterum & ante alios. M. Cice
ro. **I**nsulsi insulsus est: qui sale caret. **A**t qui aduerbiū affirmandi putate me scilicet aufurum.
Scipionibus. Scipio græce latine baculus minatur. aut se frontem totius tabernæ scipionibus hoc
est mentulis picturum. **S**cribam. pingam. **P**ro qua sunt mihi magna bella pugnata pro qua cū
æmulis sæpe & acriter pugnaui. **C**onfedit istic apud uos hæsit. **B**oni beatiq; ironia. **V**trunq;
enim per contrarium est intelligendum. **P**usilli exigui animi ad sumptū faciendum. **E**t semita
rari moechi qui in semitis uersantes meretriculas
alloquiis & blanditiis captatis.

VPRETER OMNES. Cū uersus en
decasyllabi Trimetr̄is iambicis interposi
ti foret: nec horū sensus cū illorū sensu cō
ueniret. Præterea iambicorū quoq; ordo nō nihil
turbatus esse uideret nos existimantes ipsos uersus
nō ita a Catullo editos: sed potius per præteriti tē
poris incitiam cōfusus fuisse: ut poetæ elegantis
simo pro uiribus opem feremus: simul ut eius stu
diosis nostra quantulacunq; sit diligentia consule
remus: eos primū hos ab illis distinguentes i duo
Epigrammata diuisimus. Deinde iambicos ipsos
ita ut uides: ordinauim⁹: nec alit̄ hos uersus a Ca
tullo æditos fuisse uel grandi pignore cōtenderim
Quod si cui hæc nostra castigatio placuerit. is no
bis gratias habebit: simulq; lepidissimo poetæ gra
tulabitur q̄ ipse aliquando inuenerit qui suis uersi
bus iniuria temporum mendosis mutilisq; inimo
cōfusus & ideo auxiliū iplorantibus opem tulerit.

MALE EST CORNIFICI. Versus ē en
decasyllabus. cōqueritur Catullus: q̄ cor
nificius fodalis nūq̄ uiserit se ob amissam
puellam maxime merētē. **M**ale est cornifici tuo
Catullo. tuus iquit Catullus male habet. **E**t ma
gis magis indies & horas. supple crescit ægritudo.
Quod minimū facillimūq; ē nihil enim facili⁹
nobis esse potest: q̄ consolari amicos male hñtes.
Sic meos amores. subaudi contēnis. **P**aulū
quid lubet allocutiōis. post querelā mox oñdit: qd
ipse uelit. uult aut̄ aliquid sermonis mestius lachri
mis simonidis poetæ: qbus profecutus est mortes
illorum adolescentiū: quos in cursu certamine ui
ctos Hippodomia necauerat. De simonide aut̄ sic
scribit Quintilianus. Simonides tenuis alioquin
sermōe proprio & iocunditate quadā cōmendari
pōt̄ p̄cipua tñ ei⁹ in cōmouēda miseratiōe uirt⁹: ut
quidam eum hac in parte omnibus eiusdē operis
auctoribus præferant.

Quint
ilianus d
simonis
de

EGNA TIVS q̄ Cādidos habet. Versus
est iambicus trimeter: ut sciamus qd sibi
uelit Catullus. res Paulo altius est repetē
da. Igitur cū hispani in cæteris uitæ partib⁹ maxie
mundi existant: in hac una spurcissimi existimant̄
q̄ lauacra ex lotio cōficiētes nō os solū & dentes
sed etiā totū corp⁹ urina sibi lauant. Auctores sūt

Strabo
Diodo
rus.
Subsel
lia
Pedia
nus
Rogus
Plinius
Celtibe
rius

Strabo. & Diodorus. Catullus igit̄ gnarus tātæ fœditatis irridet hoc epigrammate egnatiū Hispanum
Qui usq; quaq; ridebat: ut occurrentibus dentes oñderet: quos sibi crebris urinæ lauacris cādidos esse
cerat q̄ q̄a. **V**sq; quaq; semp. **S**ubsellia. A sconijs Pedianus. Subsellia erāt tribunorū triuitorū
q̄storū & hmōi miora iudicia exercētū: q̄ nō i sellis currulib⁹: neq; tribūalibus sed i subselliis oñdebat.
Cū excitat orator fletū. Quod apud romanos licebat. Athenienses aut̄ oratorē in agēdū affectus
mouere uetabant. **R**ogus: rogus erat strues lignorū in qua cadauer cremabat. ipsum autē crema
re teste Plinio nō fuit ueteris instituti. terra ante condebant̄: at postq̄ lōginquis bellis obrutos erul co
gnouere: tunc instituti. **H**unc habet morbū. s. ridendi. **C**uniculosæ celtiberiæ fili. Qui natus es

An continenter quod sedetis insulsi
Centum an duceti non putatis aufurum
Me una ducentos irrumare sessoris
At qui putate: nanq; totius uobis
Frontem tabernæ scipionibus scribant:
Puella nam modo quæ meo sinu fugit
Armata tantum quantum amabitur nulla
Pro q̄ sunt mihi magna bella pugnata
Confedit istic: hanc boni beatiq;
Omnes amatis: & quidē qd indignum est
Omnes pusilli: & semitarii moechi.

Ad Cornificium.

MALE EST CORNIFICI TUO CATULLO:
Male est me hercule & laboriose
Et magis magis indies & horas:
Quē tu: qd̄ minimum facillimumq; est
Qua solatus es allocutione?
Ira scōr tibi: sic meos amores?
Paululum quid lubet allocutionis
Mcestius lachrymis simonideis

Ad Egnatium.

EGNA TIUS q̄ candidos habet dentes
Renidet usq; quaq; seu ad rei uētū ē
Subsellium cū excitat orator fletum
Renidet ille: seu ad p̄i rogum fili
Lugetur orba quum flet unicum mater
Renidet ille quicquid ē: ubicunq; est.
Quodcūq; agit renidet hūc habet morbū
Neq; elegantem ut arbitror: neq; urbanū
Quare monendus es mihi bone egnati
Tu præter omnes unde de capillatis
Cuniculosæ celtiberiæ fili

Hispanum
cādidos esse
tribunorū
triuitorū
oñdebat.
affectus
crema
erul co
natus es

In hispania cuniculos ferente: est autem celtiberia pars hispaniae citerioris in qua fuerunt. Bilbilis & Numantia. q. hispania cuniculis abundet plures indicant & in primis Strabo, cuius uerba sunt pecorum ois Strabo generis abundantia nec minor uenationu: perniciosaru raritas belluaru praeterq effodientiu terras cuniculor: quos pleriq lepusculos appellat. Opaca que bonu facit barba: que densitas barbae pulchre reddit. Si urbanus idest romanus. Aut sabinus: sabinu sunt populi italiae de quibus sic scribit Plinius Plinius us sabinu ut quida existimant a religione & deor: cultu seuini appellati uelinos accolit lacus rosidis colibus. Tyburs. tyburtin? ex tybure oppido: qd herculi dicatum in cofinio latii & sabiniae ut Cato Portius docuit a Catillo Archade classis Euandri praefecto: ut Sextius ab argiua iuuentute conditu est. Umbri. populi sunt in eade Italia qui utroq mari supero & infero illiduntur oppida eorum ad mare superum sunt senegallia: sanum fortune: & pisaurum. Obesus Ethruscus. pinguis uel gracilis thuscus. Obesum enim ut scribit gelius li. xviii. noctium atticarum proprie significat exile & grautilentum. improprie pingue atq uber. Lauini? emendo lanuuius a lanuuiio. Quod oppidu ad uiam Appiam a Diomede conditum fuisse scribit Appianus. ubi etiam iunonis sospite sanum erat cui oes consules sacrificabant. Transpadanus: traspadana est ea italiae pars quae inter apeninum & alpes sita est. de qua Strabo ita differit regione Strabo igitur transpadana incolunt ueneti & alii usq polam. sup uenetos carni & Genomanu & Medoaci. Puriter: uino uel aqua ut mos est eoru qui student munditiis. Nunc celtiber: emendo celiberus ut stet uersus alioquin minor erit una syllaba. detegit autem inspuendam Hispanorum farditate Ut quo iste uester. sensus est quisq inter celtiberos mane fricat sibi dentes & gingiuas urina: ut quanto quis habet dentes candidiores: tanto plus lotii bibisse dicatur. Loti pro lotii syneresis. Est autem lotiu uria nec solu hois sed ceteror: quoq animalium.

Egnati opaca que bonum facit barba
Et dens iberia defricatus urina
Si urbanus esses aut sabinus aut tyburs
Aut parcus umber. aut obesus hetruscus
Aut lanuuius acer atq dentatus
Aut transpadanus ut meos quoq attinga
Aut quilibet qui puriter lauit dentes:
Tamen renidere usq: quaq: te nollem:
Nam risu inepto res ineptior nulla est:
Nunc celtiberus celtiberia in terra
Quod quisq: mixit hoc solet sibi mane
Dentem atq: ruffam defricare gingiuam.
Ut quo iste uester expolitior dens est:
Hoc te amplius bibisse praedicet loti.

Ad Rauium
Quamnam te mala mens miselle Raui

Agit praecipitem in meos iambos?
Quis deus tibi non bene aduocatus
Verecordem parat excitare rixam?
An ne ut peruenias in ora uulgi?
Quid uis qualibet esse notus optas?
Eris quando quidem meos amores
Cum longa uoluisti amare poena:

De Acme Puella.

Acme illa puella defututa:
Tota milia me decem poposcit
Ista turpiculo puella naso
Decoctoris amica formiani:
Propinqui quibus est puella cura:
Amicos medicosq: conuocate:
Non est sana puella: nec rogare

lebat: nisi Catullus .x. mil. numum daret. De fututa: de auget. Ista turpiculo puella naso. q. acme turpem nasum haberet sequenti epigramate indicat Catullus. Decoctoris. decoctores sunt qui gula ad inopiam redacti fallunt creditores. crassus ille qui primus diues cognominatus est. dictus est decoctor: q. substantia omni absorpta decoxit set creditoribus. Propinqui quibus est puella cura: monet Acme ipsius propinquos ut amicos & medicos accersat: qui sibi dicat: quo isaniae genere puella laboret nisi enim insana esset: non putaret se formosam: & ideo tanta mercede dignam: cu sit maxime deformis. Sana. sanae mentis. Nec rogare qualis sit solet haec imaginofuni. nunq inquit speculum consulit: ut ex eius inspectione cognoscat qualis ipsa sit Catullus nouo quidem sed eleganti uocabulo speculum appellat imaginofum ab imaginibus: quae innumere in eo uisuntur. Hoc autem referimus ac

QUENAM TE MALA MENS. Versus est endecasyllabus. Poeta aegre ferens raurum quendam factum esse sibi riualem minatur se in eu iambos iaculaturu. Mala mens isania. Agit praecipite: te precipitat. In meos iambos: in meos uersus sed quales in eos scribimus q uel re uel uerbis nos laeserunt. Non bene aduocatus: tibi non propitius. An ne ut peruenias in ora uulgi: an inquit hoc facis ut meis uersibus notus fias. Meos amores: meam amicam uel lesbiam uel aliam puellam. Cum longa uoluisti amare poena: ut ab hoib? tam diu irridearis: quousq: mea in te carmina legentur.

ACME PVELLA. Versus est eius generis cui? est superior. couiciat Acme puella quae pugillares a poeta sibi traditos reddere nol

Plinius

ceptum Philippo Beroaldo. **A**deste Endecasyllabi quot estis poeta cōuocat Endecasyllabos ꝑ sui ultionem. **V**estra pugillaria. in quibus uos notare consueui: hos pugillares & hæc pugillaria uete res dixisse nōnullorum confirmat auctoritas: pugillariū usum uetustissimū esse & ante Troiana ipa Homerus idicat i iliade scribit. n. Belorophontē ad euriē a ꝑto cū pugillaribꝫ missū. **R**eflagitemꝫ instanter reposcamus. **M**ymice: in modū fornicarꝫ. **M**olestē ut incedēs aliqua mole premi uideatur. **C**atuli ore gallicani: magnos & acres in Gallia canes esse ostendit Plini. his uerbis. E tygris

Virgili.

bus eos indi uolunt cōcipi & ob id in siluis coitus tēpore alligant fœminas: primo & secundo foetu nimis feroces putant gigni. Tertio demū educat hoc idē e lupis Galli quoꝫ greges suum qsqꝫ doctore & ducē e canibus habēt illū in uenatu conūtantur illi parent. Ouidius quoꝫ in primo metamorphoseos: ut canis in uacuo leporē cū gallicus aruo Vidit & hic prædam pedibus petit ille salutē. **C**ircūstite circūstite ē inuadere. Virgili. At fessitandē ciues nefanda furentis armati circūstunt. & alibi: ac me tū primū senus circūstet horror. **R**eflagitate cū clamore reposcite. **O**līdū fœtidum hic poeta uehementer excandescit. **R**uborē pudorem ē at pudor timor iustæ reprehensionis: cuius idex ē rubor. Terentiū. Vide nū eius color pudoris signū usqꝫ indicet. **F**erreo duro infatigabili. **N**ihil mouet nostris. s. conuiciis. **R**atio scilicet reposcēdi. **P**udica & proba: cū iurgādo nihil profecerit ad preces descendit.

SALVE NEC MINIMO. Catullꝫ ægre ferens qꝫ Acme puella inuenusta cū Lesbīa puellæ pulcherrima cōparet ei obicitur omnē corpis deformitatē. **N**aso magnitudo nasi multū dedecet mulierē. Horatius depigis nasuta breuī latere ac pede longo. Maiores at nostrī ut tradit Plinius dicauerāt nasum subdolæ irrisioni unde hodie quoꝫ nasuti dicunt astuti derisores. **N**ec bello: nec paruo. Ouidius. Pes erat exiguus pedis est aptissima forma. **N**e: nigris ocellis. oculi nigri coloris in homine plurimū laudantur. Horatius. Et lycum nigris oculis nigroꝫ crine decorꝫ. Plinius lib. xi. histo. natu. oculi hominī tātum diuerso colore. Cæteris in suo cuiꝫ genere similes: & equoꝫ quibusdā glauci: sed in homine numerosissima diuersitatis atqꝫ differentia. **N**ec ore sicco nimia saliuæ abundantia: qd̄ qui dem fœdissimū ē. **D**ecoctoris dictū ē supius: qui uocentur decoctores. **T**en: tene: **P**rouincia regiones longe ab Italia a Romāis bello acqꝫtæ prouinciæ dicebant: quarꝫ aliæ erāt cōsulares aliæ ꝑtoria: cōsulares Asia & Africa: reliquæ prætoria. Strabo ē auctor. **N**ostra subaudi amica. **O** seclū incipiēs & infacetum: in quo deformes cum formosis comparant.

Strabo.

FVNDE NOSTER: Versus est trimeter iambicus Catullus a Sextio amico ad cænā inuitatus cū orationē quā maledictis plenā Munaci Planci competitores fecerant legisset: ipse repente in grauissimā tussim incidit: qua cū cuperet liberari: & sciret ei ociū & urticā mederi: in agrum se recepit: ubi & ociū & urticā copiā esset habiturus: nūc autem postqꝫ uidet sibi bene eē ad urbē rediturꝫ uille gr̄as maximas agit qꝫ eius beneficio tāto malo sit liberatus.

Qualis sit: solet hæc imaginofum
Adeste endecasyllabi quot estis
Omnes undiqꝫ quotquot estis omnes
Iocum me putat esse mœcha turpis
En negat mihi uestra reddituram
Pugillaria si pati potestis:
Persequamur eam & reflagitemus:
Quæ sit quæritis illa quam uideris
Turpe incedere myrmice ac moleste:
Ridentem catulli ore gallicani
Circūstite eam: & reflagitate
Mœcha putida redde codicillos
Redde putida mœcha codicillos
Non assis facis olidum lupanar
Aut si perditius potest quid esse
Sed non est tamen hoc satis putandum
Quod si non aliud potest ruborem
Ferreo canis exprimamus ore
Conclamante iterum altiore uoce.
Mœcha putida redde codicillos.
Redde putida mœcha codicillos:
Sed nil ꝑoficimus nihil mouetur:
Mutanda est ratio modusqꝫ nobis:
Siquid proficere amplius potestis
Pudica & proba redde codicillos.

SALVE NEC MINIMO puella naso
Nec bello pede. nec nigris ocellis
Nec longis digitis: nec ore sicco
Nec sane nimis elegante lingua:
Decoctoris amica formiani
Ten prouincia narrat esse bellam:
Tecum lesbīa nostra comparatur.
O seclum incipiens & infacetum.

Ad fundum.

OFUNDE NOSTER: seu sabine seu tyburs
Nam te esse tyburtem autumant; quibus non est.

Quibus nō est cordi quibus nō placet. Terentius. Aut si hae nuptiae sunt tibi cordi. **A**t quibus Teren.
 cordi est. quibus placet s. laedere Catullū. Cū. n. hic noster fundū haberet in agri sabini Tyburtinū;
 cōfinitio: de eo ambigebat: amici cōtēdebāt ipsū eē in agro tyburtino. Inimici uero in agro sabino. sed
 quantum illi adderent aut hi adimerēt rebusi Catulli nō est nostrū q̄rere. **V**illa uillae sunt domi in
 agris lapideae quae si ampliores sint & magnis sumptibus aedificatae p̄toria dicunt. Marti. Ad lapidem Martia.
 Torquatus habet p̄toria quartū. Ad quartū breue rus emit Otacilius: & Iuena. Criminibus debet Iuue.

Cordi catullum laedere: at quibus cordi ē
 Quouis sabinū pignore esse cōtendunt
 Sed seu sabine siue uerius tyburs:
 Fui libenter in tua suburbana
 Villa alia qui tam pectore expulsus sum
 Nō immerenti q̄ mihi meretur mens
 Dum sumptuosas appeto dedit cōenas
 Nam sextianus dum uolo esse conuiuia
 Orationem munacii petitorum
 Plenam ueneni & pestilentiae legi
 Hic me grauedo frigida & frequēs tussis
 Quassauit usque dum in tuum sinū fugi
 Et me recurauit ocioq; & urtica:
 Quare refectus maximas tibi grates
 Ago: meū quod non es ulta peccatum:
 Nec deprecor iam si nefaria scripta
 Sexti recepso: quin grauedinem & tussim
 Non mihi sed illi sextio ferat frigus:
 Qui tunc uocat me cū malū librum legit.

De Septimio

Acme septimius suos amores
 Tenens in gremio mea inquit ac me
 Nite perdit: amo atq; amare porro
 Omnes sum assidue paratus annos:
 Quantum qui pote plurimum perire
 Solus in libya indiaq; tosta
 Caesio ueniam obuius leoni
 Hoc ut dixit amor sinistra ut ante
 Dextra sternuit approbatione:
 At acme leuiter caput reflectens
 Et dulcis pueri ebrios ocellos
 Illo purpureo ore suauitata
 Sic inquit: mea uita septimille
 Huic uni domino usq; seruiamus
 Ut multo mihi maior acriorq;

ortos p̄toria mensas. **N**ā sextianus dū uolo esse
 se cōiua: dū apud Sextiū canare gaudec. **M**u
 naciū munacius. plancus Orator fuit tēporib; Ci
 ceronis a quo cū Galliā comatā regetet lugdunū
 conditū fuisse scribit Eusebius. **P**etitor; eor; .i.
 qui una cū Munacio eūdem magistratū petebāt.
Veneni & pestilentiae. i. maledictor; q̄ illi i Mūa
 ciū ingerebāt. **F**rigida ex frigore orta: ē at gra
 uedo morbus capitis cū pituita nares tantū obli
 det graecq; coriza appellat. **Q**uassauit: sic et
 Verg. et q̄it agros tussis āhella sues. **R**ecurauit
 ocio & urtica tussū urticam mēderi indicat Pli. lib.
 xxii. his uerbis. Condidit laudes eius phanias phy
 sicus utilissimā cibus coctam: cōditam ue profelus
 arteriae tussū & uentris distillationi. & Celsus li. iiii.
 de tussū loquens: cibus interdū mollis ut malua &
 urtica. **Q**uare refectus: quapropter instaurat?
Nec deprecor: nec recuso. **N**efaria: scelerata
 nefandū ut Asconius pedianus ait id dicitur quod
 nulli fandū sit: nefariū quod sacra poluit fare pio
 solita celebrari. **S**exti. a quo ad canam inuitat?
 fuerat. **R**ecepso: recipio siue resuramo: est autē
 uerbū quo usi sunt ueteres. **G**rauedine. catarū
Vocat: inuitat. ordo aut hic est. Nec deprecor
 si nefari a scripta sexti recepso ea ruius lecturus:
 quin frigus ferat grauedinē & tussim: nō mihi sed
 illi sextio qui tunc me uocat. cum malū librū legit
 & ita lepidissim; poeta cū sextio amico suo iocat.

ACME SEPTIMIUS. Versus est ende
 casyllabus. poeta oñdit Acme & septimii
 amorē optimo auspicio esse cōfirmatum.
 quāobrem concludit illos esse perbeatos. **S**uos
 amores: suam amicā. **P**erdit: misere. Alibi Ca
 tullus nec potui nec si possem tā perditē amarem.
Porro: deinceps. **P**erire: amare. **L**ibya. afri
 ca a graecis libya dicit Pli. Africā graeci libyā ap
 pellauerūt: qua mare ante eā libycū icipiēs Aegy
 pro finit. **I**ndia: q̄ duplex ē ut indicat Ptolemae
 us: itra gangē & extragangē. tosta aut dicit ppter
 aestus. In india & libya maximos & fortissimos leo
 nes eē nō est dubiū. **C**aesio. Caesii sunt qui hnt
 oculos aerii coloris phaurin; apud gelliū i. ii. No
 ctiū atticay disputās de colorib; sic ait. Nostris at
 latinis ueterib; caesia dicta est q̄ a graecis glaucō
 pis dicit: ut Nigidius ait de colore coeli quasi caesia
 Teren. Rufam illā uirginē caesiā sparso ore: adū
 co naso: **H**ac ut dixit. Subaudi septimius. **S**i
 nistra. a leuae manus pte: q̄ res Acme portendit in
 amore felicitatē. Nā sinistra deor; est nobis dextra
 Plutar. **Q**uid ē quod auspicio; qd sinistrū dē:
 Plutar.

Prosper; ac fecūdū putat: an qd terrena ac mortalia diuinis ac caelestib; cōtraria & opposita iudican;
 tes existimauerūt q̄ nobis sinistra eēt: deos a dextra dimittere. **E**brios. lachrymar; plenos. **S**ua
 uiata: osculata. **S**eptimille. diuinituum a septimio. tribus de causis ut inquit gramatici proferū;
 tur diuinitua necessariae significationis urbanitatis & adulationis gratia. **H**uic uni dño. i. amori.
 c ii

Ignis .i. amor. **M**ollibus ardet in medullis. Virgi. Est mollis flama medullas. **H**oc ut dixit: Ac me scilicet. **A**b auspicio bono profecti: Auspiciū ut Pompeius ait ab aue specienda dictū est. Nā quod nos cum præpositione dicimus aspicio apud uetere sine præpositione dicebatur. Valerius autē maximus in secūdo ita loquitur. Apud antiquos nō solum publice sed etiam priuatim nihil gerebatur nisi auspicio prius sumpto: Auspicia dabāt aues alia cantu: quæ ideo oscines dictæ sunt ab os & canor alia uolatu quæ præpetes sunt appellatæ: Illud addimus Carem a quo caria dicta est: auguria ex aurb?

Syras brytanniasq: syria Brytania q: merces. **F**acit delicias libidinesq: cū solo septimo se oblectat atq: libidinatur. **B**eatiores. magis beatos. Felices & beati dicuntur: qui abundant rebus omnibus ad usum & ornatum uitæ spectant.

Auspiciore: meliori auspicio cōfirmatā. **A**M VER E GELIDOS. Versus est endecasyllab⁹. Catullus acta ī phrygia hyme. cum uer adsit & ipse cupiat uidere urbes asiaticas: dicit amicis in eandem phrygiam se cum profectis ultimū uale. **V**er. quod est secūdum anni tēpus dictum ut Varro sentit: q: tē uire re incipiunt uirgulta ac uertere se tempus anni.

Egelidos: minus frigidus: egelidum proprie dicit quod medium est inter calidum & frigidū: qua uoce nōnunq̄ utitur Cornelius celsus. **R**efert: reportat. **I**am celi: cœlum est domiciliū deorū. sed aer quoq: cœlum uocat. Lucreti⁹. In hoc cœlo quod dicitur aer. **Z**ephyri: Zephyrus uent⁹ est ut diximus: qui flat ab occasu æquinoctiali & a nostris Fauonius nominatur de quo Plinius li. ii.

Plinius

Ver ergo aperit nauigantibus maria cuius in principio fauonit hibernum molliunt cœlū sole Aquarii. xxv. optinente partē is dies sextus est ante idus Februarias. **A**uris: flatibus: Aura ut Seneca in questionibus naturalibus ait: leuis est: uentus uehemēs. **C**ampi: latae planities: unde campestris regio ea dicitur quæ plana ē. **N**iceæq: ager uber æstuose. Nicaea urbs est phrygiae de qua Plinius de inde nicea in ultimo ascanio sinu quæ prius oliua & profias dicta deinde altera sub hippo monte.

Seneca.

Claras: nobiles clarus & preclarus figurate pro eo accipiuntur qui tanq̄ fulgore quodam famæ & gloriæ resplendet: unde clarissima & p̄clarissima gesta dicimus. **P**rætrepidans: festinans. **A**uet uagari: cupit errare. **S**tudio: uidendi urbes asiaticas. **L**onge quos simul a domo profectos: eos alloquitur cum quibus ut dictum est ab urbe digressus in phrygiam usq: tetenderat. **D**iuersæ & uarie: alterum est nomen: alterū aduerbiū prius nomen: posterius aduerbiū. **D**iuerse: quoniā non eadem uia omnes. **V**arie: quia non uno tēpore erant domum redituri.

PORTI ET SOCRATION. Versus est endecasyllabus. Excādescens acriter inuehit in portū & Socrationē. Cynedos quos ob stupri merita p̄iso & Mēnius p̄tores ueranio & Fabullo honestis adolescentibus præposuerāt. **S**abies pruritus qui p̄isonem q̄scere nō patiebatur. **F**ames esuritio. **V**erpus circūcisus more iudeor. De memio ante Catullus. Sed q̄tum uideo pari fuistis casu iā nihilo minore uerpa farti estis. **P**riapus ille: uel p̄iso: uel Memius mētulatus i stat priapi. **L**auta splēdida. Lautū noniō plura significat lotū: mundū: abundās: elegans & suaue. **S**ūptuose magnis sumptibus cōparata. **M**ei sodales: ueranius & Fabullus. **V**ocationes: a qui bus inuitent. Vocare. n. ē inuitare: unde uocatio dī inuitatio & uocator inuitator. Plinius. lib. xxxv. In uitatus ad Regis cœnā uenit indignantiq: Ptolemæo & uocatores suos ostendēti ut diceret a quo eorū inuitatus eēt. & Sueto. in Calligula cōpererat puinciale locupletē ducēta sestertia numeralie uocatori bus: ut per fallaciā cōuiuio interponeret: nec tulerat moleste tā magno aestimari honorē suæ cœnæ.

Catull⁹

Ignis mollis ardet in medullis:
Hoc ut dixit amor: sinistra ut ante
Dextra sternuit approbatione:
Nunc ab auspicio bono profecti
Mutuis animis amant amantur:
Vnam septimius missellus acmen
Mauult quam syrias britanniasq:
Vno in septimio fidelis acme
Facit delicias libidinesq:
Quis ullos homines beatiores
Vidit: quis uenerem auspiciorem?

Ad Seipsum.
Iam uer e gelidos refert tepores.
Iam celi furor æquinoctialis
Iucundis zephyri silescit auris:
Linquntur phrygiæ catulle campi:
Niceæq: ager uber æstuose:
Ad claras asiæ uolemus urbes?
Iam mens prætrepidans auet uagari
Iam latī studio pedes uigescunt:
O dulces comitum ualete cœtus:
Longe quos simul a domo profectos
Diuersæ uarie uia reportant.

Ad Portium & Socrationem.
Portii: & Socratio: duæ sinistrae
Pisonis scabies famesq: memi
Vos ueraniolo meo & fabullo
Verpus præposuit priapus ille:
Vos conuiuia lauta sumptuose
De die facitis: mei sodales
Quærunt in truiuo uocationes.

MELLITOS OCVLOS. Versus est endecasyllabus. Poeta negat se ulla Basiorum copia posse expleri: si sibi uiuentium puerum formosissimum contingat osculari. Mellitos: dulces a melle. **U**sque: semper. **I**nde: a basiis. **C**or est futurum: cor ceteris animalibus in medio pectore est: homini magis uergit in sinistram partem: hoc primum nascentibus formari in utero tradunt: deinde de cerebrum, sicut tardissime oculos sed hos primum mori. Cor nouissime. Auctores sunt Aristoteles & Plinius. **A**ridis aristas: siccis frumentorum spicis pars pro toto: sunt, n. aristae spicarum aculei: qui maxime eminent. **S**it nostrae seges osculationis: permanet in translatione. dicit enim seges quia antea dixit aristis.

Ad Iuencium.
Mellitos oculos tuos iuenci
 Si quis me sinat usque basiare
 Usque ad milia basiem trecenta:
 Nec unquam saturum inde cor futurum est
 Non si densior aridis aristas
 Sit nostrae seges osculationis

DISERTISSIME ROMULI. Versus est endecasyllabus: gratias agit. M. Tullio Ciceroni. sed qua in re ab illo adiutus esset non exponit. **D**isertissime: facundissime. **R**omuli nepotum: romaeorum. **M. Tullii**: de hoc ita scribit Quintilianus praeceptum uero lumine sicut eloquentiae ita preceptis eius dedit unicuique apud nos specimen orandi dicendi: oratorias artes. M. Tullius & Plinius. **Tu. M. Antonium** perscripsisti. Salue primus omnium pater patriae appellatae. Primus in toga triumphum linguaeque lauream merite & facundiae litterarum latinarum pares. **Gratias tibi maximas** Catullus agit. agimus gratias uerbis: cetera quae sequuntur non indigent expositione.

Ad M. Tullium. C.
Disertissime romuli nepotum
 Quot sunt: quotque fuere marce tullii
 Quotque post aliis erunt in annis
 Gratias tibi maximas catullus
 Agit pessimus omnium poeta:
 Tanto pessimus omnium poeta:
 Quanto tu optimus omnium patronus.

HESTERNO LICINI. Versus est Endecasyllabus. Poeta indicat se captum esse faceretis Calui licinii: cum quo pridie cetati uerius fecerat. **M**eis tabellis. Tabellae in quibus ambo uersus suos scripserat: erant catulli. **D**elictos deliciae: plenos. **M**utua: supple carmina. **P**er iocum atque uinum. Ostendit Catullus se cum Caluo carminibus certasse in ipso conuiuio. **L**epore: uerborum uenustate. **U**t nec me miserum cibus iuuaret: amore capti nec cibo iuuantur: nec somnum oculis capere possunt. **O**uidius sum uacuum somno: noctem quam longa peregi. **L**assaque uersati corporis ossa dolent. **U**t tecum loquerer simulque ut essem. **C**atullus alibi: an quae amantes non longe a caro corpore abesse uolunt. **A**t defessa labore membra. Postquam inquit corpus per lassitudinem pene semimortuum in lectulo tandem quieuit. **H**aec tibi feci carmina. **P**oema distat poetice a poemate & poesi: quae poetice ars ipsa intelligitur. **P**oema autem pars est operis ut Tragedia poesis contextus totius operis effectus: ut Ilias & aeneis: **A**uctor est Diomedes. **P**erspiceres: ad plenum & perfecte uideres. **C**ave despicias: dicimus: **C**ave despicias: & caue ne despicias. sicut caue cadas & caue ne cadas: nam cum negatione & sine negatione eadem est uerbi huius significatio. **D**espuas. contenas: nonnunquam. n. in eos despuimus quos contemnimus. **N**emesis dea erat quae contra superbiam colebatur eadem Rhamnusia dicta est a rhamnute pago at tice regionis ubi pulcherrimum huius simulachrum Strabo lib. ix. geographiae. **R**hamnute autem nemescos statuam: quod diodoti opus plerique dicunt: alique uero agoracriti pariter: quae ex magnitudine & pulchritudine perfecta magis ac magis est: & cum phydiae opibus contemdit. **Q**uare ridiculus est error illoque qui dicunt hoc nomine fortunam uocari.

Ad Licinium Caluum.
Hesterno licini die ociosi
 Multum lusu in meis tabellis
 Ut conuenerat esse delicatos
 Scribens uersiculos uterque nostrum
 Ludebat numero modo hoc modo illoc:
 Reddens mutua per iocum atque uinum
 Atque illinc abui tuo lepore
 Incensus licini facetisque:
 Ut nec me miserum cibus iuuaret:
 Nec somnus tegeret quiete ocellos:
 Sed toto indomitus furore lecto
 Versaret cupiens uidere lucem:
 Ut tecum loquerer simulque & essem:
 Ad defessa labore membra postquam
 Semimortua lectulo iacebant:
 Hoc iucundet tibi poema feci.
 Ex quo perspiceres meum dolorem:
 Nunc audax caue sis: precesque nostras
 Oramus caue despuas ocello:
 Ne poenas nemesis reposita a te:
 Est uehemens dea: laedere hanc cauet.

Ad Lesbiam.
Ille mi par esse deo uidetur
 Ille si fas est superare diuos.

ILLE MI PAR. Versus est Sapphicus de quo antedictum est: declarat Catullus quanta

mala sibi eueniant posteaq̄ uidit lesbiam amicā suam cum alio uiro ridentem. **C**Aduersus: uel contra uel apud. **C**Idem: idem. frequenter quo aduerbio persape utitur. Suetonius. **C**Eripit sensus: aufert uisum auditumq; & reliqua. **C**Nihil est super mi: nihil mihi superest. **C**Torpet: frigescit. **C**Flamma demanat: calor qualis febrem comitatur per membra decurrit. **C**Sonitu suo: suo proprio sono. **C**Tintinant: tintinum faciunt instar percussi aeris. **C**Gemina nocte: quia duo sunt oculi: hic autē ostēdit se uisum amittere. **C**Ocium: quod multorum uitioꝝ & in primis libidinis cibus est. unde Quidius. Ergo ubi uisus eris nostra medicabilis arte.

CFac monitis fugias ocla prima meis.

Hæc ut ames faciunt: hæc quæ fecere tuentur

CHæc sunt iucundi causa cibusq; mali.

COcium & reges prius & beatas perdidit urbes.

Nimis longū foret: si hoc in loco reges oēs & ciuitates quib; ocium obfuit recensere p̄gam. Quare illud Iustini de Lydis hæc trāstulisse sat erit: & quos ante cyrum inuictos bella præstiterant: in luxuriā lapsos ocium ac desidia superauit.

QUID EST CATVLLI. Versus est iambicus trimeter. Catullus ait moriendū eē cū nonius struma homo nequā sedeat in sella curuli. & uatini; qui p̄ paucissimos dies consul fuit peieret per suū consulatū. **C**Moraris: conctaris. **C**Sella in curuli: Sella curulis in qua maiores magistrat; sedebāt a curru dicta est q̄ in curru uehere: uel ut Plutar. i. mario ait quod curuos pedes haberet. **C**Struma noni;: struma est extātia q̄ dam in tergo. Gibb; uero in pectore. Sūt itē strumæ Cor. Celso tumores: in quib; subter cōcreta q̄dā ex pure & sanguine q̄si glandulæ oriunt; maxime in ceruice sed etiā in alis & inguinib; & in laterib; mamnisq; fæminar; uulgo scrofulæ dñr

CNonius: de hoc Nonio Pli. li. xxxvii. Hist. nat. ita scribit siquidē extat hodieq; hui; generis gēma p̄pter quā ab Antonio p̄scriptus nonius senator est filius strumæ noni; eius: quē Catullus poeta in sella curuli uisum indigne tulit. **C**Per consulatū peierat uatinius: Cōsulatus p̄scis Romanis fuit annuus magistrat; ab iis primū post eiectos reges institutus. **C**Peierat: falso iurat. **C**Vatinius: hic scriptis Macrobi; abunde notus est. notior etiā Ciceronis quare de eo nihil amplius dicam.

RISI NESICIO Q VEM MODO. Versus ē Endecasyllabus. Caluus orator hō disertus sed mime staturæ suis scriptis uatini; de quo an dictū ē. Crimina insectabat. q̄ cū in circulo eruditor; recitasset: unus eor; q̄ aderant sublati in cælū māibus exclamauit. Dii magni solopachii disertū: qd̄ significat hoiem cubitalē staturæ. nā ut p̄diximus. Caluus hō erat minime staturæ sed eloquēs. **C**E corōa c̄ circulo. **C**Explicasset exposuisset siue declarasset. **C**Dii magni exclamatio emissa p̄ admirationē. Tale ē apud Terentiū. Dii boni boni qd̄ porto. Solopachii totū

Plinius

cubitū o λωός. n. græce significat totum: ωακηός uero cubitū. Sed aspiratio q̄ p̄ria ē i holos mutat in s qd̄ fit apud Latinos i aliis quoq; noib; græcor; illi. n. dicūt herpillō eē & εωτ̄ α nos uero aspirationē i p̄amī s mutātes dicimus serpillon. sex septē. uer; sed adeo deprauatos. ut ex ipsis nullus sensus elici possit. Quare eos inenarratos relinquere placuit.

RASCERE iteꝝ. Est eius gñis cui; superior Catull; sub noie camerii taxat iuliu; cæsare q̄ abdit inē p̄stitutas ita latebat: ut ab amicis eū q̄ritatib; nūq̄ posset iueniri. **C**Ascere iteꝝ apte minat Catul. se rurs; i cæsare uer; factur;. **C**Vnice imp. Supi; i eūdē cæsare eo ne noie impator unice. **C**Tuæ la. ubi tu abdit; lateas. **C**Miore cāpo cāpus laurentio uallēsi ē planicies terræ āpla & grās dis iōq; spaciōsæ plateæ atæ ue cāpi nomē acceperūt. **C**T e i circo: legim; Romæ tris circos fuisse ma

Ad lectorem.

Risi nescio quē modo e corona: **Q**ui cū mirifice uatiniāna.

Meus crimina caluus explicasset: **A**dmirans ait hæc manusq; tollens

Dii magni solopachyum disertum. **O**thonis caput oppido est pusillum

Aten rustice semilauta crura: **S**ubtile & leue peditum liboni est:

Si non omnia displicere uellem **T**ibi hæc sufficiant seni recocto:

In Camerium. **R**ascere iterum meis iambis

Immerentibus unice imperator **O**ro si tibi forte non molestum est:

Demonstres ubi sint tuæ tenebræ. **T**e quaesiuimus in minore cāpo:

Te in circo: te in omnibus labellis:

Terenti; cubitū o λωός. n. græce significat totum: ωακηός uero cubitū. Sed aspiratio q̄ p̄ria ē i holos mutat in s qd̄ fit apud Latinos i aliis quoq; noib; græcor; illi. n. dicūt herpillō eē & εωτ̄ α nos uero aspirationē i p̄amī s mutātes dicimus serpillon. sex septē. uer; sed adeo deprauatos. ut ex ipsis nullus sensus elici possit. Quare eos inenarratos relinquere placuit.

RASCERE iteꝝ. Est eius gñis cui; superior Catull; sub noie camerii taxat iuliu; cæsare q̄ abdit inē p̄stitutas ita latebat: ut ab amicis eū q̄ritatib; nūq̄ posset iueniri. **C**Ascere iteꝝ apte minat Catul. se rurs; i cæsare uer; factur;. **C**Vnice imp. Supi; i eūdē cæsare eo ne noie impator unice. **C**Tuæ la. ubi tu abdit; lateas. **C**Miore cāpo cāpus laurentio uallēsi ē planicies terræ āpla & grās dis iōq; spaciōsæ plateæ atæ ue cāpi nomē acceperūt. **C**T e i circo: legim; Romæ tris circos fuisse ma

Terenti;

ximū: quē teste liuio tarqn' i prisc' extruxit sine for: quos postea addidit tarqni' supb' flāminū & Ne
rōis Diē' ē circ' ut uarro ait q' ibi circū metas pōpa feret & eq' currerēt: Sed de circo maxio plura le
gito apd' liuiū & Alicarnasēū Diōysiu'. **Te i' oib' libellis: emēdo labellis posuit. n. labella p balneis. Est**
āt labellū diminutiū a labro: labr' uero gen' ē uasis mior'. Cic. li. xiiii. Epistolā familiariū ad teren
tiā uxore in tusculanū nos uētuos putam': aut nonis: aut postridie: ibi fac sint oia parata: plures. n. for
tasse nobiscū erunt & ut arbitror diu' ibi cōmorabimur labrum si i balneo nō est fac ut sit & Vergi.

Te in templo superi iouis sacro
In magni simul ambulatione.
Fœmellas omnes amice præhendi:
Quas uultu uideo tamen sereno.
Sic auellit is ipse flagitabam
Cameriū mihi pessimæ puellæ.
Quædā inquit tibi nudulum reduce
En hic in rhoseis latet papillis:
Sed te quærere iam herculis labos est
Tanto te in fastu negas amice:
Dic nobis ubi sis futurus: ede
Audacter: comiti hoc libenter ede
Num te lacteolæ tenent papillæ
Si linguam clauso tenes in ore
Fructus proiciēs amoris omnes:
Verbosa gaudet uenus loquella.
Vel si uis licet obseres palatum
Dū uestri sim ego particeps amoris
Ad Catonem.

O Rem ridiculam cato: & iocosam
Dignamq; auribus & tuo cachinno
Ride quicquid amas cato catullum
Res est ridicula & nimis iocosa:
Deprendi modo pupulum puellæ
Trusantem: hunc ego si placet dione:
Prote'lo rigidæ meæ cecidi.

De Mamurra & Cæsare.
Pulchre conuenit improbis cinædis:
Mamurræ pathicoq; cæsariq;
Nec mirum maculæ pares utrisq;
Vrbana altera: & illa formiana:
Impressæ resident nec eluentur:
Morbosi pariter: gemelli utriq;
Vno in lectulo erudituli ambo:
Non hic q̄ ille magis uorax adulter:
Riuales focii: & puellularum
Pulchre conuenit improbis cinædis.

nec lauabunt. alludit at ad maculas q̄ i uestimēt' factæ aq̄ uel aliq̄ alia re elui solēt. **Morbosi pit:** hoc
nisi adai morbos referas. Catul. dissēt a Sue. q̄ scribit cæsare p̄spa ualitudie fuisse: nisi q̄ tpe extrēo aio
ling atq; et p̄ sōniū exterreri solebat. **Gemelli:** nō re uera gemelli sed eq̄les. **Voraces:** luxuriosi gu
læ dediti. **Adult:** cæsare adulteriis dlectatū idicat idē Sue. **Riuales focii:** riuales & riuini dñr amu
li de mulieribus. facta a feris trāslatiōe q̄ sitientes cū ex eodē riuo haustu petūt: in p̄liū cōtra se inuicem
cōcitant. Sic Cice. pro Celio. sin erit ex illo fōte riualis. **Puellæ:** scribēdū ē puellularū: ut stet uerf.

in secūdo georgicoꝝ spuma plenis uidea labris
In magni simul ambulatione: Intelligit haud du
bie porticum pompeii: cui' in primis meminerunt
Ouidi. & Martia. Illud autē non p̄termittā portic'
a priscis fieri solitas ad umbras & deambulationes.
Prehendi:prehendim' p̄prie uitantes ac fugiē
tes. Sereno:trāquillo hoc est sine ullo met' uel
mæroris indicio. Auelite sic:emendo sic auel
litis. Rhoseis:propter odoris suauitatē a Rhosa
quæ est floꝝ nobilissima. Herculis labos est:his
uerbis oñdit puella maximū illi laborem esse p̄po
situm qui camerū latitantē quærere uelit. Quot
aut & quales fuerint labores Herculis pluribus de
monstrat Diodor'. Tāto te in fastu negas ani
ce poeta fingit se tadē post longā iquisitionē puel
læ unius indicio inuenisse camerū. Audacter:
de hoc aduerbio ita scribit in primo. In situ. Quin
tilianus. Inharēt tñ quidā molestissima diligētiæ
peruersitate ut audaciter potius dicāt q̄ audacter:
licet oēs oratores aliud sequant. **Lacteolæ:** al
bæ a lacte cuius color alb' est. **Puellæ:** emēdo
papillæ: quia pauloante dixit. en hic in Rhoseis la
tet papillis. **Verbosa gaudet uenus loq̄lla: Mar**
tialis. Nec motu dignaris opus nec uoce iuuare.
Nec digitis tanq̄ tura merūq; pares: & gaudet hoc
in loco: ut clauso: trisyllabū est. Palatū: pars p̄
toto. **Dum nostri sis: emēdo dum uŕi sim ego**
particeps amoris: & erit sensus: licet tibi os etiam
claudere: nō participes mecū tuos amores.

REM RIDICVLAM. Versus est ende
casyllabus. Poeta noster declarat Catoni
se pedicasse pueꝝ quendā in amicæ suæ
cōplexibus deprehēsum. **Ridiculā:** risu dignā.
Cato: ambigit, ad quē scribat catonē. **Auri**
bus. i. auditu. Tuo cachinno: tuo risu. Quic
quid amas: quātū diligis. Deprehēdi: deprehēdi
mus p̄prie occulta. Pupulū puellæ: amicæ meæ
pueꝝ. Veteres. n. pueros puppos & puellas pup
pas dixerūt. Trusantē: ceuētē uel mēbrū in ui
scera ipellentē. Prote'lo: cuspede. Mæ rigidæ
dæ meæ mētulæ rigentis. Cecidi: percussū siue
uerberaui.

PULCHRE CONVENIT. Versus est
Endecasyllabus. Cōuiciat hoc quoq; epi
gramate Iulio Cæsari & mamurræ formiano oñ
dēs eos optie cōgruere. cū abo sint cynedi: morbo
si: uoraces. adulteri: & in amandis puellis riuales.
Pulchre cōuēit. Cæsar igt & namurra bñ cōue
niūt. Nec mir: nec res mira ē eos. s. bñ cōuenif
Maculæ. maculas appellat uitioꝝ notas. Vr
bana: cæsari. Formiana: Māurra. Nec eluēt

Martia

Suetoi

QAELI LESBIA. Versus est eius generis cuius superior. Mœstus poeta scribit ad cælum de turpissimo lesbia amicæ suæ. questu: q̄ lucri dulcedine. capta pluribus sui copiâ faciat. **C**Cœli: puto hūc esse cæliū: cuius plurimæ sunt ad Ciceronē epistolæ. **Q**uadriuiis: quadriuiâ sūt loca ubi quatuor uiā concurrunt. **A**ngiportis: declinat hic angiportus & hoc angiportū. sunt autē angiportū uiā in urbibus angustiores: sicut plateæ latiores. **G**lubit: excoriat. Suetō. de Tiberio. præfidibus onerandas tributis prouincias suadentibus rescripsit boni pastoris esse tondere pecus non desglubere. **M**agnanimos remi nepotes. Remi posteros designat Romanos.

NONCVSTOS. Versus est endecasylabus. Carpit iterum sed parcus camerium qui abditus inter prostitutas ita latebat: ut ab amicis quærantibus nullo pacto inueniri posset. **N**on custos si ego fingar ille cretum. iuppiter ut Apollonius & paufanias tradunt: eū europam rapuisset eamq̄ in cretâ auexisset: ad repellendum agenorem eius patrem per littus custodes disposuit: inter quos Thalus fuit uir maxime pernicitatis: ut qui uno die totâ insulâ pedibus circuiret de hoc intelligit Catullus nō autē de dedalo. ut plurimi existimant. **N**ō si pegaseo ferar uolatu: nō si me ferat pegasus equus alatus quē de sanguine occisæ Medusæ natū poetæ fabulant. **N**on ladas: qui primâ palmâ uelocitatis adeptus est: ita enī supra canū puluerē cursitabat: ut harenis pendētibus nulla indicia relinqueret uestigiō: auctor ē solinus. **P**enniferue perseus: q̄ iturus ad occidentem Medusam Arpen & Talaria accepit a Mercurio. **N**ō rhesi niuæ citæq̄ bigæ: intelligit cædidos Rhesi thraciæ regis equos: quib⁹ pendebāt fata troianorū. Bigas autē ideo p̄ equis posuit: quia troianis t̄pibus in curribus stantes pugnabant. **P**lumipedas & uolatiles: pro iis Zetum & calai accipere debemus: qui ex boreæ & orithiæ concubitu orti produntur. **Q**uos: scilicet uentos. **L**angoribus: lassitudinibus. **P**eresus: absumptus: **Q**uæritando: dum te quærito.

BONONIENSIS RUFÆ. Versus est trimeter iambicus. Duos carpit Catullus rufulum & Rufam: illum q̄ depereat rufam bononiensem mulierū pauperrimâ: Hanc q̄ Rufulo multa offerenti se indulgere nolit. **R**ufæ: rufi & rufæ uocant̄ natura rubentes. **F**ellat: scribēdū est fallit. Nā rufa cū sciret rufulum amore sui captū torqueri: eū posteaq̄ rem promiserat: fallere gaudebat. **V**xor meneni: Vxor dicta est quasi unxor: Mos namq̄ fuit ueteribus romanis ut nouæ nuptæ maritū damnū intrantes ad arcē da ueneficia adipe lupino postes inuigerēt. **D**e rogo cænâ in rogam non solū odores sed panes quoq̄ iaciebant. **T**onderes: uapularet. **V**stos: ustores erant qui pyras erigētes mortuos cremabāt. Martialis ustorq̄ thedas præferat nouæ nuptæ intrare in istum sola fax potest cunnum. **S**emiraso: propter ignem ustulato. **L**ybiis: diximus a lybia libycus: libyissus & libyissimus deriuari. in lybia autem plurimos ac præcipuos esse leones. multorum testantur monumenta. **A**ut scylla latrans: legimus duas scyllas fuisse unam Nisi Megarensiū regis: alteram phorcii & cretidos nymphæ filiam: quam cum glaucus deus marinus amaret: dum ipse amaretur a circe & eam contemneret: illa irata fontem in quo scylla se solebat abluere: infecit uenenō: in quem cum descendisset puella media sui parte in canum latrantium ora mutata est. **I**ngulenum parte interior coxæ pars inguen uocatur. **T**etra: tetrum plura significat factum impium uitabile. & aliquando amarum. **V**t supplicis uocem. preces rufuli supplicatis. **N**ouissimo casu. in ipsa pene morte. **C**ontemptam haberes: contemneres.

Suetō.

Martia.

Ad Cælum.

QAELI LESBIA nostra: lesbia illa:
Illa lesbia quam catullus unam
Plusq̄ se: atq̄ suos amauit omnes:
Nunc in quadriuiis: & angiportis
Glubit magnanimos remi nepotes.

Ad Camerium.

NON custos si ego fingat ille cretum
Non si pegaseo ferar uolatu
Non ladas ego penniferue perseus:
Non rhesi niuæ citæq̄ bigæ.
Adde huc plumidas uolatilesq̄:
Ventorumq̄ simul require cursum.
Quos iunctos camerii mihi dicares:
Defessus tamen omnibus medullis
Et multis langoribus perseus
Essem: te mihi amice quæritando

BONONIENSIS rufa rufulum fallit
Vox meneni: saepe q̄ in sepulchris
Vidistis: ipso rapere de rogo cænâ:
Quom deuolutum ex igne plequēs panes:
A semiraso tonderetur ustorem.

NVM te læna montibus libyissinis
Aut scylla latrans ifima inguinū pre
Tam mente dura procreauit ac tetra:
Vt supplicis uocem in nouissimo casu
Contemptam haberes ah nimis fero corde
Epitalamion Iuliæ & Manlii.

OLLIS O HELICONII. Versus est ei⁹ generis cui⁹ est ille. Dianæ sumus in fide: sed hic nõ quartus ut ibi. sed quintus quisq; uersus loco secūdi dactyli habet spondeum. Quod si ubiq; non fiat scito uersus deesse: aut præteriti temporis inscitia confusos fuisse. Epithalamion quod a nob^s dici pōt carnē nuptiale primus apud græcos cecinit Apollo i nuptiis Tethidis & pelei. Apud nos uero Catullus: Nā cū iulia Herculi filia mallio uiro clarissimo nupsisset: datū ē huic nostro negotiū: ut suis uersib⁹ eorū nuptias celebraret. quapp Catul. amicis obsecutus cecinit hoc Epithalamion:

Collis o heliconii
 Cultor: uraniæ genus
 Qui rapis teneram ad uirum
 Virginem o hymenæe hymen
 Hymen o hymenæe
 Cinge tempora floribus
 Suaue olentis amaraci:
 Flammeum cape: lætus huc
 Huc ueni niueo gerens
 Lutheum pede soccum:
 Excitusq; hilari die
 Nuptialia concinens
 Voce carmina tinnula
 Pelle humum pedibus: manu
 Spineam quate tædam.
 Namq; iulia mallio
 Qualis idalium colens
 Venit ad phrygium uenus
 Ludicem: bona cum bona
 Nubet alite uirgo:
 Floridis uelut enitens
 Myrtus agia ramulis:
 Quos amadryades deæ
 Ludicrum sibi rosido
 Nutriunt in humore
 uare age huc aditum ferens
 Perge linquere thespia

quo oēs ueteris cōnubii ritus nobis detegens Iuliam ab ædibus parentū ad Mallii domū feliciter pducit: inuocat aut primum Hymenē ad ipsas nuptias celebrandas. Hymenis uero nomē apud græcos ex eo defluxit q̄ Hymeneus deus nuptiarū eē existimat dictus a pot̄ hymenos hoc ē a mēbrana q̄ cū sit claustrū uirgitat̄ in nuptiis rūpit: Alii dñt hymenē iuuenē fuisse q̄ die nuptiarū ruina opp̄sus interiit. uñ postea institutū. ut expiatōis gr̄a nominaret̄ in nuptiis. Illd̄ tñ maḡ placet ab Hymeneo quodā deductū: q̄ ut scribit Plutar. in̄ fauiss̄ima bella uirgines liberauit: quā ob cām nubentes eū iuocare caperūt. **C** Helycōii. Helycō ut Strabon tradit mons ē phocidis altitudine & circuitu parna so æmulus Cytherō uero mons ē boetia: q̄pp̄ q̄s illos nõ irrideat q̄ nullū idon eū auctore secuti dñt Helyconē & cytheronem eē uertices ipsius parnasi. **C** Cultor: nomen est uerbale. **C** Vrania: gen⁹ Vrania una est musarum: quas alii Louis & memoria: alii i quib⁹ est Alcmeon coeli & terræ filias eē atunt: in numero quoq; dissentiunt. Nam quidam tres: alii nouem asserunt extitisse: uerum nouē numerus inualuit iis comprobantibus qui habitū sūt Homerum dico atq; Hesiodum cæteris doctiores auctor Diodorus. **C** O hymenæe hymē. hic uersus dicit̄ intercalaris q̄ frequent̄ post aliquātulos interpōit̄ uersus. sicut intercalares dies aut mēses uocant̄: q̄ iterponunt̄ ut rō lunæ solisq; conueniat. **C** Cinge tpa. cinge caput: ps p̄ toto. sunt aut̄ tpa ut in prio de aialib⁹ docet Aristo. ptes capitis in̄ oculos aures & uerticē. **C** Amaraci: amarac⁹ herba est odoris suauissimī: quā Aegypt⁹ & syria san sucū appellauerē. **C** Flammeū cape flāmeū uelū erat lutei coloris: quo nouæ nuptiæ facies tegebat̄ Plinī. lib. xxi. lutei uideo honore antiquissimū in nuptialib⁹ flāmeis totū fæminis cōcessum & Martia. flāmea textū spōsæ: iā uirgo pata ē tōdebit pueros iā noua nupta suos. **C** Luteū: lute⁹ ut apd. A. gel.

docet phauorin⁹ color ē subrufus: q̄lis erat color flāmei ad idicandū uirgis pudorē. **C** Soccū: socc⁹ ē altiusculū fæmiarū calciamētū. Sueto. i uita. C. Cæsar̄ aliqñ in speculatoria caliga: nõnūq; i socco muliebri. **C** Excitusq; hilari die: festiua luce uocat⁹. **C** Nuptialia carmia: Epithalamion uel uersus fesceninos: de qb⁹ suo loco dicit̄. **C** Pelle humū pedib⁹: terrā igt̄ pedib⁹ quēs saltato. q. n. saltāt̄ ii humū pedibus pellere uident̄. Hora. Gaudet inuisā pepullisse fossor ter pede terrā. **C** Spineā q̄te thedā: faces nuptiales de qb⁹ postmodū sermo erit: ex spina fieri solitas idicat Plī. his qdē uerbis. Cōmitat̄ & spina nuptiarū facib⁹ auspiciatissima: qm̄ inde fecerūt pastores q̄ rapuerūt sabinas. **C** Nāq; iulia mallio. rō cur Hymenē amaraci florib⁹ coronatū uenire uelit sicut flāmeū facēq; & reliq̄ q̄ ad nuptias p̄inent secū ferat. **C** Qualis idaliū colēs: cōpat iulia formā cū uener̄ pulchritudine: cū dicat iuliā talē nubē Mallio q̄lē uen⁹ se oñdit paridi tunc cū de malo aureo in̄ deas certatū ē. **C** Bona cū bōa nubit alite uirgo: iulia igt̄ nubit cū bono auspicio sine quo prieci Romāi nihil faciebāt p̄cipue nuptias: cui⁹ moris gnarus Virg. i prio. Aeneidos ait. Cui p̄ itactā dederat primisq; iugarat auspiciis. **C** Floridis uelut enitēs: rur sus cōfert iulia nitorē cū floridis myrti ramulis: quā arborē ueteres iō ueneri cōsecratā eē uoluerūt q̄ ipsa gaudet littorib⁹: & uen⁹ de mari d̄f. eē p̄creata: uel q̄ ut medicorū idicat libri: apta ē plurimis mulierū necessitatib⁹. **C** Amadriades deæ: Driades s̄t Nymphæ syluarū: q̄ cū arborib⁹ nascūt̄ amadriades: Mōtiū oreades: fōtiū napeæ uel naiades mar̄ uero Nereides. **C** Ludicrū sibi: rē uoluptat̄ plenā. **C** Quare: cū talis sit iulia. **C** Huc aditum ferens. huc ueniēs. **C** Thespia rupis: montis helycōii. thespia ut scribit Strabo oppidum fuit helyconi proximum crisseo imminens sinuē

Aristo.

Plinius
Martia:

Suetoi⁹

Horati⁹

Plinius.

¶ Aonios specus. Antra musarum: quæ a populis Boetia aonides sunt appellata. ¶ Aganippe. Fons est in agro thebano musis sacer. Plinius præterea fontes in Boetia oedipodia: psammata dirce epigranea Arethusa. Hippocrene. Aganippe: & gargaphie. ¶ Dominam. Iuliam mallii sponsam. ¶ Amore reuinciens. Amoris uinculis implicans. ¶ Tenax hedera. Cuius tres sunt species candida. Nigra & tertia quæ Helix uocatur. Arbores necat candida omnemque succum auferendo tanta crassitudine augetur ut ipsa arbor fiat sed de ea plura legito apud plinium. ¶ Vos item. monet puellas nuptiis Catul. ut ipse quoque Mallii & Iuliae nuptias celebrantes canant hymeneum. ¶ Integra: incorrupta. ¶ Par dies. nubendi. ¶ In modum: in ordinem. ¶ Ut lubentius audiens se: dicitur inquit Hymeneum ut cum audierit se citari ad suum officium libentius ueniat. ¶ Citariet: pro citari. paragoge. quæ figura comici frequenter utuntur. ¶ Huc aditum ferat: huc ueniat. ¶ Boni conjugator amoris: matrimonii copulator siue conubii auctor. ¶ Quis deus magis amatis est petendus amantibus: Docet Catullus nihil magis expetendum esse ab illis qui amant: quam ut ipsi matrimonio iungantur. ¶ Caelitum: deorum. ¶ Te suis tremulus parens inuocat. Pater inquit iam senex optat ut te fauente filiae suae nubatur. ¶ Tibi uirgines zonula soluunt sinus: puellae postquam nupserant: amissurae uirginitatem zonam deponebant. Erat autem ut ante diximus Zona cingulum ex lana ouis quo uenter uirginalis praecingebatur. ¶ Soluunt: dieresis. ¶ Te timens cupida nouos captat aure maritos. expressit morem puellarum: quæ dum cupiunt nubere a rebus ut aiunt auribus aucupantur uerba parentum dum illi consultant quos asciscant sibi generos. ¶ Matris e gremio suae dedis: quia sponsa ueteri instituto e gremio matris rapti simulabatur. ¶ Nil potest sine te uenus fama quod bona comprobet commodi capere. Venus inquit nisi amantes matrimonio iungantur nihil habet quod sit laudandum. ¶ Comparariet. paragoge. ¶ Nulla quit sine te domus. Sensus est nullam familiam in qua non sit matrimonium filios legitimos habere posse neque parentes stirpe circundari.

Dieresis

Rupis aonios specus
Nympha quos super irrigat
Frigerans aganippe:
Ad domum dominam uoca
Coniugis cupidam noui:
Mentem amore reuinciens:
Ut tenax hedera hac & hac
Arborem implicat errans.
Vos item simul integrae
Virgines quibus aduenit
Par dies: agite in modum
Dicite o hymenae hymen
Hymen o hymenae
Ut lubentius audiens
Se citariet ad suum
Munus: huc aditum ferat.
Dux bonae ueneris boni
Coniugator amoris.
Quis deus magis amatis
Est petendus amantibus
Quem colent homines magis
Coelitum? o hymenae: hymen
Hymen o hymenae
Te suis tremulus parens
Inuocat tibi uirgines
Zonula soluunt sinus:
Te timens cupida nouos
Captat aure maritos.
Tu fero iuueni in manus
Floridam ipse puellulam
Matris e gremio suae
Dedis. o hymenae hymen:
Hymen o hymenae
Nil potest sine te uenus:
Fama quod bona comprobet
Commodi capere: at potest
Te uolente: quis huic deo
Comparariet ausit?
Nulla quit sine te domus
Liberos date: nec parens
Stirpe uincier. at potest
Te uolente: quis huic deo
Comparariet ausit?

Quæ tuis careat sacris
 Non queat dare prælid
 Terra finibus: at queat
 Te uolente. quis huic deo
 Comparariet aufit?
 Claustra pandite ianua.
 Virgo adest: uide ut faces.
 Splendidas q̄tiūt comas
 Tardet ingenuus pudor
 Quē tamen magis audiens
 Flet: quod ire necesse est:
 Flere desine: non tibi.
 Herculeia periculum est
 Ne qua foemina pulchrior
 Clarum ab oceano diem
 Viderit uenientem:
 Talis in uario solet
 Diuitis domini hortulo
 Stare flos hiacynthinus
 Sed moraris abit dies
 Prodeas noua nupta:
 Iam uidetur: & audias
 Nostra uerba uide: ut faces
 Aureas quatiunt coas
 Prodeas noua nupta:
 Non leuis tuus in mala
 Deditus uir adultera
 Probra turpia persequens.
 A tuis teneris uolet
 Secubare papillulis:
 Lenta quæ uelut adfitas
 Vitis implicat arbores
 Implicabitur in tuum
 Complexum: sed abit dies
 Prodeas noua nupta.
 O cubile quod omnibus
 Candido pede lectis:
 Quæ tuo ueniunt hero
 Quanta gaudia: q̄ uaga
 Nocte: quæ media die
 Gaudeas: sed abit dies:
 Prodeas noua nupta.
 Tollite o pueri faces
 Flammeum uideo uenire

Quæ tuis careat sacris non queat dare p̄sides terra finibus. oprat: ut regio illa in qua nō sunt matrimonia: non habeat uiros quos ad tuendos fines hostibus opponat. Claustra pandite ianua: cū Iulia ad sponsum proficiscens e domo parentū sit exitura: Catul. monet eius domesticos ut hostium p̄adāt. Claustra ianua. fores. Periph. asis. Uiden: uides ne. Ut faces splendidas quatiunt comas: comæ facum sunt flāmæ: quæ motu crebriore fouent. Moris aut sui apud p̄sicos Romanos ut quinq; faces: quas ipsi cereos appellabant. a pueris ante nouam nuptam gestarentur. Auctor est Plutarchus. Tardet: domi moref. Ingenuus Plutar. pudor: qui ingenuis hoibus esse solet. Quem pudorem audiens: dum nos loquendb̄ cum nominamus. Flet. plorat. Ire necesse est: ad sponsum. s. ut ab eo compressa pudorē amittat. Flere desine: monet iuliam ne freat. Nō tibi periculum est ne q̄ fæmina pulchrior: sensus est. non esse timendum cum nulla puella in toto orbe sit pulchrior. Ab oceano diem uiderit ueniētē: sol cū oritur ex oceano emergere: cum occidit ineundē oceanum descendere uidetur. Talis in uario solet. Similitudo qua ostendit Iuliam non differre ab iacyntho pulchritudine. Vario. propter herbas & flores. Iacynthinus. iacynthus. ut scribit Plinius. lib. xxi. hist. nat. flos est: quem duplex fabula comitat luctum præferētis eius quē Apollo dilexerat: aut ex Aiactis cruore editū ita discurrentibus uenis ut litterarū græcarū figura ea legatur in scripta. Sed moraris. sed nos retardas. morari. n. ultra propriā significationē quæ est expectare uel expectari: significat etiam retardare. Teren. ne uestrum remorer cōmodum. Prodeas noua nupta: monet iulia ut de domo parentum iam exeat ad uirum suum itura. Et audias nostra uerba: quæ nos cauendo loquimur aureas. splendentes instar auri. Non leuis tuus in mala deditus uir adultera: uir inquit tuus non leuis sed constās: nec deditus adulteris a te non secubabit: imo potius implicabitur in tuos cōplexus nō secus ac uites implicat uicinas arbores. locutus est aut Catullus secundū situm Italiae in qua uites altius eleuatae arboribus applicatur. Virg. in primo. Georg. Quid faciat lætas segetes quo sydere terrā: uertere Mæcenas ulmīsq; adiūgere uites cōueniat: & in secundo. Nō eadem arboribus p̄det uindemia nostris. O cubile quod omnib̄. Alloquitur lectū Malii genialem: quem ait propter futuras domini uoluptates cæteris lectis esse longe anteponendum. Quæ uaga nocte quæ media die gaudeat: propter quæ gaudia die noctuq; lætetur. Prodeas: exeas ad uirum ut diximus itura. Tollite pueri faces: monetur pueri ut sponsa iam ueniēte faces tollant. Flammeum. quid hoc esset & cuius coloris: antea indicauimus.

Plinius

Ite concinite in modum: cum Julia tandem egressa ad
 uiri sui aedes tēdat. impat. eius comitibus ut simul
 gradiētes concinant. **F**escenina locutio. Fesceni
 ni uersus erāt. qui obscenitatis pleni in nuptiis ca
 nebant. De his mentionē faciunt: p̄ter Catullū &
 Sex Pompeium. Plinius quoq; & diuus Hierony
 mus. **N**ec nuces pueris neget. **C**ōcubinū quib;
 licēter ueteres abutebant turpi obsequio renūciā
 tes nuces pueris spargebāt: ut se oīa puerilia repu
 diare significarēt. **P**erfius & nucibus facimus quā
 eūq; relictis: secundū quā cōsuetudinē Catul. mo
 net Malli cōcubinū ut pueris nuces spargat: cum
 mallius ei⁹ dñs uxore ducat. **S**atis diu lusisti nu
 cibus satis diu inter pueros uersatus turpit̄ uixisti
Lubet iā serui^r Thalassio. Placet Mallio uxore
 ducere. Thalassius deus erat nuptiarū apud Ro
 manos ut apud Græcos Hymeneus: cui⁹ laudes
 lasciuīs uersibus canebant. **M**arti. Quid si me iu
 beas thalassionē uerbis dicere n̄ thalassiois. **C**ō
 cubine nuces da urget puerū ut nuces spargere i
 cipiāt. **S**ordebāt. emēdo sordebā: & ē sensus ho
 die atq; heri cū esses imberbis: ego a te negligebat
 sed tonsor iā os tibi tōdet. **C**inerarius posuit ci
 nerariū p̄ tōsore: de q̄ uoce ita dislerit. **M**. **V**ar. ca
 lamistrā q̄ calfactū in cinere capillus ornet: q̄ ea
 mīstrabat a cinere. **C**inerarius ē appellat⁹. **D**i
 ceris male te a tuis. **A**postrophat ad Malliū quē fe
 scenini carminis licētia monet ut post ductā uxo
 rē a Cynedis abstinēat: Licet ab his ægre abstinere
 dicat. **G**labris imberbibus. **G**laber pprie dicit̄
 sine pilis. **P**lini. lib. xi. quadrupedū dorſa pilosa uē
 tres glabri: & **P**lautus i ulularia. **T**u istū gallū si fa
 pis glabriore reddes: mihi q̄ uolus ludi⁹ ē. **S**ci
 mus hęc tibi quæ licēt soli cognita: nos inquit sci
 mus tibi licere ut uxore p̄ puero abutaris. iuxta il
 lud **M**artialis. **P**ædicare semel cupido dabit illa ma
 rito. **D**um metuit teli uulnera prima noui. **S**ed
 marito ista non eadem licēt: quia turpissimum est
 si uir uxorem pædicet. **N**upta tu quoq; monet
 nunc **I**uliam: ut si uir ea abuti uoluerit: ipsi obse
 quatur: ne **M**allius uxori suæ iratus adeat **C**yne
 dos. **A**liunde a pueris aduerbiū pro nomine.
En tibi domus ut potens. oñdit **I**uliae aedes ma
 riti sui. **Q**uæ tibi sine fine seruiat usq; dū tres
 mulū moyēs cana tempus anilitas: quæ iquit do
 mus tibi famule^r donec anus fias. **T**empus ca
 put pars pro toto. **A**nilitas senecta caput. n. ho
 minibus in senectute albescens ut plurimum tre
 mulum est: ut omnia omnibus annuere uideant.

Perfius.

Plinius.
Plautus

Martia.

Io hymen hymenæ io
Io hymen hymenæ
Ite concinite in modum
Nec diu taceat p̄cax
Fescenina locutio:
Nec nuces pueris neget
Desertum domini audiens
Concubinus amorem.
Da nuces pueris iners
Concubine: satis diu
Lusisti nucibus: lubet
Iam seruire thalassio
Concubine nuces da.
Sordebā tibi uillice
Concubine hodie atq; heri
Nunc tuum cinerarius
Tondet os: miser ah miser
Concubine nuces da.
Diceris male te a tuis
Vnguētate glabris marite
Abstinere: sed abstine:
Io hymen hymenæ io.
Io hymen hymenæ
Scimus hęc tibi quæ licent
Soli cognita: sed marito
Ista non eadem licent
Io hymen hymenæ io
Io hymen hymenæ
Nupta tu quoq; quæ tuus.
Vir peter: caue ne neges
Ne petitum aliunde eat
Io hymen hymenæ io.
Io hymen hymenæ
En tibi domus ut potens
Et beata uiri tui:
Quæ tibi sine fine seruiat
Io hymen hymenæ io.
Io hymen hymenæ
Vsq; dum tremulum mouens
Cana tempus anilitas.
Omnia omnibus annuit.
Io hymen hymenæ io:
Io hymen hymenæ.

¶ Transfer omne cū bono limen: cū Iulia sit Mallii domū ingressura. monet ut sic ingrediat ne li-
 men pedibus attingat. Antiqui. n. tā ingredientū q̄ egredientū pedes in limine obseruabant. Nā si qd
 offendissent ianū & uestā deos iratos esse dicebāt. Plautus in cassina. Sensim super attolle limen pedes
 noua nupta: sospes iter incipe hoc ut uiro tuo semp sis superstes. Tibullus. O quoties ingressus iter mi
 hi tristia dixi Offensum in porta signa dedisse pedē. Plutarchus aut ostendit eū priscis roman s morem **Plutar.**
 fuisse: ut nouā nuptā altius sublatā in domū uiri inferrent. Eius uerba hęc sunt Quid est q̄ noua nu-

Transfer omne cō bono
 Limen aureolos pedes:
 Rasilem q̄ subi forem:
 Io hymen hymenæe io
 Io hymen hymenæe
 Aspice unus ut accubans
 Vir tuus tyrio in thoro
 Totus imineat tibi
 Io hymen hymenæe io
 Io hymen hymenæe
 Illi non minus ac tibi
 Pectore uritur intimo
 Flāma sed penite magis.
 Io hymen hymenæe io.
 Io hymen hymenæe
 Mitte brachiolū teres
 Pretextate puellulæ
 Iam cubile adeat uiri:
 Io hymen himenæe io
 Io hymen hymenæe
 Vnis senibus bonæ
 Cognitæ breue scemina
 Collocate puellulam.
 Io hymen hymenæe io
 Io hymen hymenæe
 Iam licet uenias marite:
 Vxor in thalamo est tibi
 Ore floridulo nitens
 Alba parthenice: uelut
 Luthem ue papauer
 Non diu remoratus es:
 Iā uenis bona te uenus
 Iuuerit: quoniam palam
 Q̄ d cupis capis & bonū
 Nō abscondis amorem.
 At marita tuum tamen
 Celites nihilominus
 Pulchra res neq̄ te uen?
 Negligit: sed abit dies,
 Perge: ne remorare

pta ipm limē trāscēdere nō pmittit: an q̄ q̄ primas
 mulieres rapuerūt: sic eas domibus intulerūt: non
 ipsæ ingressæ sunt an eo inuita ingredi uideri uo-
 lunt: ubi pudicitia sint amissura: an hoc potius si-
 gnū est ipsam sua spōte domū nō exiturā nec su-
 os relicturā fuisse: nisi cogere quēadmodū uī co-
 acta ingressa est. **¶** Omne cū bono: cū bono au-
 gurio: Omē aut ut Donatus ait: est q̄quid ore dī
¶ Limen: limina sunt lapides quibus per trāuer-
 sum positis ianua sustinet: qui uero utrunq̄; latus
 muniunt parastades a Vietruuio noiant: a nobis
 anta. **¶** Aspice. ostēdit Iulia maritū inter æqua-
 les discubere: moris nāq̄; erat: ut per id tēpus quo
 noua nupta ad domū uiri sui pducebat: uir iīe cū
 æqualibus cenaret. **¶** Accubans: discubēs. **¶** Ty-
 rio in thoro: i lecto purpureo. Veteres. n. strat̄ tri-
 bus thoris epulabant. Virgi. Cū uenit auleis iā se Virgi.
 regina supbis Aurea cōposuit spōda mediāq̄; lo-
 cauit: & Iuue. Optima siluaḡ; interea pelagiq̄; uo-
 rabit Rex horū uacuisq̄; thoris tātū ipse iacebit: &
 infra. Ergo duos post si libuit mēses neglectū ad-
 hibere clientē Tertia ne uacuo cessaret culcitra le-
 cto. Martialis quoq̄; nō uno in loco hoc aptissime **Martia.**
 demonstrat. Quod aut lectus & thorus idē sint ne-
 mo est qui ignoret. **¶** Totus imineat tibi: in tuos
 amplexus pendeat. **¶** Illi nō minus ac tibi: Malli?
 inq̄; uir tuus nō minus q̄ tu sed occultius amoris
 igne absumit. **¶** Penite: penit? aduerbiū: quo usi
 sūt ueteres. **¶** Mitte brachiolū teres pretextate pu-
 ellulæ: monet Catullus paralympū pretexta indu-
 tum: ut nouā nuptā ad uiri lectū pducturus ei bra-
 chiū iniciat. **¶** Iam cubile adeat uiri: hoc dicit poe-
 ta posteaq̄ uidet eundē paralympū impata fecit
 se. **¶** Vnis senibus bonæ: petit a pronubis ut Iuli-
 am in lecto collocent. Ordo est: bonæ scemina bre-
 ue cognitæ unis senibus. uetula: n. a solis senibus
 neq̄; in lōgū cognoscunt. **¶** Iā licet uenias mari-
 te: cū pronubæ prout iussæ erāt Iuliā in lecto col-
 locauerint. Mallius accersit: ut cū spōsa sua cubet
¶ Velut parthenice: hærba est pthenice quæ fert
 flores albi color. **¶** Luteum ue papauer. Tria sūt
 ut Plinius indicat genera papaueris albū nigrū & **Plinius:**
 tertiu qd̄ graci rhiam uocat: eius flos lutei coloris
 est. **¶** Nō diu remoratus es: apparet Malliū nihil
 cūctatū esse: sed uocatū illico aduenisse. **¶** Inue-
 nit: emendo iuuerit. **¶** Quoniam palā qd̄ cupis ca-
 pis: quia nobis inspiciētib; lectum in quo uxor
 tua cubat: inscendere non uereri. **¶** At marita tu-
 um tū: suadet Iulia: q̄ licet Mallius prodat amorē
 quo uxorem prosequitur: ipsa tamen suum celet:
 licet amor sit honestus: quia cum amat cui nupsit
¶ Celites: abscondas. **¶** Pulchra res. pulchrū est:
 si mulier celet amorem: quāuis ille ut diximus sit
 honestus.

Virgi.

Ille pulueris erythrei: negat possibile eē numero colligere Malli & Iuliae lusum: cum dicat facilis eē subducere maris rubri arenas uel sidera. Tale est illd uirgiliū in. ii. Georg. ubi de uitibus sermo habet. Sed neq; quā multae species: nec nomina quae sint.

Plinius

Est numerus: neq; enim numero comprehendere refert.

Strabo

Quem qui scire uelit libyci uelit Aequoris idem Discere: q̄ multae zephyro turbentur arenae.

Micare Virgi.

CPulueris erythrei: maris rubri arenas. Mare. n. quod nos rubrum uocamus. Graeci erythreū appellat: de quo ita scribit Plinius li. vi. irrumpit de inde & in hac parte geminū mare in terras: rubrū dixere nostri: graeci erythreū. a rege erithra: aut ut alii solis repercussum talem reddi colorē existimātes. alii arena terrae. alii tali aquae ipsius naturae & Strabo li. xvi. Cosmographiae caetera uero partim refert quemadmodum Erathosthenes partim & ab aliis historicis sumpta dicit enim quosdam putare mare rubrum esse a colore per reflectionē expresso uel a sole cum supra uerticē est: uel a montibus ex adustione rubentibus. Nam utroq; modo uerisimile est. Ctesiam uero gnidiū historiae mandasse fontem quendam esse qui aquam rubicundam ac minio plenam in mare emittit. CSiderū q; micantium: stellarum fulgentium: Micare enim proprie est subinde & per interualla ut micae faciunt fulgere. Virg. micat ignibus aether. & alibi ar dentes clipeos atq; aera micantia cerno. CSubducatur: numero colligat. CVestri ludere: uestroꝝ lusuū figura locutiōis. Sic etiā Persius. Tū cū ad caniciē & nrm istud uinere triste. & paulo infra. Scire tuū nihil est nisi te scire hoc sciat alter. CBreui intra paucos menses. CLiberos date: filios pcreate. CNon decet: nō cōuenit. CTā uetus nomen subaudi torquatoꝝ de qbus postea dicit. CIndidem: ex torq̄tis aduerbiū pro noīe. CTorquatus uolo paruulus: optat ut iulia puer pariat: qui e matris gremio teneras man⁹ tendēs ad patrē dulciter rideat. Torquatoꝝ aut familia int Romanas clarissima extitit: ex qua. T. Malli⁹ cū in singulari certamine gallū obtruncasset: eiꝝ aureū torquē detraxisset sibi & posteris torquati inuenit cognomē auctores sunt Liuius Pl. & Gelli⁹. CSed hiante labello. emēdo. sed mihi añ labello. CSit suo similis p̄ri mallio. optat secundo loco ut puer si quis tñ nascet tale labꝝ hēat. q̄le hēt Mallius. C Et facile noscitet. pp labꝝ. f. C Ab oib⁹ insciis. qui ignora bunt eū eē Mallii filiū. C Et pudicitiae mris suae indicet ore. sit ore p̄bo & pudico q̄li est Iulia. CTalis illi⁹ a bona. hic quoq; optat Catull⁹. ut idē puer sic laudet int aq̄les ob Iuliae pudicitia. ut laudatus est telemachus ulissis & penelopes fili⁹ ob mris castitate q̄ a graecis parit & latinis abūde celebrata ē. CHostia claudite uirgines. ipat uirg inib⁹. q̄ Iuliam ad Malliū deduxerūt. ut abiturae cubiculi fores claudāt. CSatis lusimus. satis cecinimus. CBene

Ille pulueris erythrei Syderumq; micantium: Subducatur numerum prius. Qui uestri numerare uult Multa milia ludere. Ludite ut lubet: & breui Liberos date non decet Tam uetus sine liberis Nomen esse sed indidem Semper ingenerari. Torquatus uolo paruulus Matris e gremio suae Porrigens teneras manus Dulce rideat ad patrem: Sed mihi ante labello Sit suo similis patri Manlio & facile insciis Noscitetur ab omnibus: Et pudicitiam suae Matris indicet ore. Talis illius a bona Matre laus genus approbet Qualis unica ab optima Matre telemacho manet Fama penelopeo. Claudite hostia uirgines Lusimus satis at boni Coniuges bene uiuite: & Munere assiduo ualentem Exercete iuuentam.

Hexametrum carmen nuptiale edylion
Nū. **U**esper adest: iuuenes consurgite uesper olympo.
ESPER ADEST IUVENES consurgite. Carmen est Heroicum cuius inuentor Apollon fuisse perhibet. Pl. lib. vii. hist. nat. Versu heroicum pythio oraculo debem⁹. Dū Iulia ad Malliū domū deducit. Iuuenes utriusq; sex⁹ q̄ apd ipm malliū cēnarūt: cū sciat paulo post spōsā affuturā: consurgūt: ut certatim canant. Quorū puellae uirginitatē cōmēdātes cōugiū uituperāt. Adolecentes uero inspecta ei⁹ tū dulcedine tū utilitate maxie laudāt. CVesper adest. uesp iā apparet. CIuuenes consurgite: un⁹ iuuenū caeteros hortat. ut cū uesp adsit & noua nupta iā sit affutura consurgāt. Int stellas errans uenus est: q̄ phosphoros graece latine lucifer dicit cū anteit solē: cū uero subsequit uesp

rus & Hesperus & a quibusdam uesperugo. Plautus in amphitruone: nec uesperugo nec uergilia occi-
dunt. **Expectata:** q̄ mallius cū sponsa sua cubiturus diu expectauit. Nā ut Plutarch⁹ asserit certis de
causis cauebat: ne sponsus ante noctis aduentū cū sponsa cubaret. **Pingues:** propter carnes. **Vir-
go:** Iulia. **C**lam dicit hymeneus: iam cantabit epitalamiō. **Cernitis inuptæ:** hic itē una puellæ cæ-
teras hortat: ut iuuenibus cōsurgentib⁹ ipsæ quoq; cōsurgant. **Nimirū:** certe. **Noctifer ignes:** emē
do ignes appellat aut noctifer⁹ ipsum uesper⁹ q̄ noctē ferat. **Perniciter:** uelociter. **Nō temere:** nō

stulte: non sine causa: sine ratiōe. **Exiluere:** una
surgētes steterūt. **Hymen o hymenæe.** hic uer-
sus est intercalaris qui sapius interponit: de eo at
iam diximus. **Aspicite:** & hic quoq; unus iuue-
num cæteros alloquit. **Innuptæ uirgines:** quæ
nondū nupserunt. **Secū ut meditata requirant**
ut nobiscū cantu certaturæ inter se quarant: quæ
singulæ excogitarūt. **Nō facilis nobis æquales**
palma parata est. **Æquales casus est uocandi.** Sē-
sus aut nō facile erit nobis uincere. **Habet me-**
morabile quod sit: habent quod sit dignū memo-
ratu. **Nos alio mentes: nos aliud mente: aliud au-**
ribus agimus: & ideo uincemur. **Cōmittite: cō-**
iungite: sic ut unā tm̄ rem agamus hoc est quomō-
puellas uincere possimus. **Incipient: puella.**
Respondere decebit. s. nos iuuenes. **Hespe-**
re: puellæ priores canere incipiūt. **Negāt aut i cœ-**
lo ullā esse stellā hespero crudeliore: quoniā eo ap-
parere incipiente uiris puellas e gremio matrū ra-
pere fas est. **Cōplexu auellere:** diximus moris
fuisse ut noua nupta e gremio matris rapī simula-
retur. **Quid faciunt hostes:** qui ubi urbē aliquā
expugnauerūt: illico discurrūt ad uirgines rapien-
das uitandāsq;. **Hespere qui cœlo lucet iucundior**
ignis. Iuuenes puellis respōdentes eundē he-
sperum maxime laudant. dicentes in cœlo nullā
esse stellam iucundiozem: quia ubi apparere cœ-
pit sponso sponsam rapere licet. **Pepigere:** pria
huius uerbi positio ut in primo institutionū docet
Quintilianus est pago: quæ tamen iam tum exo-
leuerat. **Nec iunxere prius: nec ante coiere.**
Quam se tuus extulit ardor: q̄ te terris ostende
re cœpisti. **Hesperus a nobis: conqueruntur pu-**
ellæ q̄ uesper unam e coetu sibi rapuerit. **Nāq;**
tuo aduentu: hesperum insectantes hoc quoq; i-
cōmodum ex eo nasci dicunt: q̄ ubi fulgere cœpit
ad coercēda maleficia nocturni urbium: custodes
qui proprie circitores uocant: uigilare cogunt. fu-
res uero erumpunt: ut in angulis latentes uiatori-
bus insidient. **Quos idem saepe reuertens: ostē-**
dunt puellæ: ut sideris increseat reprehensio: ipsos
fures noctu a uespera ad mane hominibus insidia-
ri: ut idem uesper matutino tempore: sed mutato
noie quia tunc lucifer dicit reuertens eosdē saepe
cōprehendat. **At lubet. Iuuenes loquunt.** **In-**
nuptis: puellis quæ nondū nupserunt. **Ficto q̄-**
stu: simulata querela. quia uerbis carpūt: quod mē-
te exoptant. **Ut flos in septis: pulcherrima simi-**
litudo qua indicat puellas esse instar floris: qui in
ortis nulla læsus iniuria dōec uiget: a plurimis op-
tat: idē ubi humano ungue sceptus languit: ab oi-
bus repudiāt. **Septis: spinis. s. uel materia: uel**
aliqua alia re munitis. **Pli. scribit lib. xx. sœuā latro Plinius.**
ciationē coegisse hoies ut hortor⁹ aspect⁹ p̄figerēt.

Expectata diu uix tandem lumina tollit
Surgere iā tēpus: iā pingues linq̄re mēsas:
Iā ueniet uirgo iam dicetur hymeneus
Hymē o hymenæe hymē addes o hymenæe
Cernitis innuptæ iuuenes? cōsurgite cōtra
Nimirū eos ostendit noctifer ignes
Sic certe: uiden ut pernīciter exiluere?
Non temere exiluere: cauēt quo uiseri parēt
Hymē o hymenæe hymē adeso o hymenæe
Aspicite inuptæ secū ut meditata requirunt.
Nō facilis nobis: æq̄les palma parata ē:
Nō frustra meditat̄. hēnt mēorabile qd̄ sit
Nos alio mentes: alio diuisimus aures
Iure igit̄ uincemur: amat uictoria curam.
Quare nūc aīos saltē cōmittite uestros:
Dicere iā incipiēt: iā respōdere decebit:
Hymē o hymenæe hymē adeso o hymenæe
Hespere q̄ cœlo lucet crudelior ignis
Qui natā possis cōplexu auellere matrīs
Cōplexu matrīs retinentē auellere natam.
Et iuueni ardētī castā donare puellam.
Quid faciunt hostes capta crudelius urbe
Hymē o hymenæe hymē adeso o hymenæe
Hespere qui cœlo lucet iucundior ignis
Qui natā possis cōplexu auellere matrīs
Qui desponsa tua firmes connubia flāma
Qd̄ pepigere uiri pepigerūt ante parētes
Nec iunxere prius: q̄ se tuus extulit ardor.
Quid datur a diuis fœlici optatus hora
Hymē o hymenæe hymē adeso o hymenæe
Hespere a nobis æquales abstulit unam
Nāq; tuo aduētū uigilat custodia semp
Nocte latēt fures quos idem saepe reuertēs
Vespere mutato cōprehēdis noie eosdem
Hymē o hymenæe hymē adeso o hymenæe
At lubet innuptis ficto te carpere questu:
Quid tū sic carpūt tacita qd̄ mēte requirūt:
Hymē o hymenæe hymē adeso o hymenæe
Ut flos in septis secretus nascitur hortis
Ignotus pecori: nulli contusus aratro:

Plinius. **Q**uem mulcent: tribus tantū uerbis indicat quid auræ sol & pluuia floribus conferant. **U**idem: flos. **D**efloruit: elanguit deflorere aut pprie est florē amittere. **P**lini. de faba loquens sic ait aquas in flore maxime cōcupiscit: cū uero defloruit: exiguas desiderat. **D**um intacta manet: quo ad puella est integra. **D**um cara suis: eo usq; a suis diligit sed ne quis miret: huius tam diuersæ expositionis. auctor est **Q**uintilianus. **A**misit polluto corpore florē: posteaq; eadē per cōcubitū uirginitatē q; florī cōparat amittit: nullis quod sequit cara est. **U**t uidua in nullo: altera similitudo nō minus pulchra q; p̄ or qua oñdit puellam donec manet intacta: esse uirginitatis persimilem: q; nulli arbori inhærēs sed humi strata nullū fert fructū hominī uilem & ideo eā nulli colunt agricolæ: sed si eadem ulmo iuncta fuerit: ipsa iam fertilis ab agricolis & iuuenis coli incipit. **U**t uidua: ea uitis dicit esse uidua q; in proximo nullā habet arborē: cui inītat. **M**itē maturescen- tem. uitis. n. quæ negligit fert uiam sed quæ non maturescit. **S**ed tenerā prono: sensus est sed humi strata habet radices. **M**arito: quia uites ulmis iunctæ illis nupsisse uidentur. **C**ū par cōnubiū maturo tpe adepta est: cum tpe nuptiis deputato locata est. **C**ara uiro magis: quia iuuenis nupsit. **M**inus est inuisa parenti: pater eam minus odit quia si fidem quod persæpe euenire solet: fefellerit ea potius mariti in cuius domo admissum est flagitiū q; patris est ignominia. **E**t tu ne pugna. **I**uuenes **I**uliam cōhortant ne cū **M**allio uiro suo re- negando pugnare uelit: quia non est æquum pugnare cum illo: cui ambo parentes filiam suam in matrimoniu dederūt. **V**irginitas nō tota tua ē ratio cur cū uiro pugnare non debeat: quia cū ipa uirginitas in tris partes diuidat: sic ut una pars de- tur patri altera matri: tertia uero filia: nō ē fas. ut filia unā tantū partē hēns cū parentibus qui duas partes hēnt: pugnare uelit. **I**uuenes at ad id allude- re uident q; in suffragiis & aliis in rebus maior nu- merus uincit minorem licet ille sit melior.

SUPER ALTA VECTVS ATYS.
Versus hic cōstat ex duobus galliābis. sūt .n. in metroꝝ genera duo quoz utrunq; **G**alliābon uocat. unū genus pedes hēt pyrrichiu & tres trocheos alterz pyrrichiu trocheū & duos pyrrichios: prius tñ genus in primo & secūdo lo- co nōnunq; recipit spondeū. **A**tyis fuit puer: quē forma egregiū **C**ybele deoz mī casto sibi amo- re deuinxerat iusseratq; ut castus uiueret. Sed ipse uel pcepti oblitus uel libidine ut sit, expugnatus cū **S**agaride nymp̄ha cōcubuit: unde mox in furo- re cōuersus cultro lapideo pudēda sibi amputauit. **V**erz **C**atullus historiam hāc aliter texens scribit **A**tym p mare i phrygiā delatū uirilia sibi ampu- tasse deinde in idā in quā dea colebat: aliis comitā- tibus se recepisse ubi cū p somnū furore: quo pri- die correptus se castrauerat liberatus esset: ad ma- re descēdisse: ut de reditu in patriā cogitaret. qua re cognita **C**ybelem cū puerz apud se in perpetuū ma- nere uellet: alterz e leonibus misisse. qui facto impetu illum in nem⁹ repulit. **A**lta pfunda. **P**hry-

Strabo

gium ut nemus intelligit **I**dam de qua **S**trabo ita differit. **I**da cum multipes sit in scolopēdra: modum his ultimis terminat promōtorio quod circa zeliā est: & eo quod lectū appellat quoz alterz finit in me- diteraneū paulo supra **C**izicenu agz. **N**ā nunc zelia cizicenoꝝ est. lectū uero i **A**egeū pelagus descē- dit in præter nauigatiōe situm q; in lesbū finit: ut uenimus in plenā uenatu & fontib⁹ **I**dam: lectū ubi primū egressi maria alta relinquūt. **C**itato pede cursu festinato. **A**diitq; opaca siluis redimita loa- ca deæ accessit ad loca **C**ybeles frōdibus arborz obscura. **S**timulatus ut furenti: rabie uagus animi do furore peccus. **D**euoluit amputādo deiecit. **P**ōdera pudēda. **A**cuto silice acuto lapide: allus

Quē mulcēt auræ: firmat sol educat iber
Multi illū pueri multæ optauere puellæ
Idē cū tenui carptus defloruit unguī
Nulli illū pueri nullæ optauere puellæ:
Sic uirgo dum intacta manet: dū cara suis
Cū castū amisit polluto corpe florē (sed
Nec pueris iucūda mæet: nec cara puellis:
Hymē o hymenæe hymē ades o hymenæe
Ut uidua in nudo uitis q; nascitur aruo:
Nunq; se extollit: nunq; mitem educat unā
Sed tenex pno deflectens pōdere corpe
Iaiam contingit summum radice flagellū:
Hāc nulli agricolæ: nulli coluere iuueni.
At si forte eadem est ulmo cōiūcta marito
Multi illā agricolæ: multi accoluere iuueni.
Sic uirgo dū intacta mæet dū iculta senescit
Quō par cōnubiū maturo tpe adepta est
Cara uiro magis: & minus ē inuisa parenti
Et tu nec pugna cum tali couiuge uirgo
Nō æquū ē pugnare: pater cui tradidit ipse
Ipse pater cū matre qbus parere necesse est
Virginitas nō tota tua ē: ex patre parentū
Tertia ps matri data: ps data tertia patri:
Tertia sola tua est noli pugnare duobus
Qui genero sua iura simul cū dote dederūt
Hymē o hymenæe hymē ads o hymenæe
De Berecynthia & Aty.
Vpalta uectus atys celeri rate maria
Phrygiū ut nem⁹ citato cupidie ped tetigit
Adiitq; opaca siluis redimita loca deæ:
Stimulatus ut furenti: rabie uagus animi
Deuoluit ille acuto sibi pondera silice.

dit ad testam famiā qua matris deū sacerdotes qui galli uocabantē citra pernitiē uirilia sibi amputa-
 bant. Martialis. Abscissa est quare famia tibi mentula testa. Si tibi tam carus betice cunus erat. ¶ Ut re-
 lieta sensit sibi membra sine uiro: postq̄ intellexit se membrū uirile perdidisse. ¶ Terra sola: terrae ipsi
 superficiē. ¶ Sanguine maculans: cruore inficiēs. ¶ Citata quasi foemina: quia iam uirilitatē amiserat
 ¶ Tympanū tubā cybeles: q̄ tympana in sacris cybeles pulsarent: nemo est uel mediocriter doctus q̄
 nesciat. Ouidius lib. iiii. Fastorū ubi decantat megalesia: sic inquit. Cimbala pro galeis pro scutis tym-

pana pulant. Tibia dat phrygios ut dedit añ mo-
 dos. Augustinus autē tradit ideo magnā matrē q̄
 & tellus & Cybele & ops & mater deū uocabatur
 habuisse tympanū: ut significaret eam esse orbem
 terrae: & ob id in sacris galli cybelei tympana pul-
 sare erāt soliti. ¶ Tua mater inuita: tua Cybele sa-
 cra. ¶ Terga tauri: est tympai ipsius p̄phrasīs. di-
 xit autē terga pro tergora. ¶ Canere hoc: quod se-
 quitur. ¶ Suis comitibus: qui ip̄um comitabant.
 ¶ Agite hortatē comites ut secū nemus adeant: in
 quo Cybele habitans a sacerdotibus colit. ¶ Gal-
 lae: dixit gallae n̄ galli: q̄ cū uirilia sibi amputasset
 erāt potius foecia q̄ uiri. ¶ Dindimena dña: Cy-
 beles q̄ a Dindimo mōte phrygiae in quo sacra si-
 bi per corybates instituerat: dindimena est appella-
 ta. ¶ Vaga pecora: quae cybeles adiectae instar pe-
 cudū per nemora uagamini. ¶ Alienaq; petetes
 horū quatuor carminū sensus est & ordo: quae gal-
 lae mihi comites executae sectae meam amputadi. s.
 uobis uirilia petetes uelut exules loca alia me du-
 ce celeri tulistis rapidū salum & truculenta pelagi:
 & corp⁹ uobis euirastis nimio ueneri odio. ¶ Alie-
 na loca. Idā cybeles sacra. ¶ Mi pro mihi. ¶ Cor-
 pus euirastis. pudenda amputates corp⁹ uirilitate
 spoliastis. ¶ Hilarate animū. letamini. ¶ Aere.
 aris ipsius sonitu. ¶ Excitatis erroribus. electis e-
 mente elusionib⁹. q̄ uos errare faciunt. ¶ Sequi-
 ni. hortatē itēq; comites suos Atys ut se ad idam se-
 quant. ¶ Cimbali. pro cimbaloꝝ. ¶ Reboant.
 remugiunt. ¶ Tibicē ubi canit phryx. Tibias in
 sacris cybelis instari solitas ante indicauimus illo
 Ouidii uersu. Tibia dat phrygios ut dedit añ mo-
 dos. ¶ Curuo calamo. Talis erat ipsa tibia. quam
 prisci phrygiā appellauerūt hāc autē midam inue-
 nisse indicat Plin. lib. vii. hist. nat. ¶ Vbi capita me
 nades ut iaciunt hederigeræ. ubi sacerdotes hede-
 ra redimita quasi furentes caput q̄tiunt. dixit autē
 menades q̄ ut Strabo testat. sacra cybeles & libe-
 ri patris cui⁹ sacerdotes menades etiā uocabant.
 erant cōia. ¶ Vbi sacra sancta. ubi de more ululā-
 tes rem diuinā faciunt. ¶ Illa diuæ cohors uaga.
 appellat uagā diuæ cohortē ipsos cybeles q̄ dis-
 currētes uagabant. ¶ Quo: ad quē locū. ¶ Ci-
 tatis tripudiis. festinatis saltatiōibus. ¶ Nota. emē-
 do noua. nā paulo ante uirilia sibi amputauerat.
 ¶ Ululat: more. s. luporū. Taliter. n. sacra sua gal-
 li celebrabāt. ¶ Chorus q̄ atym seq̄bat. ¶ Furi-
 buda: nō furibūd⁹ q̄ apli⁹ nō erat uir. ¶ Veluti
 iuueca: similitudo. ¶ Prope pedē: emēdo p̄po pe-

Itaq; ut relicta sensit sibi membra sine uiro
 Et iā recentiterra sola sanguine maculans:
 Niveis citata caput manibus leue tympanū
 Tympanū tubā cybeles tua mater inuita
 Quatiens terga tauri et teneris caua digitis
 Cāere hoc suis adorta ē tremebūda cōitib⁹
 Agite ite ad alta gallae cybeles nēora simul
 Simul ite didymenae domia uaga pecora:
 Aliena: q̄ peretes uelut exules loca celeri
 Secta mea executae duce me mi comites
 Rapidū salū tulistis truculentaq; pelagi:
 Et corpus euirastis ueneris nimio odio
 Hilarate ære excitatis erroribus aiūm
 Mora tāda mēte cedat simul ite: sequimī dā
 Phrygiā ad domū cibles phrygia ad nēora
 Vbi cymbalū sonat uox ubi tīpana reboāt
 Tibicē ubi cāit phrix curuo graue calāo
 Vbi capita mænades uī iaciūt hederigeræ
 Vbi sacra sancta acutis ululatibus agitant
 Vbi sūeuit illa duce uolitare cohors uaga:
 Quo nos decet citatis celerare tripudiis:
 Simul hæc cōitib⁹ atys cecit noua mulier
 Thiasus r̄pete liguis trepidatib⁹ ululat
 Leue tīpanū: r̄mugit caua cībala recrepāt
 Viridē cit⁹ adit idā pp̄ate pede chor⁹ gēs
 Furibūda simul anhelās uaga: uadit aīo e
 Cōitata tympano atis popaca nēora dux
 Veluti iuuenca uitās onus indomita iugī.
 Rapidæ ducē sequuntē gallae p̄pero pede
 Vtq; domū cybeles tetigere: lassulæq;
 Enimio labore somnū capiūt sine cerere.
 Piger his labantes oculos sopor operit:
 Abit inquieti mollis rabidi furoi animi.
 Sed ubi horis aureis sol radiatibus oculis:
 Lustrauit æthera albū sola dura mare ferū

Plinius.

de. ¶ Sōnū capiūt: dormiūt. ¶ Sine cerere: sine cibo. ergo ieiuni. ¶ Labētes. emendo labantes: labare
 n. est repente ruere. Verg. Labat ariete crebro Ianua. & infra genua labant. ¶ Horis aureis. quas una
 cum sole foribus coeli p̄sidere poetae fabulantur. Ouidius. A dextra leuaq; dies & mensis & annus Ouidius
 secula q; & positis spaciis æqualibus horæ. designat autem Catullus lucis aduentum: ¶ Sol qui ut Ci.
 in libris de natura deorum ait dictus est q̄ per diem obscuratis sideribus solus appareat.

Vergi.

Repulitq; noctis umbras: solis. n. aduētu umbras repelli non est dubium. Vegetis: uividis uegetu ut Nonius ait ad corpus uigens ad aium referimus. uegetare aut est uegetu uel uigens facere Apuleius scribit lunæ lumine cuncta aialia uegetari. Sonipedibus: magnis equis a sonitu pedu: qua uoce utunt & alii poetae Virg. Stat sonipes & frena ferox spumantia mandit. Cibi somnus excitu atym. Tunc somno abeunte expereat est atys. Cum. s. somnu. Receptit dea pasithea sinu: emedo pasi thea fuit. n. pasithea una nymphæ: quâ iuno apud Homer. lib. xy. Iliados somno promittit uxore. si is ioui troianis contra græcos auxilianti oculos inuaserit. Versus Homeri sunt. ἰλία Δοσ.

αλλίδεγώ δε καί τοι χαρίτων μίαν ὄψλοτεραν: Δωσῶ ὁ ὠσίε μεναι καί σην κε κλησθαι ακοίτιν: πασίθεν ησ αίεν ιμειρασί ημ ατα παντα. Dea ergo pasithea recepit somnu maritu suu trepidante. Atys sua facta recoluit. recogitauit quantu mali sibi p furore fecisset. Sine qs sine qbus iã. n. uirilitate amiserat. Aio æstuanu usus excadescens. Creditu ad uada tetulit ad mare: unde uenerat: reuersus est. Tolo. n. in pterito tetuli faciebat. Patria o mea creatrix quæ me creasti. Patria o mea genitrix quæ me genuisti. Quam. s. patriam ego reliqui. Dnos ut herifuga famulig: ut serui fugitui heros relinquere cõsueuerunt. Ad idæ tetuli nẽora pedẽ ad idæ me cõtuli. Ut ferarum gelida stabula fore. i. idæ phrygiæ ferarum eẽ idicat Strabo hoc Homeri uersu: uenimus in plenã uenatu & fontibus idã. Latibula pprie locut e. Nã ut latebræ sunt hoium ita latibula sũt ferarum: licet aliquñ confundatur. Pupilla q nihil aliud e ut in. i. de aialib? docet Aristo. q humor oculi. quo cernimus. Rabiæ fera carẽs: sensus e. Cupit ipsa pupilla uiderẽ te dũ aius meus p breue tps furore caret. Stadio & gymnasio stadiu locus erat: ubi ad cursu & palestra nudabant. Gymnasiu uero ubi iuuenes corpus exercebat. Atys aut ea comemorat: q ut puer cariora habebat. Quid. n. genus cuius nã generis figurata locutio: q frequẽter in noctibus atticis utit Gellius. Ego gymnasiu fui flos ait se tenuisse principatu iter adolesecẽtes: q oleo uncti i gymnasio luctabant. primi ut Plinius li. xiii. tradit græci oleu in gymnasiis publicaru. Frequẽtes mihi ianuæ. hic Atys ostedit se plurimos amatores huisse: q domu sibi ut mos e corõis ornaret. Proprius. Et mihi nõ desunt turpes pendere corollæ: & Oui. Postibus & duræ supplex blãdire puellæ. Et capiti deptas in fore pone Rhofas. Linqvendu ubi eẽ orto mihi sole cubiculu: dom? in qua redimita erat ubi orta luce mihi eẽt exeundũ. Ego ne deũ mistra de se loqẽ in gñe fœminio: ut q scit se post amissã uirilitate fœmĩs poti? q uiris eẽt annumeradu. Ego menas meades erãt bacchi sacerdotẽs. Sed iã dixius sacra bacchi. & cybeles cõmũta fuisse. Mei ps qa amisit pudibũda. Ego uitã agã ego uiuã. Siluicultrix q siluas colit. Nẽoriuagus q p nemora uagat. Rhofeis ut hic labellis postq atys qrela ad aures cybeles puenit. Noua nũcia referẽs ptulit nunciu i neutro gñe cõtra laurẽti ualens opinionẽ. Cibi iuncta iuga resoluẽs cybele leõib? cybele ut multo añ dictu e: cũ Hippomenẽ & atalantã i leones cõuertisset: eos suo currui sbugauit. Stimulãs stimulo crepã. Hostẽ pecoris leonẽ q i pec? sauire cõisueuit. Leuũ at q ad leuã currus gradiebat.

Proper. Ouidi?

Reppulitq; noctis ubras uegetis soipedibus
Ibi sonus excitu atym fugiens citus abiit
Trepidantem eu recepit dea pasithea sinu
Ita de quiete molli rapida sine rabie
Simui ipse pectore atys sua facta recoluit
Liquidaq; mente uidit sine quis ubiq; foret
Aio æstuanter usus redditu ad uada retulit
Ibi maria uasta uisẽs lachrymantibus ocelis.
Priã collocuta e ita uoce miseriter mæstula
Patria o mei creatrix: patria o mei genitrix
Ego q miser relinquẽs dnos ut herifuga
Famuli soler: ad idæ tetuli nemora pedem:
Ut apud niue & ferarum gelida stabula fore
Et earum oia adirem furibunda latibula:
Vbi nã aut qbus i locis te positã priã reor.
Cupit ipsa pupilla ad te sibi dirigere aciem
Rabiæ fera carẽs dũ breue tps animus est
ego ne a mea reota hæc ferar i nẽora domo
Patria: bonis amicis: genitoribus abero?
Abero foro & palestra stadio & ginalis?
Miser ah miser qrendum e et atq; et anime
Quid. n. genus figura e: ego nuqd abierit
Ego mulier ego adolesecẽs: ego ephẽbo: ego
Ego ginalis sui flos: ego erã dec? olei (puer
Mih ianuæ frequentes: mihi limia tepida:
Mih i floridis corollis redimita domus erat
Linqvedu ubi eẽt orto mihi sole cubiculu:
Ego ne deũ ministra cybeles famula ferar
Ego mænas: ego mei ps: ego uir sterilis ero
Ego uiridis algida idæ niue aicta loca colã
Ego uitã agã sub altis phrygiæ columibus
Vbi cerua siluicultrix: ubi ap nẽoriuagus
Iamiã dolet qd egĩ: iamiamq; pœnitet.
Rhofeis ut hic labellis palã sonitus adit
Gemias deorum ad aures noua nũcia referẽs
Ibi iuncta iuga resoluẽs cybele leonibus
Leuũq; pecoris hostẽ stimulas ita loquit:
Agedu inqt eia age ferox face ut huc furor
Fac ut huc furoris ictu redditu i nẽora ferar
Mea libere nimis qui fugere impia cupit

CAgedum: uerba cybeles leonem irritantis: **C**Cede terga cauda: leo ut scribit Plinius lib. viii. cum uult irasci ipse met propria cauda ictibus terga sibi flagellat. Lucanus libro primo pharsaliae.
 Sicut squalentibus aruis
 Pestiferae lybyes uiso leo cominus hoste:
 Subsedit dubius: totam dum colligit iram.
 Mox ubi se saeva stimulauit uerberare caudae

Age: cede terga cauda: tua uerbera patere:
 Face cuncta mugienti fremitu loca retonet.
 Rutila ferox torosa ceruice iam quate iubae:
 Ait haec minax cybele: religatque iuga manu
 Ferus sese ipse adhortat: rapidum incitat animum
 Vadit: fremit: refrigit uirgulta pede uago:
 At ubi ultima albicantis loca littoris adiit.
 Tenerumque uidit atque prope marmora pelagi
 Facit impetum. ille demens fugit in nemora fera:
 Ibi semper omne uitae spatium famula fuit
 Dea magna: dea cybele da domia didymi:
 Procul a mea tuus sit furor ois hera domo.
 Alios age incitatos: alios age rabidos.

Pelei & Thetidis Nuptiae

P Eliaco quondam prognatae uertice pinus
 Dicuntur liquidas neptuni nasse
 per undas
 Phasidos ad fluctus & fines oetheios
 Quam laeti iuuenes argiuae robora pubis
 Auratam optantes colchis auertere pelle:
 Ausi sunt uada salsa cita decurrere puppi
 Caerulea uertentes abiegnis aequora palmis
 Diua quibus retines in sumis urbibus arces
 Ipsa leui fecit uoluntate flamine currum:
 Pineae coniungens inflexa texta carinae
 Illa rudem cursu prima ibuit amphitritem
 Quae summi ac rostro uetosum percudit aequor

Erexitque iubam: & uasto graue murmur hiato
 Infremuit: tum torta leuis si lancea mauri
 Hareat: aut latum subeant uenabula pectus.
 Per ferrum tanti securus uulneris exit.
CFac cuncta mugienti fremitu loca retonet: leones grauius fremere his uerbis indicat Martialis. auditur quantum massila per aua murmur Innumero quoties silua leone furit. **C**Iubam: iubae sunt crines a collo dependentes: Sed hic plinium audire non pigeat ita scribentem. leoni praecipua generofitas tunc cum colla armosque uestiunt iubae: id enim aetate contingit e leone conceptis: quos uero pardi generauere semper insigni hoc carent simili modo foeminae. **C**Religat: soluit. **C**Fremit rugit. **C**Albicantis: propter detritas harenas: aut spumas aquarum quae uentis agitatae albescunt. **C**Prope marmora pelagi: poetae nonnunquam ponunt marmor pro ipso mari propter undarum similitudinem Virgilius & in lento luctantur marmore tonsoe. **C**Ille. Atys. **C**Demens: ob leonis impetum. **C**Omne uitae spatium: per omne uitae tempus. **C**Dea magna. Catullus nouissime cybelae precatur ut ipsa a se amoueat huiusmodi furorem quo Atys percitus uirilia sibi amputauit.

Martia.

Virgili.

P ELIACO QVONDAM Prognatae uertice pinus. Poeta noster pelei & thetidis nuptias celebraturus orditur suum poema ab expeditione argonautarum: ipse tamen inter canendum occasionem nactus in Thesei & Ariadnes declinat amores. Nouissime ad rem incohata iam reuersus introducit parcas Epithalamiō canentes. in quo egregia Achillis gesta commemorant. Iason ut Diodorus in quinto testatur cum ad uellus aureum rapiendum mitteret necessaria ad id bellum sibi parans primum iuxta pelion nauem non ante uisae magnitudinis aedificauit: quam Argo dicta est ut quaedam tradiderunt ab eius architecto. ut alii: ab eius uelocitate quam antiqui argo appellabant. **C**Peliaco: a pelio sit peliacus: est autem pelion mons thessaliae. **C**Quondam

Diodorus

olim & quodam sunt aduerbia cuiuslibet temporis praeteriti praesentis & futuri. **C**Pinus: arbor est cybele dicata ex cuius materia olim naues aedificabant. Virg. dant alios aliae factae: dant utile lignum nauibus pinos. **C**Neptuni. Neptunus saturni filius fuit iouis & plutonis fratrem cui antiquitas maris tribuit imperium. **C**Phasidos ad fluctus: ad phasidos aquas. est autem phasis flumen colchorum. **C**Et fines oetheios: ad confinia regni oethiae: cuius ius suum uellus ipsum custodiebat. **C**Argiuae robora pubis: uires graecae iuuentutis. **C**Auratam pelle uellus aureum. **C**Cita puppi: ueloci naue pars pro toto. **C**Abiegnis: ex abiete factis: Nam sicut a ficu ficulnus: a populo populnus a corylo colurnus: & ab ilice ilignus ita ab abiete fit abiegnus. **C**Diua quibus palla dem designat: quem ideo dea arcium dicitur: quia de capite iouis nata est. Virg. Pallas quas condidit arces ipsa colat. **C**Uoluntate flamine currum: nauem ueto uolante. **C**Illam rudem cursu prima ibuit amphitritem: illas nauis prima mare sulcauit secundum fabulas: sed ueritas habet Iasonem primum nauem longa nauigasse: **C**Amphitrite. uero fuit uxor neptuni cuius de nuptiis cum fugeret uirginitatem seruare cupiens: misit ad eam incredulam neptunus delphinum quae uaria pro loca quaesita ad radices atlantis tandem inuenit: utque neptuno iungeretur persuasit: hic poetae maris dea esse dixerunt: & pro ipso mari usurpare consueuerunt. Ouid. in primo Metamorpho. Nec brachia longo margine terrae porregerat Amphitrites. **C**Rostro: rostrum in nauibus appellatur pro illa exportata e protra & acuta in modum rostri auium: rostra nauibus ut lib. vii. indicat Plinius addidit piscus.

Ouidius

Incanduit: ualde canduit: in enim in compositione non semper minuit: sed interdum auget.
Emersere feri: sensus est. Nereides nauem tanq̄ monstrum admirantes emersere: ita q̄ si qui in eadē
erant nauī nymphas ipsas p̄ plures dies uiderunt. **N**utricū tenuis extantes: usq̄ ad ubera se exerens
tes. posuit enim nutrices pro ipsis uberibus q̄ fetus nutriant. & nutricum est casus gēitiui. Nam tenuis
præpositio quæ proprie significat usq̄ ad & semper postponitur: tunc iungitur genitiuo cum res gemi
na est uel pluratiuo tantum numero declinatur. Virgilius & crurum tenuis amento palearia pendent:

Quint.

& rursus. Et crurum tenuis hispida nanti Quintilia
nus quoq̄. in. xii. Institutionū. Sed ille uir bonus,
qui hæc non uocibus tantum nota atq̄ nominib⁹
aurium tenuis in usum lingua perceperit. **T**ūc
thetidis. Tunc peleus thetidis amore captus est.

Humanos nō despexit hymeneos: hominis cō
nubium non contempsit. **O**nimis optato: poe
ta celebraturus suis uersibus nuptias pelei & The
tidis eos reuertenter salutat. **O**ptato tempore:
quo scilicet dii inter homines uersabatur: neq̄ dea
mortalium nuptias despiciabant. **H**eroes: sic an
tiqui semideos appellarunt. **T**hetidis: emendo
thedis: ordo autem est peleu columē thessaliæ exi
mie aucte thedis felicibus hoc est. felici thetidis ma
trimonio te præcipue compellabo. **C**olumen:
sustentaculum. **C**um emendo cui. **D**iuum
gentor concessit amores: Iuppiter ardentissime the
tidem amabat: ut cuperet ducere eam uxore. Sed
prothei uaticinio deterrit⁹ eius cōnubium uitauit
cum cognouisset ex ipsa nasciturum: qui facta pa
tris superaret. unde Ouidius.

Namq̄ senex thetidi protheus prædixerat udae
Concipe mater eris iuuenis: qui fortibus armis
Acta patris uincet maiorq̄ uocabitur illo
Ergo ne quicq̄ mundus ioue maius haberet
Quauis haud tepidos sub pectore senserit ignes
Iuppiter æquoreæ thetidis cōnubia uitat.

Neptunine: patronimicum est fæmininum sed
græcum. patronimica enim fæminina aut in as ex
eunt ut pelias: aut in eis ut Atreis: aut in e: ut Neri
ne adrastine. **T**ene suā thetis. ex oceano & theti
ut poetæ fabulant⁹ nata est Doris: ex hac uero &
Nereo altera thetis quæ peleo nupsisse fertur.

Totum qui amplectitur orbem: oceanus ut fa
bulas omifamur: mare est maximum quo terra
omnis ambit: quatuorq̄ ex eo maria recipit: unū
a septentrione quod caspium. dicitur a meridie duo
persicum & Arabicum ab occasu quartum quod
nostrum & internum nuncupatur. **Q**uæ si
mul optate finito tempore luces: cum dies nuptiis
destinati uenissent. **D**omum conuentu. Thess
sali unum in locum uenientes pelei regiam opple
uerunt: ut nuptias eius celebrarent. **S**cyros: In

insula est in ægeo ante sinum pagaseum una cycladū
in qua latuit Achilles ibi a matre inter filias lycomedis abditus. **T**empe. Nemo est hoc nomine in
Thessalia quinq̄ milium longitudine & ferme sex latitudine ultra uisum hominis attollentibus se dex
tra leuaq̄ leniter connexis iugis intus sua luce uiridante allabitur peneus amænis circa ripas gramina
ne: canorus autem concentu phthiotica autem dixit propter phthiæ urbis uicinitatem. **A**c mania
larissæ: larissæ urbs fuit thessaliæ in mediterraneo aliquando Iolchos appellata. **P**harsalia coeunt:
pharsalia ciuitas est in eadem regione. de qua Plinius. pharsalici campi cum ciuitate libera. **R**ura
colit nemo: per illos dies nemo humum exercuit. **M**ollescunt: mollia fiunt. **P**urgatur uinea rastro
Vinea de more non fodiuntur rusticis aliud curantibus. dixit autem humilis ad differentiam arbuti
ubi uites arborib⁹ appositæ altius eleuant. **F**ron datoris: frōdator est q̄ arbores amputat: & e frōdib⁹
manipulos facit hiemis tēpore animalibus in pastum offerendos: & qui manibus uitium folia auellit:

Totaq̄ remigio spumis incanduit unda:
Emersere feri cadēti gurgite uultus:
Æquoreæ mōstræ nereides admirantes
Illaq̄ atq̄ alia uiderunt luce marinas
Mortales oculi nudato corpore nymphas
Nutricum tenuis extates e gurgite cano
Tū thetidis peleus incensus fertur amore:
Quō thetis hūanos n̄ despexit hūmæos
Quō thetidi pater ipse iugandū pelea sēlit
O nimis optato sacclorum tempore nati:
Heros saluete: deū genus: o bona mater:
Vos ego saepe meo uos carmie cōpellabor
Teq̄ adeo eximia thedis fœlicibus aucte.
Thessaliæ columē pelieu: cui iuppiter ipse
Ipse suos diuū gentor concessit amores
Tene thetis tenuit pulcherria neptunine:
Tene suā thetis concessit ducere neptem
Oceanusq̄ mari totū q̄ amplectit⁹ orbem:
Quæ simul optatæ finito tpe luces
Aduenere domū conuentu tota frequat
Thessalia oppletur latanti regia cœtu:
Dona ferūt: p̄ se declarāt gaudia uultu.
Deserit⁹ scyros: linquūt phthiotica tempe
Grauigenasq̄ doinos ac mœnia larissæ
Pharsaliā coeūt: & pharsala tecta frequat
Rura colit nemo: molescūt colla iuuenicis:
Nō humilis curuis purgatur uinea rastro:
Nō glebā p̄no cōuellit uomere taurus.
Nō falx attenuat frōdatoris arboris ūbrā.

quo ardor solis uiam maturiorem reddat. **R**ubigo infertur aratri: aratra per agriculturam intermissionem rubigine occupantur: est autem rubigo quasi ferri scabies: quae id paulatim absumit. **I**psius at sedes: ostendit Catullus qualis fuerit regia pelei quantisque opibus instructa: quo tpe thetides duxit uxorem. **A**uro atque argento: quae duo aedibus principum exornatis in primis adhibent. **G**audet gaudere uidet. **G**aza: persicus sermo est diuitias significans. **P**uluinar uero diua: in media regia stractus erat lectus genialis qui ex ebore fabricatus ueste purpurea tegebat. Sunt autem geniales lecti:

Squalida desertis rubigo infertur aratri.
 Ipsius at sedes quacunque opulenta recessit
 Regia fulgenti splendet auro atque argento
 Cadet ebur solis: collucet pocula mensae
 Tota domus gaudet regali splendida gaza
 Puluinar uero diuae geniale locatur
 Aedibus in mediis: id quod dente politum
 Tincta tegit roseo cochilis purpura fuco:
 Haec uestis priscis hominum uariata figuris
 Heroum mira uirtutes indicat arte.
 Naque fluentisono prospectans littore dia
 Thesea cedentem celeri cum classe tuetur
 Indomitos in corde gerens ariadna furores
 Nec dum etiam seseque suum tum credidit esse:
 Vt pote fallaci quae tum primum excita somno
 Desertam in sola miseram se cernit harena:
 Immemor at iuuenis fugiens pellit uada re
 Irrita uento sae liquens praemissa pcellae: (mis
 Quem pcul ex alga mcestis minois ocellis
 Saxea ut effigies bacchantis prospicit euae:
 Prospicit & magnis curarum fluctuat undis:
 Non flauo retinens subtilem uertice mitram
 Non cotecta leui uelatum pectus amictu
 Non tereti strophio lactatis uicta papillas
 Omnia quae toto delapsa e corpore passim
 Ipsius ante pedes fluctus salis allidebant.
 Sed neque tum mitrae neque tum fluctuantis ami
 Illa uice curas toto ex te pectori theseu (et)

quae nuptiis sternunt in honore genii: unde appellan-
 tur. **I**ndo quod dente politum: pro indo dente ebur
 intelligit: est. n. in India elephantum multitudine: quoque
 dentes ebur uocantur: quia ipsum aial Barr quoque
 dicit. **H**ora. Quid tibi uis mulier nigris dignissima
 barris. **C**ochilis purpura: purpurae sunt cochae
 in mari quae alio nomine pelagiae uocantur uiuunt anis
 ut plurimum septenis latet ut murices circa canis or-
 tum tricenis diebus: congregant uerno tpe mutuo-
 que attritu lentore cuiusdam caerae saluunt simili modo
 & murices: sed purpurae florae illum tingendis ex-
 petitum uestibus in mediis hnt faucibus liquoris hic
 est minimi in candida uena quo multis in locis uestes
 tingebant. color autem purpurae nobilioris con-
 creto sanguini similis erat suspectu resurgens: quae
 uero bis tincta esset uelut magnifico impendio di-
 bapha appellat. **H**aec uestis priscis in ea ueste que
 lectus genialis tegebat pictum erat qualiter these-
 us abductam Ariadnam in Naxo insula deseruisset: ut
 que Bacchus puellae amore incensus eam mox uxo-
 rem duxisset. **H**eroum uirtutes: Ionia. **N**aque
 fluentisono: hinc incipit pulcherrima digressio: in
 qua nobilis poeta non solum picturam illam decantat
 uerumetiam introducit ipsam Ariadnam de thesei perfidi-
 dia plurimis uerbis conquerentem. **D**ia. Naxos in-
 sula est ut tradit Plinius in aegeo una ex cycladibus
 a delo. xviii. mil. cum oppido: quam Strogila: de in Di-
 am mox dionysida a uinea fertilitate alii Siciliae
 minorem aut Callipolim uocarunt. **C**eleri cum clas-
 se: prisci appellauerunt classem unam etiam naue. **V**irgili.
 Et lyciae ductore classis orante. **T**uef: p intuet
 simplex uerbum per composito. **N**edum etiam: expe-
 gefacta inqt somno Ariadna cum se in uicina Insu-
 la uideret desertam: non credidit se eam esse: quae fue-
 rat in patria apud paretes & in nauis apud theseum
Minois: Ariadna minois filia. **T**ectamus ut tra-
 dit Diodorus: dori filii heleni ex deucalione orti cum
 eolis & pelasgis in cretam nauigans insulae: ipera-
 uir: sumpta autem Creta in uxorem filium nomine aste-
 rium procreauit quo in creta regnante iuppiter ut
 aiunt europam ex phanicea raptam supra taurum detu-

lit in cretam ex ea tres genuit liberos minoam Rhadamanthum & sarpedonem. Asterius deinceps pro-
 le carens cum uxorem duxisset europam iouis adoptatis filiis eos regni reliquit successores. Minos su-
 scepto regno cum Hore licitii filiam uxorem cepisset: genuit ex ea lycastum hic quoque cum regnaret
 in creta Ida coribantis filia uxore ducta secundum minoem genuit quem nonnulli iouis filium fuisse tra-
 dunt. hic primus graecorum parata classe maris imperio potitus est. Cum uero paliphae solis crataeque
 filiam in matrimonium cepisset: ex ea suscepit deucalionem crateum. Androgeum & Ariadnam plu-
 resque naturales filios. **M**itram: mitrae & pilea sunt capitis tegumenta: illae feminarum haec uirorum.
Strophio: strophium ut Marcellus ait est breuis fascia: quae uirginalem errorem cohibet papillarum
 Turnus in philopatro. me miseram quid agam inter uias epistola excidit mihi inter tunicam & strophium
 um collocata. Tullius in clodium. Strophium accurrate praecingere. Plautus in aulularia pro illis cro-
 cotis strophis sumptu uxorio. **O**mnia: mitram scilicet strophium & pectoris uelamen. **F**luctus
 maris: aquae marinae uento impulsae. **A**llidebant: leuiter feriebant. **S**ed neque tum mitrae: Ariadna
 ea despiciens quae sibi delapsa ante pedes habebat: de solo Theseo cogitabat.

Horati?

Virgili.

Diodo- rus

Marcel- lus

Externauit: pro consternauit hoc est dementem fecit auctor est Marcellus. **Erycina:** uenus ab erice monte sicilia in quo templū habuit ab Aenea conditū. **Illa tempestate** ferox & tpe: minos ex pasiphae liberos plures habuit Androgeū: Ariadnā: & phaedram. Sed Androgeus cū esset atleta fortissimus & in agonib⁹ ceteros superaret apud Athenas ab atheniensib⁹ pariter & megarensib⁹ cōiuratis occisus est. **Quod minos dolens** collectis nauib⁹ bellū cōmouit: & uictis atheniensib⁹ pœnam hanc statuit ut singulis ānis septē de filiis & totidē de filiabus suis edendos minotauro mitterent. Sed tertio āno Aegei filius Theseus missus est potēs tam uirtute q̄ forma. Qui cū ab Ariadna regis filia amatus esset Dedali cōsilio filo iter rexit: & necato Minotauro cū rapta Ariadna uictor aufugit. **Ferox & tpe:** ferox dicitur qui p̄animosus est ad certādū cū altero: & ad uim alteri faciendā: ferus uero qui animū ferinū optinet: ut ursi lupi & leones. **Littoribus** p̄re: fuit pyre⁹ Atheniensiu portus de quo Plinius ab isthmo gn̄uaginta duob⁹ mil. passuū pyreus & phalera portus. duob⁹ mil. passuū muro recedentib⁹ Athenis iuncti. **Iniusti:** in auget: intelligit aut̄ minoen. **Gortinia tecta:** domos cretenses: fuit. n. gortina urbs cretæ in cāpo sita olim qdē muro cincta postērius uero deiectis a fundamento muris mēnibus uiduata permansit: donec Ptolemæus philopater muros ad octoginta tm̄ stadia ducere cepit auctor est Strabo. **Nam perhibēt olim:** digressio. **Electos iuuenes:** dixim⁹ eō uenisse in̄ minoen & Atheniēs: ut illi p̄pter occisum Androgeū quot ānis mitterēt in cretā septē iuuenes & totidē puellas quos minotaur⁹ deuoraret. **Cecropiā:** urbē athenarū. a cecrope rege q̄ ut Strabo indicat multitudinē in ciuitates. xii. habitadas digessit. q̄ nomia cecropia tetrapolis: Epatria decelea. Eleusis aphidna thoricus. braurō cytherus: sphetus cephalia: & phalerus. **Quis augusta malis:** quo nefando tributo cū Athenæ perturbarent. **Funera:** quia corpora iuuenū & puellarū ad insulā uehebant̄ deuorāda. **Nec funera** quia cū illi quos dixim⁹ illuc ueherent̄: ipsi adhuc uiuebāt. **Magnanimū:** ut qui tā acrit̄ necem filii ultas eēt: quiq̄ primus deducta classe maris inuaserat iperiu. **Virgo regia.** Ariadna minois & pasiphaes filia. **Costus emendo castus** sic enim decet esse lectus inuptarum. **Quales eurota:** si militudo qua ostenditur quanta fuerit Ariadnae pulchritudo eurotas fluuius est laconia: inter Cythium & acteos erumpens. **Ex illo:** a Theseo. **Concepit corpore flāmam:** non prius illum inquit inspicere destitit: q̄ etus amore accensa sit. **Heu miseræ exagitant:** apostrophat ad uenerē pariter & cupidinem. **Curas hominū** qui gaudia misces: hæc duo insunt in amore præcipua cura & gaudia. **Quiq̄ emendo** quæq̄ ut hoc ad uenerem referatur. **Quæ apud colchos & in Cypro** ubi nemus est idalium: colebat. **Flauo:** flauus ut apud gellium docet phauorinus color est ex uiridi & rufo & albo concretus. **Hospite:** hospes accipitur actiue & passiuē. **Fulgore** expalluit auri: interrogatus diogenes ut asserit Laertius: cur aurum palleret: respondit q̄ multos haberet in finitimos. **Monstrum:** hoc uerbo significatur quicquid sit præter naturam: ut si homo cum capite canino aut equino: uel econtra canis uel equus cum capite humano nascatur. **Non ingrata tamen:** Ariadna inquit licet metu confusa foret: ipsa tamē propter theseum cuius amore capta tenebatur: uotum concepit.

Ferox & ferus

Plinius, Pyreus

Magnū

obol

Flauus, Hospes

Toto aīo tota pendeat perdita mente.
 Ah miserā assiduis q̄ luctibus externauit
 Spinosas erycina serens in pectore curas:
 Illa tempestate ferox: & tempore theleus
 Egressus curuis e littoribus piræi
 Attigit iniusti regis gortynia tecta.
 Nam phibent olim crudeli peste coactam
 Androgeoneæ pœnas exoluere cædis
 Electos iuuenes simul & decus inuptarū:
 Cecropiā solitam esse dapē dare minotauro
 Quis augusta malis quū mœnia uexaret
 Ipse suum theleus p̄ charis corpus athens:
 Proiicere optauit: potius quā talia cretam:
 Funera cecropiæ: nec funera portarentur:
 Atq̄ ita: naue leui nitens ac lenib⁹ auris
 Magnanimū ad mīoa uēit: sedesq̄ supbas
 Hūc simul ac cupido cōspexit lumie uirgo
 Regia quā suauis expirās castus odores
 Lectulus i molli cōplexu matris alebat
 Quales eurota p̄gignūt flumia myrtos
 Auraue distinctos educit uerna colores
 Nō prius ex illo flagrantia declinauit
 Lumina q̄ cuncto cōcepit corpore flāmā
 Funditus atq̄ imis exarsit tota medullis
 Heu miseræ exagitant i mīti corde furores:
 Sacte puer curis hominū q̄ gaudia misces
 Quæq̄ regis colchos: q̄q̄ idaliū frōdosū
 Qualib⁹ incensam iactasti mente puellā
 Fluctib⁹ in flauo læpe hospite suspirantē
 Quātos illa tulit languētī corde timores:
 Quāto læpe magis fulgor̄ expallauit auri
 Quom̄ læuū cupiēs tra cōedere mōstrū:
 Aut mortē oppetet these⁹ aut p̄mia laudis
 Nō ingrata tamē frustra munuscula diuis
 Promittens: tacito suspendit uota labello:

CN
 mbo
 nims
 rōis n
 ni nio
 cor
 Natu
 Quer
 indon
 Eructi
 pma
 Sico
 Ne q
 tale p
 Emob
 Nela
 Tedi
 sed q
 Come
 Vtō
 Quæ
 Gibu
 Anū
 Au
 Lic
 Sa
 O
 A
 V
 Tu
 Mo
 Arg
 Frig
 Scc
 Perf
 S
 Im
 Na
 Col
 Iun
 An
 Vo
 Sel
 Q

Nam uelut in summo: Similitudo qua ostendit Theseum ita strauisse minotaurum cornibus saeuissent: ut turbo sternere solet quercum uel pinum in tauri montis uertice. **T** auro: taurus mons est qui ab eo is ueniens littoribus chelidonio promontorio determinat immensus ipse & innumerarum gentium arbiter ac numerosis nominibus & nouis quocumque incedit insignis. **C**ornigeram: emendo conigeram. sunt autem proprie conici nuce pineae. **S**udant cortice: pinus arbor est cuius cortex exudat resinam. **I**ndomitus turbo: uentorum uolubilitas turbo uocatur. **I**lla radicibus extirpata: arbor ipsa radicibus euulsa. **N**e quicquam frustra cum eius cornua theseum attingere nequirent. **I**nde: ex loco ubi minotaurus occiderat. **S**ospes: saluus. **E**rrabunda uestigia: pedes errantes. **F**ilo: quod ei dederat Ariadna. **L**abyrinthis: legitur fuisse se quatuor labyrinthos: unum in Aegypto. Alterum in Lemno tertium in creta & quartum in Italia: quorum cretensem Dedalus fecisse sumpto ab Aegypto exemplari: sed centesimam tantum illius portionem imitatum Plinius est auctor. **F**rustraretur: falleret. **I**nobseruabilis error: appellat errorem labyrinthi obseruabilem: quem Virgilius dicit inextricabilem. **S**ed quid ego cur inquit digressus ego ab incepti poematis mei intentione scribam ut Ariadne omnibus suis theseum praeposuerit. utque nauis ad die litus appulsa ab eodem theseo postea per somnum sit illusa. Est autem occupatio. Quae fit quotiescumque dicimus nos praeterire: aut nescire: aut nolle dicere id quod tamen maxime dicimus. **G**enitoris: Minois. **C**onsanguineae: phedra. **M**atris: pasiphaes. **O**mnibus his patri. sorori. & matri. **D**euictam lumina. Sine doche. **C**oniuinx: Theseus qui Ariadne suum sponderat connubium si eius opere minotaurum interfecisset. **P**erhibent: dicitur narrat loquuntur. **C**larifonos: clare sonantes. **P**raeruptos: in altum eleuatos Virgilius. Insequitur cumulo praeruptus aquae mons. **A**estus: aquas maris aestuantes. **M**ollia tegmina: molles uestes. **S**urae: sunt proprie surae naturales crurum amores. Plinius lib. xi. histo. natu. in omni genere surae tantum homini & crura carnosa reperit apud auctores quaedam in aegypto non habuisse suras. Virgilius in primo aeneid. Virginitibus tyriis mos est gestare pharetram. Purpureo quoque alte suras uincire cothurno: & Hora. in secundo carminum. Brachia & uultum teretesque suras integer laudo. **D**ixisse supple tu perhibent. **S**ingultus ore cientem. Singultus ut in libris medicorum continetur: est motus stomachi ad expellendum rem laedentem. **S**iccine me patris nactus nobilis poeta occasionem introducit ariadnam loquentem de theseoque grauissime conuerentem quae post tanta sua merita ab eo tam foede illusa sit: eius autem querela tota pathetica est: & ideo abruptum habet initium: & breuibus sententiis crebrisque figurarum mutationibus uelut inter aestus iracundiae fluctuat. sed tu plura legito de oratione pathetica apud Macrobius. **P**erfide perfidus est qui fidem uolat. Infidus cui non est fidendum hoc a fido descendit: quod habet primam longam. illud a fides quod habet primam breuem. **N**eglecto numine diuum neglecta deorum per quos mihi iurasti potestate. **C**lementia praesto nulla tibi affuit misericordia quo minus hic me solam desereret.

Nam uelut in summo quatiēte brachia tauro
Quercū: aut conigerā sudant cortice pinū
Indomitus turbo cōtorquēs flamie rōbur
Eruit: illa pcul radicibus extirpata
Prona cādit: lateq; cōminus omnia frāgit:
Sic domito sauum pstrauit corpore tauq;
Ne quicq; uanis iactantem cornua uentis
Inde pedem sospes multa cū laude reflexit
Errabunda regens tenui uestigia filo:
Ne labyrinthis e flexibus egredientem
Tecti frustraretur inobseruabilis error
Sed qd ego a prio digressus carmie plura
Cōmemorē: ut liquens gēitoris filia uultū
Vt cōsanguīeae cōplexum: ut deniq; mris
Quæ misero gnatae fleret depdita luctu:
Oibus his thesei dulcē pferret amorem
Aul ut uecta ratis spumosa ad littora die:
Aut ut eā dulci deuictam lumina somno
Liquerit imemori discedēs pectore cōiūx:
Saepē illā phibent ai denti corde furentem
Clarifonos imo fudisse e pectore uoces
Ac tū pruptos tristē conscēdere mōtes:
Vnde aciē in pelagi uastos ptederet aestus
Tū tremuli salis aduersas pcurrere i undas
Mollia nudatae tollentem tegmina surae:
Atq; hāc extremis mcestam dixisse qrelis:
Frigidulos udo singultus ore cientem:
Siccine me prius abductā perfide ab oris:
Perfide deserto liquisti in littore thaeleu:
Siccine discedēs neglecto numine diuū
Immemor: ah duota domū piuria portas
Nulla ne res potuit crudelis flectere mētis
Cōsilium: tibi nulla fuit clemētia psto:
Immite ut nostri uellet miserescere pectus
At nō hāc quondā blanda pmissa dedisti
Voce mihi nō hoc miserā sperare iubebas
Sed cōnubia lata: sed opratos hymenaeos
Quæ cuncta aerū discer punt irrita uenti

Virgili.
 Aestus.
 Surae.
 Plinius.
 Virgili.
 Horati.

Donat⁹

¶ Tum iam nulla uiro: illusa a Theseo Ariadna monet alias feminas ne uiris credant: Qui dom ali
quid cupiunt: non timet iurare se oia facturos: ubi uero uoto sunt potiti fidem fallere non uerent. ¶ Prae
gestit: p̄cupit. gestire aut ut Donato placet. est sensum corporis gestu indicare. ¶ Apiscit: adipisci. ¶ Cer
te ego te in medio: exprobrat theseo suū beneficiū. ¶ Germanū: minotaurū quē theseus iētib⁹ claua: i
terfecit. ¶ Iniecta: iposita ad id alludere uidet: q̄ manib⁹ illoꝝ quoz̄ corpa carent sepultura: nō dat nī
si post centū ānos trāsire stygiā palludē. ¶ Quae nam te genuit arguit Theseū crudelitatis. ¶ Quod

Plinius.

¶ Tum iam nulla uiro iurati femina credat
Nulla uiri speret sermones esse fideles
Qui dū aliqd cupiens aius p̄gestit apisci
Nil metuunt iurare: nihil p̄mittere parcūt
Sed simul ac cupidae mētis satiata libido ē.
Dicta nihil metuere: nihil periuria curant.
Certe ego te in medio uersantē turbine lae
Eripui & potius germanū amittere creui:
Quā tibi fallaci supremo in tēpore dessem
Pro quo dilaceranda feris dabor: alitibusq̄
Praeda neq̄ iiecta tumulabor mortua terra
Quae nam te genuit sola sub rupe leana:
Q̄d mare ceptū spumantib⁹ expuit undis
Quae syrtis q̄ scylla uorax q̄ uasta caribdis
Talia qui reddis pro dulci p̄mia uita:
Si tibi nō cordi fuerant cōnubia nostra
Sæuaq̄ abhorrebas prisca p̄cepta parētis:
Attamen in uestras potuisti ducere sedes.
Quae tibi iucūdo famularer serua labore:
Cādida p̄mulcēs liq̄dis uestigia lymphis
Purpureaue tuum cōsternēs ueste cubile:
Sed qd ego ignaris ne q̄c̄q̄ cōquerat auris
Extenuata malo: q̄ nullis sensibus aucte
Nec missas audire q̄unt nec reddere uoces
Ille at̄ p̄pe iā mediis uersatur in undis:
Nec quisq̄ apparet uacua mortalis in alga
Sic nimis insultans extremo tpe sæua
Fors ēt nostris inuidit q̄stibus auras:
Iupiter oipotens utinam nec tēpore primo
Gnosia cecropiae tetigissent littora puppes
Indomito nec dira ferens stipendia tauro
Perfidus in cretā religasset nauita funem:
Nec malus hic celās dulci crudelia forma
Cōsiliū nostris q̄sisset sedibus hospes
Nā quo me referam: quali spe pdita nitō:
Isthmeos ne petā mōtes: a gurgite lato
Discernēs pōtū truculētū ubi didit æquor
An patris auxiliū sperē: quē ne ipsa reliq̄
Respersum iuuenē fraterna cæde secuta:
Cōiugis an fido cōsoler memet amore:

Alga

Plinius.

Quiue fugit letos icurruas gurgite remos.
 Præterea nullo littus sola insula tecto
 Nec patet egressus pelagi cingētibz undis
 Nulla fuge ratio: nulla spes omnia muta
 Omnia sunt deserta: ostentant oia loetum:
 Nō tñ ante mihi languescunt lumina morte
 Nec prius a fesso secedent corpore sensus
 Quā iustā a diuis exposcā pdita multā.
 Cælestumq; fidē postrema cōprecer hora.
 Quare facta uirg multantes uidece pœna
 Eumenides qbus anguieo redimta capillo
 Frōs expirātis pportat pectoris iras.
 Huc huc aduēate: meas audite qrelas
 Quas ego nūc mīsa: extrēis pferē medul
 Cogor inops: ardēs: amentī cæca furore
 Quæ quoniā uere nascūt pectore ab imo
 Vos nolite pati nostrę uanescere luctum.
 Sed quali solā theseus me. mente reliquit
 Tali mente deæ funestet seq; suosq;
 Has postq; mœsto pfudit pectore uoces
 Supplicium sœuis exposcens anxia factis.
 Annuīt inuito cælestum numine rector:
 Quo tūc & tellus. atq; horrida tremuerūt
 Aequora cōcussitq; micātia sydera mūdus
 Ipse autem cæca mentis caligine theseus
 Consciūs obliuō dimisit pectore cuncta.
 Quæ mādāta prius cōstanti mēte tenebat
 Dulcia nec mœsto sustollens signa parētī:
 Sospitē & ereptū se ostendit uisere portū.
 Nanq; ferūt olim classī cum mœnia diuæ.
 Linquētē gnātū uentis concrederet ægeus
 Talia complexus iuueni mandata dedisse:
 Gnate mihi lōga iucūdiōr unice uita : Cus
 Gnate ego quē i dubios cogor dimittere ca
 Reddite in extrema nup mihi sine senectæ
 Qñ qdē fortūa mea: ac tua feruida uirtus
 Eripit iuito mihi te: cui languida nondum
 Lumina sunt gnati cara saturata figura:
 Nō ego te gaudēs laranti pectore mittam:
 Nec te ferre sinam fortunæ signa secundæ
 Sed primū multas expromā mēte qrelas
 Canitiē terra atq; infuso puluere scedans
 Inde infecta uago suspendam linthea malo.
 Nostros ut luctus nræq; incendia mentis
 Carbasus obscura dicat ferrugine hibera

Præterea: neq; inquit in hac insula diu manere
 possum: cum in ea nec tecta sint nec homines.
 Ostentant omnia lætum: cuncta mihi mortem
 minantur. Non tamen: negat Ariadna se prius
 morituram q̄ deos orauerit: ut suam ulciscantur i
 iuriam. Cælestumq; fidem: posuit fidem p ope
 uestram fidem: & Virg. Tyrhenamq; fidē. Eumenides
 uocat ad se furias: ut audiant suas querelas:
 quæ eumenides dicuntur per antiphrasim q̄
 imites sint atq; implacabiles. Tres autem eas esse
 constat. Thesiphonem: Alecto: & Megeram: quæ
 pro crinibus serpentes habere dicuntur. Ideo sub
 iungit quibus anguineo redimta capillo frons.
 Præportat. prædicat uel prænunciat. Amēti
 cæca furore: furor ideo amens dicitur: quia nos
 amentes facit. Vanescere: inanes fieri & ad ni
 hilum redigi. Funestet: funere afficiat. Est autē
 funus proprie pompa exequiarum. Ponitur tñ p
 morte sicut nonnunq; pro cadauere & interdum p
 sepulchro. Sæuis factis. Thesei scilicet. Annuīt
 inuito cælestum: annuit Iuppiter puellæ po
 stulatis inuitus tamen propter eam quam cū The
 seo habebat necessitudinem. Contremuerunt:
 nutu Iouis uniuersum contremere dicunt poeta.
 Virgili. Annuīt & totum nutu tremefecit olym
 pum. Ipse autem cæca cum Iuppiter Ariadnæ
 precibus annuisset. Theseus illico oblitus est man
 data patris. Quæ erant ut si euaderet domum re
 diens candidum uelum tolleret: cum nigro i Cre
 tam nauigaret. Dulcia signa: uelum candidi co
 lorist: quod signū erat Thesei incolumitatis. So
 spitem. saluum. Diuæ: palladis cui dicatæ erant
 athenæ. Talia complexus: mandata Aegei ad
 Theseum. Dubios casus: in ancipites rerū eue
 tus. Redditæ i extrema: Theseus ex Aethra &
 Aegeo Troæzene natus & apud Pitheum auum
 maternum educatus non contulit se ut Diodorus
 & Plutarchus indicant athenas ad uisendū patrem
 nisi cum iam adoleuisset: fortiaq; facinora cū ho
 stibus pugnando fecisset. Fortuna mea: mea in
 felicitas. Virtus tua: tua fortitudo. Cui lāguī
 da nondum lumina: cui nōdum saturati sunt ocu
 li filli inspectione. Canitiem terra: mos fuit apd
 priscos: ut in summis doloribus infuso sibi pulue
 re corpus scedarent. Infecta linthea: uelum co
 loratum. Ferrugine hibera: ferrugo erat purpu
 ra hispana nigrior. Hoc autem in loco Catullus se
 qui uidetur illorum opinionem: qui non nigrum:
 sed purpureum uelum filio ab Aegeo datum scri
 pserunt: inter quos Simonidē fuisse cōstat. Car
 basus. Est inter genera lini carbasus: ex quo præ
 pue fiunt uela nauitū: quæ & ipsa pluratio nume
 ro carbasa neutro genere dicuntur: singulari scē
 minino Carbasus.

Terenti.
Virgi.

Strabo

C Incola: intelligit palladem in cuius tutela erat urbs athenarum. **C** Ithyni: uocat ithynon uetustū pal-
ladis templū. quod poliades in saxo erexerat: in eo ut scribit Strabo. lucis inextinctæ thechnus erat. & uir-
ginū domus quā illis ithynus cōdiderat. **C** Tauri respergas sanguine dextrā: dextra tua occidas mi-
notaurū. **C** Oblitteret ob litterare est ex hoium memoria aliquid tollere quasi ex litterarū monumētis
delere. **C** Funestā uestē: uelum infectū quod futurū erat funeris idiciū. **C** Rudentes: ita uocant funes
nauales. **C** Hæc mādāta prius: similitudo q̄ oñdit mandata Aegei post iustas Ariadnæ preces ita men-
tem thesei liquisse: ut nubes uentis pulsæ linquunt
mōtiū cacumina. **C** Prospectū ex arce petebat: quā
arx Athenarū in loco paulo editiore erat: ideo in
eam Aegeus ascēdere cōsueuerat. ut inde prospice-
ret. Sic ubi in mari filiū redeuntē uideret. **C** Cōtol-
lens: absuens. **C** Inflat: emēdo infecti cū enim
Aegeus redeunte filio theseo nigrū uelum prospe-
xisset: ratus illū periisse ex arce se p̄cipitauit. **C** Fu-
nesta: funere affecta. **C** Ferox theseus: ferox dicē-
tis: qui p̄animosus est ad certandū cum altero: & ad
uim alteri faciendā. **C** Minoidi: Ariadnæ minois
filia. **C** Quæ tñ aspectans accedentē mæsta cari-
nam. Securus fidē atiquioris exēplaris uersum sic
emendo Quæ tū prospectans cedentē mæsta ca-
rinā. **C** Uoluebat saucia curas. Ariadna inquit p̄-
spiciēs nauē thesei recedentē multis & uariis curis
angebāt. **C** Iachus. Bacchus αρωτοῦ ἰαχο qđ
est uociferor. **C** Thyaso: erat thyasus saltatio quæ
baccho exhibebāt. **C** Satyrorū. de quibus opinio
falsa nō est scribit. n. Plutarchus satyrū in Nym-
ptheo nemore cū ibi dormiret captū ad syllā pdu-
ctum fuisse. **C** Nisigenis: nisæ genitris legimus aut
duas nisas fuisse unā in arabia & alteram in india.
C Thyrsos: thyrsi erāt hastæ qđdam: q̄ pampinis in-
uolutæ a bacchantibus gestabant. **C** Pars e diuul-
so: pentheus echionis filius thebarū rex bacchi nu-
men per superbiam contēns ira dei ab Agaue m̄re
cæterisq; thebanorū mulierib; uitulū eū ut Catul-
lus: uel aprū ut alii dixerunt: esse credentibus dila-
ceratus interiit. Cuius postea mēbra dei comites
oñtabant ut ip̄is incuterēt terrorē. uñ Persius & se-
ctū uitulo caput ablatura supbo bassaris. **C** Pars
se se tortis serpētibus incingebāt. q̄ bacchantes im-
pune serpētes tractarēt indicat in Alexandro Plu-
tarchus his quidē uerbis olympias hisce affari nu-
minibus auidissima eorū solēnia sacra quodā mo-
do atq; barbarico pducebat: ad thyasos. n. eximie
magnitudinis & maluefactos quidē trahebat an-
gues: qui multoties per hederas: & mystica sillaben-
tes uetilabra foemineosq; thyrsos atq; coronas an-
plexi uiros terrore simul atq; stupore cōficiēbant.
C Orgia: bacchi tñ sacra a n̄ris orgia sunt appel-
lata quæ ab Orptheo primū instituta ferunt sed a
græcis oium deorū immortalū sacra orgia diceban-
tur. **C** Obscura: occulta ea nanq; solis sacerdotib;
nota erant. **C** Cistis canistris. q̄ aut sacra bacchi ci-
stis imposita a sacerdotibus seruariētur: præter Ca-
tullum his uersibus indicat etiam Tibullus & ty-
riæ uestes & dulcis tibia cantu. Et leuis occultis cō-
scia cista sacris: **C** Profani: qui non sunt initiati Vergilius procul o procul este profani. conclamat uas-
tes. **C** Plangebant: feriebant. **C** Proceris: in longum protentis. **C** Palmis: palma est pars manus inte-
rior exterior uero caret nomine. est item palma arbor cuius lignum cōtra onus renititur: ideo placuit
antiq; palmam esse signum uictoriæ i certaminibus: auctor est Gellius. **C** Efflabant cornua bombos
perius Torua mimaloneis implerunt cornua bombos.

Vergi.

Quod tibi si sancti cōcesserit icola ithyni.
Quæ n̄m genus ac sedes defendere sueta
Annuat ut tauri respergas sanguine dextram.
Tū uero facito ut memori tibi cōdita cord
Hæc uigeāt mādāta nec ulla oblitteret ætas
Ut simul ac nostros inuisent lumina colles:
Funestā antennæ deponant undiq; uestē
Cādidaq; intorti sustollant uella rudentes:
Quā primū cernens ut læta gaudia mente
Agnoscat cū te reducē ætas p̄spira listet
Hæc mādāta prius cōstanti mente tenentē
Thesea ceu pulsæ uentorū flamīne nubes:
Aeriū niuei montis liquere cacumen:
At pater ut sūma p̄spectū ex arce petebat
Anxia i assiduos cōtollens lumina fletus:
Cum primum infecti conspexit lintea ueli
Præcipitem sese scopulorū e uertice iecit
Atinissum credens immitti thesea fato:
Sic funesta domus igressus tecta paterna.
Morte ferox theseus: q̄lē minoidi luctum:
Obtulerat mēte i memori talē ipse recepit:
Quæ tñ aspectans cedentē mæsta carinā
Multiplices aīo uoluebat saucia curas:
At pater ex alia florens uolitabat iachus
Cum thyaso satyrorū: & nisigenis silenis
Te querens ariadna tuoq; incensus amore
Qui tū alacres passi liphata mēte furebāt
Eu oe bacchātes eu oe capita inflectētes
Hæc ps tecta quatiebant cuspide thyrsos
Pars e diuulso iactabant mēbra iuuēco
Pars sese totis serpentibus incingebant:
Pars obscura cauis celebrabāt orgia cistis:
Orgia q̄ frustra capiūt audire prophani
Plangebant alii p̄ceris tympana palmis:
Aut tereti tenuis tinnitus ære ciebant:
Multi raucisonos efflabant cornua bōbos

Stridebat tibia cantu. In sacris bacchi tibiā inflari solitā praelegato uersu idicat Tibullus. Talibus amplifice: Nobilis poeta post longam digressionē tandē eo reuertit: unde discesserat. Puluar lectum pelei genialem. Quae postq̄ cupide: cum inquit expleta esset iuuentus thessalor: ea spectādo quae dixi: ipsa a peleo & tethide discedere cepit. Hic qualis: assimulat thessalos a peleo & tethide recedentes fluctibus maris flatu zephiri undicātis. Procliuas undas: pronas aqs. Sub lumina: sub cū tempus significat iungit accusatiuo. Vergi. sub lucē exportat calathis: adit oppida passor. Quae. s.

Barbaraq; horribili stridebat tibia cantu:
Talibus amplifice uestis decorata figuris.
Puluinar complexa suo uelabat amictu
Quae postq̄ cupide spectādo thessala pu/
Expleta ē sāctis coepit decedere diuis (bes
Hic qualis flatu placidū mare matutino.
Horrificās zephirus pcliuas icit at undas:
Aurora exoriente uagi sub lumina solis
Quae tarde primū clementi flamine pulsā
Procedūt leuiterq; sonāt plāgore cachinni
Post uēto crescēte magis increbescunt
Purpureaq; pcul nantes a luce refulgent:
Sic tum uestibuli linquentes regia tecta
Ad se quisq; uago passim pede discedebāt.
Quor; post abitū princeps e uertice peli
Aduenit chiron portans syluestria dona.
Nā qdcūq; fert capi quos thessala magnis
Mōtib; ora creat: quos pp flumis undas.
Aura parit flores tepidi foecunda fauoni
Hos indistinctis plexos tulit ipse corollis
Quis permulsa domus iucūdo risit odore
Confestim peneos adest uiridantia tempe
Tempe quae siluā cingūt sup impedentes
Mnision liquens doris celebranda choreis
Nonacriis: nanq; ille tulit radicitus altas
Fagos: ac recto proceras stipite laurus.
Non sine nutanti platano lētaq; sorore
Flammati phaetontis & aeria cupressu
Hac circum sedes late contexta locauit:
Vestibulū ut molli uelatū fronde uireret:
Posthūc cōseq̄ solerti corde prometheus

undae. Flamine: flamina dicunt uenti a flatu. Cachini: appellat cacinos lenes maris frenitus. Increbescit: crebriores fiunt. Luce purpurea: talis. n. est lux aurorae exorientis. Vestibuli cecilius gallus in lib. de significatiōe uerbor; quae ad ius ciuile pertinent secūdo. Vestibulū esse dicebat nō in ipsis aedibus neq; partē aediū: sed locū ante ianuā domus uacuū per quē a uia aeditus accessusq; ad aedis est: cū dextra sinistraq; inter ianuam tectaq; q̄ sunt uia iuncta spaciū relinquūt: atq; ipsa ianua procul a uia est area uacanti intersita. Ad se: domū suam uel ad sua negocia. Quor; post abitū: post quor; discessum: scribit. n. thessalis inde abeuntibus accessisse ad easdē nūptias honorādas Chironē peneum: & prometheum: quor; chiron tulerit secum flores in corollas distinctos. Peneus diuersi generis arbores: ex quibus scenam fecerit ante regiā. Prometheus uero annulum transactae poenae indicium. Peli pelion mons ē Thessaliae altissimus in quo chiron Saturni & philires' filius domiciliū habuisse tradit. Quis permulsa domus quibus corollis domus delinita. Peneos adest. peneus fluuius ē thessalae: q̄ ortus iuxta Gōphos interq; ossā & olympū nemorosa cōualle. p̄ quingenta stadia defluens caeteros illic fluuios claritate superat. Tēpe de qbus abunde dixi. Fagos fagus arbor ē glādifera cui cortex ut auctor est Plinius in quodā usu sacror; religiosus erat. Laurus haec arbor apud romāos triumphis proprie dicata sola sataq; receptarūq; in domos fulmine nō icitur plura sunt eius genera: sed de ea multa legito apud Pliniū. lib. xv. histo. natu. Platāo haec arbor ex alieno orbe cōiuiuis expetita in tāto olim fuit honore: ut mero infuso nutrire q̄a comperit erat id maxime pdesse eius radicibus aucto Plinius: res sunt Plinius & Macrobius. Lētaq; sorore in & Martelligit populū uel alnū. Nā de sororibus phactō crobius tis duplex fuit apud ueteres opinio. Quidā. n. dixerunt eas in populos alii i alnos eē mutatas. Flammati ictu fulminis incensi nota ē fabula. Cupressu q̄ olim diti sacra funebri signo ad domos ponebatur: huic patria insula creta. Ibi nāq; quocunq; loco terram mouerit q̄spiam nisi alia seratur. hac gignitur. Hac circum sedes: aperte demonstrat

peneū in uestibulo regiae scenā fecisse. Post hunc scilicet peneū prometheus hic fuit iapeti ex clime ne filius qui post factum a se hominem dicitur auxilio Mineruae caelum ascendisse & adhibita ad Solis orbē face ignē surripuisse: quena hominibus cōmunicauerit: ob quam causam dii irati duo mala ter- Horati? ris inimiserunt febres & morbos sicut Sapho & Hesiodus memorarunt. Quod tangit etiam Horati? us cum ait. Post ignem aetherea domo subductum macies & noua febrium icubuit cohors: ipm quoq; prometheum per Mercurium in monte caucaso religauerunt ad saxum & apposita est Aquila q̄ eius cor quod absumptum renascebatur: exederet. Verum cum iuppiter post triginta mil. annorum cum tanto supplicio liberasset ut tamen poenae memoria perpetua foret. facto ex utraq; re: hoc est saxo ad quod alligatus fuerat & ferro ex quo cathena cōstabat annulo digitum eius sinistrae manus minimo proximum cinxit quae prima annuli fuit inuentio.

Vestigia poenae extenuata: signa ueteris supplicii aliqua ex parte deleta. **C**Inde pat' diuū. Post chyronē peneū: & prometheū nouissime uenit iuppiter una cū iunōe coniuge sua & filiis: prater apollinē & Dianā: quos i caelo reliquit cū i pelei & tethidis nuptias aspernati eas minime celebrare uellet. **C**Vnigenā. i. dianam quā ideo sic uocat Catullus q̄ una cū Apolline fit genita. **C**Montis ithyni: emendo e montib' idā. sunt aut' duo hoc nomine montes unus in creta & alter in phrygia: sed poeta de ida cretae intelligere uidef' qm̄ apud cretenses diana potissimū colebat'. **O**ui. in fastis pallada Cectopida. minorat' turba dianā. **C**Pallada: emendo peleas: **C**Iugales thædas nuptias: quibus ut dictū est celebradis qn̄ q̄ faces adhibebant'. **C**Flexerunt artūs: flexis artibus sederunt. **C**Niueis sedibus: in albis sedibus. **C**Interea: dum iuppiter cū iunone & cæteris diis discumberent. Parca epithalamion canere cepērunt. **C**His corpus tremulum: describit habitū parcarum. **C**Vestis: emendo quercus quia sequitur ramis purpureis. **C**At rhoseo niuea: in uertice inquit rhosas spirante habebant uittas albi coloris. **C**Rite: secundum ritum. **C**Lana amictā: uellere onustam. **C**Dextera tum leuiter: exprimit' nobis mulierē nentē quæ dum filum format digitos supinos: dum uero fufum torquet eosdē pronos habet. **C**Deducens: deducere proprie est attenuare.

Plinius.

CPollice: Plinius lib. xi. hist. nat. hoīs digiti articulos habent ternos pollex binos & digitis aduersus uniuersis flectit' per se uero in obliquū porrigitur crassior cæteris: huic minimus par est: duo reliqui sibi inter quos medius longissime protendit'. **C**Libratū: suspensum uel pendulū. **C**Aequabat semper opus dens: labris parcarū opus suū æquantū uelleris particulae inhærebant. quæ priusq̄ decerpent' in filo extabant. **C**Calathisci: parui calathii in quibus uellera seruabant. Iuuenia. uol lanam trahitis calathisq; peracta refertis uellera & Oui. in secūdo Fastorū de lucretia. Ante thog' calathi lana q̄ mollis erat. **C**Crimine: emendo carmine ē aut' superioris uerbi repetitio. **C**Perfidia: perfidus est qui fidem uiolat a quo est perfidia qua uoce significatur fidei ipsius uiolatio.

In realis
Ouidi?

DECVSEXIMVM. Poeta noster ne qd̄ inceptis nuptiis desit: introducit nouissime parcas epithalamion canentes in quo primū laudat aretissimū pelei & tethidis cōnubiū: deide p̄nūciat nasciturū eis Achillē. Qui aduersus troianos fortissime dimicās eos purimos suis manibus interimat. **C**O decus eximū. Decus est illa honorificentia ex rebus benegestis cuius cōtrariū ē dedecus prope ignominia quædā & infamis turpitudō. **C**Emathia de qua sic scribit Plini. lib. iiii. Macedonia postea centū qn̄quaginta populorū duobus inclita regib' quodāq; terrarū impio emathia antea dicta & trogus pōpeius macedonia antea nomine emathiois regis: cuius pria uirtutis exprimita illis in locis extant. Emathia cognominata est.

CNato propter Achillem quem iter duces græcorum haud dubie fortissimum fuisse constat. **C**Accipe audi uel ausculta: ordo autem est. O peleu Clarissime nato decus eximium augens magnis uirtutibus columen Emathia accipe. **C**Tibi pandunt tibi aperiunt. **C**Sorores parca. **C**Fata sequuntur Fatum ut Chrisippo placuit est sempiterna quædam & indeclinabilis rerum series & cathena uolens semetipsa sese & implicans per aternos consequentia ordines: ex quibus apta connexaq; est. **C**Currite ducentes hic uersus est intercalaris qui interpositus superius repetitur. **C**Subtegmina subtegmine proprie est filium quod intra stamen discurret.

Extenuata gerēs ueteris uestigia poenae.
Quā quōdā filici restrictus mēbra cathēa
Perfoluit pendens e uerticibus prærupis:
Inde pater diuum scā cum coniuge natifq;
Aduenit caelo te solum phœbe relinquens:
Unigenaq; simul cultricē e mōtib' idā
Pelea: nā tecum pariter soror aspernata ē:
Nec thetidis thedas uoluit celebrā iugalis
Qui postq̄ niueis flexerunt sedibus artūs:
Large multiplici cōstructæ sūt dape mēta
Quū iterea i firmo quatiētes corpa motu:
Veridicos parca cœperunt edere cantus:
His corpa tremulū oplectēs undiq; q̄rcus:
Candida purpureis ramis incinxerat ora.
At rhoseo niuea residebāt uertice uittæ:
Aeternūq; manus carpebant rite laborem
Leua colum molli lana retinebat amictā:
Dextera tum leuiter deducens fila supinis
Formabat digitis: tū p̄no i pollice torq̄ns:
Libratum tereti uersabat turbine fufum
Atq; ita decerpēs æquabat semp opus dēs:
Laneaq; aridulis hærebant moria labellis:
Quæ prius in leui fuerant extantia filo:
Ante pedes autem cādētis mollia lanæ
Vellera uirgati custodiebant calathisci:
Hæ cum clarisona pellentes uellera uoce
Talia diuino fuderunt carmine fata:
Carmine perfidia qd̄ post nulla arguet atas
O dec' eximū magnis uirtutibus augēs
Emathia columē peleu clarissime nato
Accipe qd̄ lata tibi pādunt luce sorores
Veridicū oraclū: sed uosq; fata sequuntur
Currite ducentes subtegmina currite fusi.

Adueniet tibi iam portans optata maritis:
 Hesper⁹ adueniet fausto cū sidere coniunx
 Quæ tibi flexo aîo mentis pfundat amorē
 Languidulosq; paret tecū cōiūgere sōnos:
 Leuia substernēs robusto brachia collo:
 Currite ducentes subtegmina currite fusi:
 Nulla domus unquā tales cōtexit amores.
 Nullus amor tali cōiūxit fœdere amantes
 Qualis adest thethidi q̄lis cōcordia peleo.
 Currite ducentes subtegmina currite fusi:
 Nascetur uobis expers terroris achilles
 Hostib; haud tergo: sed forti pectori not⁹
 Qui p̄ sæpe uago uictor certamiē cursus
 Flammea præuertet celeris uestigia ceruæ
 Currite ducentes subtegmina currite fusi:
 Nō illi bello quisquā se cōferet heros
 Quū phrygiū teucro manabūt sāguie riuū
 Troicaq; oblidens lōginquo mœnia bello.
 Periuri pelopis uastabit tertius heres.
 Currite ducētes subtegmina currite fusi:
 Illius egregias uirtutes claraq; facta
 Sæpe fatebuntur gnator; in funere matres
 Quū i cinerē canos soluēt a uertice crines
 Putridaq; ifirmis uariabūt pectora palmis
 Currite ducentes subtegmina currite fusi:
 Nāq; uelut dēfas p̄sternēs messor aristas
 Sole sub ardenti flauentia demerit arua
 Troiugenū ifesto p̄sternet corpora ferro:
 Currite ducētes subtegmina currite fusi:
 Testis erit magnis uirtutib; ūda scamādri
 Quæ passim rapido diffundit hellepōto.
 Cuius iter cæsis angustās corpor; aceruis:
 Alta tepefaciet pmixta flumina cæde:
 Currite ducentes subtegmina currite fusi:
 Deniq; testis erit mortū quoq; reddita p̄da
 Quū terræ excelso coaceruatū agei bustū
 Excipiet niueos p̄cusse uirginis artus
 Currite ducentes subtegmina currite fusi:
 nā simul ac fessis dderit fors copiā achiuis
 Urbis dardaniæ neptunia soluere tecta
 Alta polyxenia madefient cæde sepulchra
 Quæ uelut ancipiti succuhēs uictia ferro.
 Proiiciet truncum submīsto poplite corpo
 Currite ducentes subtegmina currite fusi
 Quare agite optatos aîs cōiūgite amore.

Portans oprata maritis hesperus: utpote cuius
 aduētu spōso cū spōsa cubare liceat. C Fausto cū
 sydere: ueniet inquit cœlo fauēte tibi uxor q̄ tecū
 dormiat substernens collo tuo robusto sua leuia
 brachia. C Tali coniunxit fœdere: tali cōcordia co
 pulauit. C Expers terroris. impaudus siue intrepī
 dus. C Hostibus haud tergo: magna Achillis cō
 mendatio. C Cæleris uestigia ceruæ: pedum cele
 ritate Achillem poluisse testatur in primis Home
 rus. C Non illi quisq; nemo inquit heroum in
 bello troiano suam cum Achillis fortitudine com
 parabit. C Pelopis uastabit tertius heres: intelligūt
 Agamēnonē qui tertius a pelope Troiam euertit.
 Si quidem pelops genuit Atreum: Atreus Aga
 mēnonem & Menelaum. C Periuri: cuius periuri
 rio decept⁹ sit myrtilus auriga Hippodomæ. Fa
 bula autem nota est. C Illius egregias uirtutes: sen
 sus est matres cum deplorabunt amissos filios: eos
 q; maxime laudare uolent collaturas esse illorum
 uirtutem cum eximia Achillis fortitudine. C Pu
 trida: propter uerbera uel propter annos. C Nāq;
 uelut: Similitudo qua ostendunt parca Achillem
 aduersus Troianos pugnātem ita eorum corpo
 ra gladio prostratum: ut messor spicas iam ma
 turas falce prosternit. C Vnda scamandri: scamā
 der amnis est nauigabilis ab ideo mente demissus
 C Helleponto: ubi primum mare nostrum se co
 arctat hellepontos uocatur septem non amplius
 stadiis patens europamq; auferens Asyæ. C Cu
 ius iter: cuius scamandri fluenta. C Permixa cæ
 de: permixto sanguine. C Bustū: posuit bustum
 pro rogo erat autem p̄scis bustum locus crema
 ti cadaueris. C Niueos artus: candida uirginis mē
 bra. Pyrrhus enim Achillis filius post captam tro
 iam polyxenam ad patris sui tumulum perductā
 ibidem mactauit: ut casto uirginis sanguine ma
 nib; genitoris parentaret. C Fessis: longa belli mo
 ra. C Quare agite: concludunt.

Helle
 ipont⁹

¶ Coniunx: peleus. ¶ Diuam: thetidem. ¶ Non illam nutrix: ueteres quoties scire uolebant utrum puella uirgo esset nec ne: ei filum ab angulo oris per uerticē ad alterū angulū deducebant postea idem filum complicatū collo eiusdē puellæ circūdabant: si quid autē deesset: dicebant puellā esse uitiatam ergo si nutrix nō poterit collū tethidis hesterni filo circūdare: id proculdubio indicabit. thetidē a uiro suo cōpressam amisisse uirginitatē. ¶ Præsentes: loquit Catullus: affertq; rationē cur credendum sit deos olim rebus hoīum interesse solitos. ¶ Spreta pietate: contempta iustitia quæ in plures partes diuiditur.

Horati⁹

¶ Sæpe pater diuum: intelligit iouem in cuius honorem olympicū certamen iuxta Elim ad Alpheum annem celebrabatur in eo uictores olea coronabantur. Institutum est autem primum ab Hercule deinde intermissum ab hiphito eius filio istauratum. ¶ Thyadas: bacchas a thio uerbo quod significat sacrificare occidere festinare: & impetum facere. Horatius in carminibus fas puicaces est mihi thyadas. ¶ Euantes: fuerentes: Euam est bacch⁹ a uoce furentium sic appellatus. ¶ Delphi: posuit continēs pro cōtento: fuit autem hoc nomine opidum sub monte parnaso clarissimū in terris oraculi apollinis quod telluris umbilicum appellarūt fabulam addentes quā refert pindarus confingēs a ioue duas dimissas aquilas unam ab ortu alterā ab occasu in eo loco demum coisse: quidam autē dixere coruos. ¶ Aut rapidi tritonis hæra: intelligit palladem quæ belli etiā dea tritonā cognominata est a tritone africæ palude ad quam eā genitam fuisse perhibent: auctor est Mella pomponius. ¶ Rhamusia uirgo: idest memesis: de q; abunde dixim⁹. ¶ Sed postq; scelus: Altera ratio cur dii terras penitus deseruerint. ¶ Perfudere manus: ut ethiocles & polynices. ¶ Optauit genitor. L. Catilina ut Aurelia horestilla post obitum prioris mariti sibi nuberet filium quem unicum habebat occidere sustinuit. auctores sunt Salustius Valerius & Appianus. ¶ Talis cætus: homines totatūq; sceleribus pollutos.

Mella pomponius

ET SI ME ASSIDVO. Metrum ē Elegū quod exámetro uersu pentámetroq; compositum tam a latinis q; a græcis celebratū est petierat ortalus iure amicitia a Catullo: ut is Callimachi Elegiam de comis berēnices in latinā linguam sibi uerteret. Quā rem nobilis poeta nō negauit se facturum: cum eam honestam esse cognosceret: mittit igitur ortalo eandem elegiam additq; se hanc latinam fecisse: licet multis magnisq; curis ob mortem fratris implicatus a musis penit⁹ auocetur. elegiæ autem Argumētum suo loco explicabitur. ¶ Cura: sollicitudo ex morte fratris. ¶ Virginibus a musis: de quibus antea dictum ē.

Accipiat coniunx fœlici fœdere diuam
Dedatur cupido iā dudū nupta marito
Currite ducētes subtegmina currite fusi.
Non illam nutrix orienti luce reuisens
Hesterni collum poterit circūdare filo
Currite ducentes subtegmina currite fusi.
Anxia nec mater discordis mœsta puellæ.
Secubitu caros mittet sperare nepotes:
Currite ducentes subtegmina currite fusi.
Talia præfantes quondam fœlicia pelei.
Carmina diuino cecinerūt pectore parca:
Præsentes nāq; ante domos iuisere castas:
Sæpius & sese mortali ostendere cœtu
Cœlicolæ nondū sprete pietate solebāt
Sæpe pater diuū tēplo infulgēte reuisens.
Annua dum festis uenissent sacra diebus
Cōspexit terra centum procurrere currus
Sæpe uagus liber parnasi uertice sumo
Thyadas effulis euantes crinibus egit:
Quū delphi tota certatū ex urbe ruentes
Acciperent læti diuum fumantibus aris
Sæpe in lætifero belli certamine mauros
Aut rapidi tritonis hera aut rānusia uirgo:
Armatas hominū ē p̄sens hortata cateruas
Sed postq; tellus scelere ē imbuta nefando
Iustitiāq; oēs cupida de mente fugarunt
Perfudere manus fraterno sanguine frēs
Destitit extinctos natus lugere parentes:
Optauit genitor primeuī funera nati.
Liber ut inuptæ potiretur flore nouerca.
Ignaro mater substernens se impia nato:
Impia nō uerita est diuos scelerare penates
Oīa fāda: nefāda malo permixta furore
Iustifica nobis mētem auertere deorum.
Quare nō tales dignantur uisere cœtus
Nec se contingi patiuntur lumine claro.
Ad Ortalum.

ET si me assiduo cōfectū cura dolore
Seuocat a doctis ortale uirginibus

Expromere foetus: foetus musarum sunt carmina. Fluctuat: undicat in modum pelagi. Naq; Fœtus mei nuper: significat fratrem suum paulo ante mortuum ad inferos descendisse per quos labitur lethe musarum annis. Rheteo littore legimus duo esse Troiæ promotoria. Rhezeum & sygeum. Aspiciã posthac. Hic sicut alibi nõ concludit pentametro sensum inchoatũ exametro. quod nullus alius elegiogra- phus apud nos si modo recte meminere facit. Qualia sub densis: ait se talia carmina de fratre suo cantatur: qualia canit luscinia dum absumptũ Itym querit. fabula abunde nota est. Daulias: daulis urbs fuit phocidis nõ thraciæ supra cheroncã: in q; thereus ut scribit thucidides regnavit: & scelus qd de aty fertur mulieres patrauerũt. uñ auis daulias poetar: carminibus decantata. Expressa. in lati- num sermonẽ conuersa. Battiaadæ: Callimachi a batto: quẽ is dixit progenitorẽ suũ fuisse. Ut missum: Similitudo mitto inquit tibi carmina calli- machi: q; tu a me interpretari uoluisti: ne forte pu- tes uerba tua mihi ex animo sic effluxisse: ut malũ puellæ ab amatore clam missum atq; ab ea sub ue- ste ne a domesticis uideret: locatum: pcurrit e gre- mio: dum matre adueniente eadẽ puella profiliens excutit. Spõsi: nõ qui est sed q; esse uult. Gre- mio: quod est intra femor: sceminũue complexũ. Illud. s. malũ. Huic. s. puellæ sensus aut est malũ ubi excidit puellæ: id procul dubio per pro- na decurrit: at hæc sibi cõscia rubore ificit. Oia qui magni: Hinc incipit carmẽ callimachi de comis berenices quæ cũ Ptholomæo fratri suo nupsisset uirũq; ad bellũ proficisci uideret cõtinuo uotũ fe- cit si profligatis hostiũ copiis is uictor rediisset: sibi crines succisurã. Quare uoti compos facta cũ cæ- sariẽ secuisset: eãq; Arinoes in templo posuisset: postredie nõ cõparuit. Conon aut Mathematicus qui ea tẽpestate in Aegypto apud Ptholomeũ mo- rabat: dixit sed in assentationẽ cæsariẽ in cœlũ rela- tan: ibiq; iter sidera collocatã. Obitus: occasus. Solis nitore obscuret: manifestũ est solem inter uetũ lunæ occultari: lunãq; terræ obiectur: ac uices reddi: eisdẽ solis radiis luna interpositu suo aufe- rente terræ terraq; lunæ. Cedat: nõ semp appa- reant: sed per certa tpa nobis occultent. Triuã lunã. Latmia saxa. sub latni môtis spec? Est at latmus mons Cariæ: in cuius uertice diu moratus endimion multa repperit ad lunæ rationẽ pertine- tia: unde datus est locus fabulæ eũ lunã adamasse. Dulcis amor: endimion. Idẽ me ille conõ: or- do est ille conon q; despexit lumina magni mudi: & cõperit ortus & obit? signor: idẽ uidit me quoq; cæsariẽ deor: munere clare fulgentẽ comæ. n. lo- quunt. legimus aut duos conones fuisse uiros ex- cellẽtes unũ Atheniẽsũ ducẽ: & alter: mathema- ticũ nationẽ samiti. Qui eodem tpe una cũ callima- cho poeta pariter & gramatico Ptolomæi regiã co- lebat. Illa. s. berenice. Leuia: nitida. Qua tẽpestate quo tpe. Nouo auctus hymeneo: ma- trimonio berenices sororis suæ potentior factus. Nocturnæ portas uestigia rixæ ferens secum si- gna nocturnæ palestræ. Est ne nouis nuptis odio uen?: Callimach? cæsariẽ iterpellãs eã iterro- gat nouæ ne nuptæ uenerẽ oderint an pou? se eã odisse simulantes falsis lachrimis parentes frustre- tur quor: gaudia sunt illas nupsisse. Atq; cmen- do an ne. Quas. s. lachrimas.

Nec potis ẽ dulces musar: expromer foet?
 Mês hoium tãtis fluctuat ipsa malis:
 Naq; mei nuper letheo in gurgite fratris
 Pallidulum manãs alluit unda pedem:
 Troia rheteo quẽ subter littore tellus
 Ereptum nostris obterit ex oculis:
 Alloquar: audiero nũq; tua uerba loquẽtẽ
 Nunq; ego te uita frater amabilior
 Aspiciã posthac ac certe semper amabo
 Semp mcesta tua carmina morte canã
 Qualia sub dẽis romor: cõcinit umbris
 Daulias absumpti fata gemens itylei.
 Sed tñ in tantis moeroribus ortale mitto
 Hęc expressa tibi carmina battiadæ:
 Ne tua dicta uagis ne qcquã credita uetis:
 Effluxisse meo forte putes animo:
 Ut missum sponsi furtiuo munere malũ
 Procurrit casto uirginis e gremio.
 Qd miserã oblit: molli sub ueste locatũ:
 Dum aduentu matris psilit excutit
 Atq; illud prono p̄ceps agitur decursu
 Huic manat tristi cõscius ore rubor.
 Omnia c; magni dispexit lumina mundi:
 Qui stellar: ortus cõperit atq; obitus.
 Flãmẽus ut rapidi solis nitore obscuret.
 Ut cedant certis sydera temporibus:
 Ut triuã furtim sub latmia saxa relegans:
 Dulcis amor gyro deuocet aerio:
 Idem me ille conon cælesti munere uidit
 Eberenicæo uertice cæsariem:
 Fulgentem clare quã multis illa dearum
 Leuia ptendens brachia pollita est.
 Qua rex tẽpestate nouo auctus hymenæo.
 Vastatum fines iuerat assyrios:
 Dulcia nocturnæ portans uestigia rixæ:
 Quam de uirginis gesserat exuuiis:
 Est ne nouis nuptis odio uenus an ne petũ
 Frustrantur falsis gaudia lachrimulis:
 Frustrantur falsis gaudia lachrimulis:
 Frustrantur falsis gaudia lachrimulis:

Cæca nocte obscuris obliuiois tenebris. **C**ar
 thia: emedo curua. **C**Duplex: quia dulcib⁹ miscet
 amara. **C**Amatusia: uenus ab amatunte cypri ur
 be. **C**Trinacria rupes: intelligit ethnā: qui mons
 in sicilia assiduo flagrat incēdio Plini. lib. ii. uerum
 in montiū miraculis ardet ethna noctib⁹ semp tā
 toq; æuo igniū materia sufficit niualis hibernis tē
 poribus egestumq; cin-rē pruinis operiens nec in
 illo tm natura sæuit exustionem terris denunciās.
CLymphaq; in cetheis mallia termopilis: Hero
 dotus lib. vi. Termopilaq; quod montis ad hesper
 uergit in accessum est & præalti p̄cipitiū protentiū
 usq; ad cetham: quod aut uia uergit ad auroram
 id a mari excipitur ac uadolis in hoc ingressū sūt
 therma lutra idest calida lauacra. quæ cythrus. i. ol
 las indigenæ uocant: & desuper ara herculi extru
 cta ad hos ingressus murus est ædificat⁹: sup quē
 olim pilæ. i. portæ erant. eum autem ædificauerāt
 phocēsis metu thessalorum ex quo illi ex thespro
 tis terram æolidem iere habitatum quā nunc pos
 sident: ex qua thessali conabātur eos subigere. præ
 sidio imposito tutabantur: aquāq; calidam ingres
 sui inducere ut esset lacunosus locus omnia exco
 gitantes ne in suam terram thessali incurfarent.
CMallia: a populoz uicinitate: unde proxim⁹ eti
 am sinus malliacus est appellatus. **C**Qualis in ae
 riū: ostendit per similitudinem quantum lachrima
 rum oculis plorando emiserit. **C**Dulce uiatori las
 so in sudore leuamē. Virg. Quale per æstum Dul
 cis aquæ saliente sitim restinguere riuo iam prece
 pollucis: Plinius lib. ii. geminæ autem salutare
 & prosperi cursus prænuucia: quarum aduentu
 fugari dirā illam ac minacem appellatamq; Hele
 nam ferunt. & ob id polluci & castori id numē as
 signant eosq; in mari deos inuocant: prætermi
 to autem diodorum & alios qui de hac re mentio
 nem faciūt. **C**Coniugis ut quondam: scribit ami
 cam Malliū opera uenisse ad se talem: qualis ad p̄
 thesilauū deducta est laodomia: cum nondum ho
 stia pro illo cæsa deos placasset: quare nactus oc
 casionem digreditur ad explicandum tum amorē
 tum infortunium ipsius laodomia.

Vergl.

Plinius.

Iuuerit: aut quantis iuuerit officiis:
 Ne fugiens sacris obliuiscens ætas
 Illius hoc cæca nocte tegat studium
 Sed dicā uobis: uos porro dicite multis
 Milibus: & facite hæc curua loq̄e anus
 Omnibus inq; locis celebret fama sepulū
 Noretatq; magis mortuus atq; magis.
 Ne tenuē texens sublimis arena telam
 Deserto in mali nomine opus faciat
 Nā mihi quā dderit duplex amatusia curā:
 Scitis: & in quo me corruerit genere:
 Cū tantū arderē quantū trinacria rupes
 Lymphaq; in cetheis mallia termopilis
 Mœsta nec assiduo tabescere lumina fletu
 Cessarent: tristiq; imbre madere genæ
 Qualis in acriū perlucens uertice montis
 Riuus muscoso profilit e lapide:
 Qui quū de p̄na p̄ceps ē ualle uolutus
 Per mediū densi transit iter populi
 Dulce uiatori lasso in sudore leuamen
 Quū grauis exustos æstus hiulcat agros
 Ac uelut in nigro iactatis turbine nauis
 Lenius aspirans aurā secunda uenit:
 Iā prece pollucis iam castoris implorata.
 Tale fuit nobis mallius auxilium.
 Is clausum lato patefecit limite campum
 Isq; domum nobis: isq; dedit dominam
 Ad quā cōmunes exerceremus amores
 Quo mea se molli candida diua pede
 Intulit: & trito fulgentē in limine plantā
 Innixa arguta constitit in solea.
 Cōiugis ut quondā flagrās aduenit amore
 Protefilæam laodomia domum.
 Accepta & frustra nōdū cū sanguie sacro.
 Hostia cælestes pacificasset heros.
 Nihil mihi tā uald placeat rhānusia uirgo
 Quod temere inuitis sulcipiatur heris
 Quā ieiuna pium desideret ara cruorem.
 Docta est amisso laodomia uiro:
 Cōiugis añ coacta nouū dimittere collū
 Quā ueniens una atq; altera rursus hyēs
 Noctibus i lōgis auidū saturasset amorē
 Posset ut abrupto uiuere coniugio:
 Q d scibant p̄cæ nō longo tempore abesse
 Si miles muros islet ad illicos:

Nā tum helenæ raptu primor es arguor:
 Cœperat ad sese troia ciere uiros:
 Troia nefas cœe sepulchræ europæ aliæq;
 Troia uiræ & uirtutū oīum acerba cinis
 Quæue ēt id nō lœtum miserabile fratri
 Attulit heī misero frater adeptē mihi:
 Heī misero frī iucundū lumen adeptū
 Tecum una tota est nra sepulta domus:
 Omnia tecum una perierūt gaudia nostra
 Quæ tuus in uita dulcis alebat amor:
 Quē nūc tā lōge nō inter nota sepulchra
 Nec prope cognatos composītū cineres:
 Sed troia obscœna troia infœlice sepultū
 Detinet a nostro terra aliena solo:
 Ad quā tū pperās fert simul undiq; pubes
 Græca penetralis deseruisse deos:
 Ne paris abducta gauisus liber a mœcha.
 Ocia pacato degeret in thalamo
 Quo tibi cū casu pulcherrima laodomia:
 Ereptum est uita dulcius atq; anima
 Cōiugiū: tāto te absorbēs uertice amoris
 Aestus in abruptum detulerat barathrū:
 Quale ferūt graii peneū propter amœnū.
 Siccarī emulsa pingue palude solum:
 Qd quondā cælis mōtis fodisse medullis.
 Aulus falsiparens amphitrioniades:
 Tpe quo certa stymphalia mōstra sagitta
 Perculit imperio deterioris heri:
 Pluribus ut cœli tereretur ianua diuis:
 Hebe nec lōga uirginitate foret.
 Sed tuus alt⁹ amor barathro fuit altior illo
 Qui diuum dominum ferre iugū docuit
 Nam neq; tam charæ cōfecto ætate parētī:
 Vna caput seri nata nepotis alit:
 Qui cū diuitiis uix tandē inuentus auitis
 Nomē testatas detulit in tabulas:
 Impia derisi gentilis gaudia tollens
 Suscitāt a cano uulturium capite:
 Nec tantū niueo gauisa est ulla columbo
 Cōpar seu q̄quid dicitur improbius
 Oscula mordenti semper decerpere rostro
 Quāq; præcipue multiuola est mulier
 Sed tu horū magnos uicisti sola furores
 Ut semel es flauo conciliata uiro.
 Aut nihil aut paulo cui tu cōcedere digna:

¶ Troia nefas: insultat troiæ propter fratris Interf
 tū. ¶ Letū miserabile fratri: forsitan quo tempo
 re fimbria troiam euertit Cornelio sylla rempu. te
 nente. ¶ Heī misero fratri: deplorat rursus amis
 sum fratrem. ¶ Quo tibi cum casu: græcis ad tro
 iam properantibus uir adeptus est laodomia.
 ¶ Quale ferūt graii: comparat altitudinem amo
 ris eiusdem laodomia in prothesilaum profūditā
 ti aquarum in thessalia iuxta peneum; stagnantiū
 priusq; ab hercule ossa ab olympo summoto dedu
 ctæ foret qua de re sic scribit Diodorus. Sed tamē
 antea huic simile opus in græcia effecerat: nam a
 locis quæ tempe appellantur ubi late stagnabat in
 campis ducta fossa aquam deduxit thessalia circa
 peneum fluuium campos fertiles præbens. ¶ De
 terioris heri: intelligit euristeum qui proculdubio
 fuit hercule deterior licet ei imperauerit. ¶ Pluri
 bus ut cœli: ut receptus in numerum deorum ha
 beret hebem uxorem. ¶ Sed tuus altus amor: ait
 amorem quo laodomia uirum suum prosequēba
 tur fuisse maiorem q̄ fuerit amor herculis in solem
 cui nimium adamata: dum studet morigerari fecit
 etiam pudenda. ¶ Barathro: nomen est immensæ
 profunditatis. ¶ Nā neq; tam charum: negat Ca
 tullus tam carum esse auo diuiti: & decrepito quē
 ei heredem filia educat: nepotem q̄ carus extiterit
 laodomia idem prothesilaus. ¶ Detulit i tabulis:
 nomen in aui testamento dedit notandum. ¶ Gē
 tilis gaudia tollens: gentiles dicuntur qui ex ea
 dem sunt gente: & qui eodem nomine uocantur:
 ¶ Derisi: quia sperabat se bona senis habiturura:
 cum illum ante natum nepotem sine herede esse
 uideret. ¶ Suscitāt a cano uulturium capite: ab
 git a sene insidiantem captatorem qui uulturi cō
 paratur. Martialis, cuius uulturis hoc erit cadauer.

Martia.

Crocea candidus in tunica: talis est apud poetas cupidinis ipsius habitus. **N**ec tamen illa mihi negat illam de qua loquitur sibi nupsisse: sed alteri nupta sibi quoque se indulgisse dicit. **O**fficiis: quae tu in me contulisti. **N**e nostrum scabra: ideo inquit feci haec de nobis carmina: ne quoniam nostrum nomen iniuria temporis ex hominum memoria deletur. **Q**uae themis: de qua sic scribit sex. Pom. themi deam putabant esse: quae praeciperet hominibus id petere quod fas esset: eamque id esse existimabant quod fas est. **E**t longe ante omnes: intelligit amicam.

Quare illud satis est: si nobis id datur unis: Quod lapide illa dies candidiore notat: Hoc tibi quod potui affectum carmine munus Pro multis aliis redditur officiis

NOLI ADMIRARI. Quibus alae malevolent: hi hircum sub alis habere uel gestare dicuntur Rufus a foeminis respuebat: licet gemas & uestes pretiosas eis donaret. quia hircino factore laborabat ipse tamen cum quid in causa esset ignoraret. uehementer admirabatur. Monet eum Catullus ut hircum occidat. aut desinat mirari. cur a foeminis respuatur. **R**arae. pretiosae possumus etiam legere ralla: erat namque ralla uestis tenuissima a raritate nomen habens. Plautus punica ralla spissa.

Plautus

Labefactas. commoues uel concutis. **D**elictis quibus solis gemae expetuntur. **M**ala fabula: malus uulgi sermo. **A**larum. humeri sunt. unde dependent brachia at concauae infra humeros partes alae uocantur. **H**unc metuunt omnes. aludrit ad hircum animal. **Q**uare. conclusio.

Nasorum interfice pestem. pestis nasorum est factor. **N**ULLI SED DICIT. Amica Catulli. ut ostenderet poetam a se plurimi fieri: iactabat se nulli malle quam Catullo nubere. Catullus autem cum norit foeminam esse ut eleganter scribit Maro quoddam uarium semper & mutabile ait id demum in uento & aqua esse scribendum quod mulier dixerit amanti.

Lux mea se nostrae contulit in gremium: Quam circumcursans huc illuc saepe cupido. Fulgebat crocea candidus in tunica:

Quae tamen & si uno non est contenta catullo Rara uerecundae furta feremus herae. Ne nimium simus stultorum more molesti:

Saepe etiam iuno maxima caelicolum Coniugis in culpa flagrabat quotidiana Nosces omniuoli plurima furta iouis

At qui nec diuis homines componere aequum est: Ingratum tremuli tolle parentis onus: Nec tamen illa mihi dextra deducta paterna

Fragrans assyrio uenit odore domum. Sed furtiua dedit nigra munuscula nocte Ipsius ex ipso dempta uiri gremio:

Quare illud satis est: si nobis id datur unis: Quod lapide illa dies candidiore notat: Hoc tibi quod potui affectum carmine munus

Pro multis aliis redditur officiis Ne nostrum scabra tagat rubigine nomen Haec atque illa dies atque alia: atque alia:

Huc addet diui quam plurima: quam themis olim: Antiquis solita est munera ferre piis Sitis foelices & tu simul: & tua uita:

Et domus ipsa in qua lusimus & domina Et qui praecipue nobis terram dedit a quo Sunt primo nobis omnia nata bona:

Et longe ante omnes mihi me quam charior ipso est Lux mea: qua uiua uiuere dulce mihi est.

In Rufum.

NOLI admirari quare tibi femina nulla Rufe uelit tenere: supposuisse foemur Non illam raram labefactas munere uestis: Aut perluciduli deliciis lapidis.

Ledit te quaedam mala fabula qua tibi fertur Valle subalarum trux habitare caper: Hunc metuunt omnes: neque mihi nam mala ualde

Bestia: nec qui cum bella puella cubet. Quare aut crudeliter nasorum interfice pestem: Aut admirari desine cur fugiunt.

De Muliere sua.

NULLI se dicit mulier mea nubere malle Quam mihi: non si se iuppiter ipse perat Dicit sed mulier cupido quod dicit amanti In uento & rapida scribere oportet aqua.

Diomedes

rat ut alium fallat is deorum nuie abuti dicitur.
¶ Multa parata tibi: poeta ait paratas esse sibi i fu-
turū multas ex ingrato les biæ amore uoluptates:
¶ Quin tu aio affirmas: hortat se ipsū ut diis ita
uolentib' oem a se summoueat anxietatē. ¶ Vna
salus est: ut deponas amorē. ¶ Pote: pro potes qd
teste Diomede ueterib' crebrū fuit. ¶ O dii: iplo-
rat opem deorū. ¶ Puriter: sine labe. ¶ Hanc pes-
stem hūc pestiferū amorē. ¶ Tetrū morbum: ap-
pellat morbum ipsum amorem: ut pote quo ani-
mus sautiatus a grotat.

RVFE MIHI FRVSTRA. Cōgrit' poc-
ta: q' ideo Rufus suā inierit amicitia: ut per
fallaciā eriperet sibi amicā. ¶ Magno cū
p'io: quia eripuit mihi les biā. ¶ Siccine surrep-
sti mi: an inquit ita in meam itrepisti familiaritatē:
ut utrens mihi iteriora eriperes puellam: in qua oia

Obona mea locauerim.
¶ ALLVSHABET FRATRES. Gal-
lū lacerat: cui cum duo essent fratres: quorū
unus habebat uxorem non inuenistam: & alter si-
lium non illepidum. Gallus eos coire faciebat: nec
eo contentus flagitio ipse quoq; eadem puella ab-
utebatur. ¶ Lepidus: uenustus. ¶ Videt esse ma-
ritam: non uidet inquit se quoq; habere uxorem:
quā nepos a patruo ita edocē' subigat. ¶ Quod
puræ pura puellæ: q' tu ore impuro puram puellā
os basiaueris. ¶ Impune: sine poena. ¶ Te no-
scent: tua norint flagitia.

LESBIVS EST PVLCHER. Laudant
bus les biū riuialis sui pulchritudinem dice-
tib' q' les biā eum malle q' Catullum cum tota fa-
milia sic nobilis poeta respondet: ut ostendat les bi-
um cuius forma tantopere laudatur esse fellatorē
uel cunilingum. ¶ Quid nī: cur non. ¶ Cum to-
ta gente: cum tota familia. ¶ Si tria natorū suā-
uia reppererit: si tria oscula inuenerit: nā cunillin-
gi & fellatores non basiantur quam rem multis in-
locis indicat Martialis.

Multa parata manēt i lōga ætate catulle
Ex hoc ingrato gaudia amore tibi.
Nā q'cūq; hoies bñ cuiq; aut dicere possūt
Aut facere: hæc a te dictaq; factaq; sunt
Oiaq; ingrata perierunt credita menti.
Quare iam te cur amplius excrucies:
Qui te aio affirmas: atq; i strictoq; reducis
Et diis inuitis desinis esse miser.

Difficile ē lōgum subito deponere amorē:
Difficile ē uerū hoc quod lubet efficies
Vna salus hæc ē hoc ē tibi peruincendū:
Hoc facies: siue id non pote: siue pote
O dii si uest' ē misereri: aut si qbus unq;
Extrema iā ipsam morte tulistis opem:
Me miser' aspiciate: & si uitam puriter egit
Eripite hanc pestem perniciemq; mihi.
Quæ mihi subrepēs imos ut torpor i artul
Expulit ex omni pectore lætitiās:
Nō iā illud qro contra ut me diligit illa
Aut quod non potis est esse pudica uelit
Ipse ualere opto et tetr' hūc d'pōere morbū
O dii hoc reddite mi pro pietate mea.

Ad Rufum.

RVfe mihi frustra: ac ne q'cūq; credite a-
frustra imo magno cū p'cio atq; malo
Siccine surepsti mi atq; intestina perurēs:
Sic misero eripuisti omnia nostra bona:
Eripuisti heu: heu nostræ crudele uenenū
Vitæ: e heu nostræ pectus amicitia.

De Gallo.

GAllus hēt frēs quorū ē lepidissima diūx
Alterius: lepidus filius alterius:
Gallus hō ē bellus. nā dulcis iūgit amores
Cum puero: ut bello bella puella cubet:
Gallus hō ē bellus: nec se uidet esse maritū
Qui patruus patruī mōstret adulterium
Sed nunc id doleo q' puræ pura puellæ
Suauia coniunxit spurca salua tua.
Verū id nō impune feres: nam te oia sacra.
Noscent: & qui sis fama loquetur anus.

De Lesbio.

Lesbi' ē pulcher: qd nī: quē les biā malit
Quā te cū tota gente catulle tua
Sed tñ hic pulcher uēdat cū gente catullū
Si tria amatorū suauia reppererit.

QUID DICAM GELLI. In gellium scribitur hoc epigramma: qui cum per noctem fellaret: mane domum egressus habebat labra propter sperma quod illis inhaeserat: niue candidiora. **Q**uare rosea ista labella: cur ista tua labra purpurea. **O**ctava hora: nam gellius aestivo tempore illucisq; cubabat. **S**uscitat: eleuat. **F**ama susurrat. an homines inquit de te susurrantes uera loquuntur. **G**randia tenta. magnas & arrectas mentulas. **C**lamant. cum clamore indicant. **V**ictoris. appellat uictorem illum a quo gellius irrumabatur. **C**ulo. emedo illa. **N**otata emedo notare ordo autem & sensus est. Illa misselli uictoris rupta clamant te notare labra se ro mulso posui t

Ad Gellium.

Quid dicam gelli quae rosea ista labella
Hyberna fiant candidiora niues
Mane domum quum exis: & cum te octava gerte
Et molli logo suscitatur hora die:
Nescio quid certe est: an uere fama susurrat
Gradia te medii tenta uorare uiri:
Si certe est: clamant uictoris rupta misselli.
Illa te mulso labra notare sero.

Ad Iuuentium.

Nemo ne in tanto potuit populo esse iuuenti.
Bellus homo: quem tu diligere inciperes:
Praeterquam iste tuus moribunda a sede pisauri
Hospes iaurata pallidior statuas: (nobis
Quid tibi nunc cordi est: quem tu proponere
Audes: & nescis quod facius facias.

Ad Quintium.

Quanti sit tibi uis oculos debere Catullum
Aut aliud si quid charius est oculis
Eripere ei noli multo quod charius illis
Est oculis: sed quid charius est oculis.

Ad Mulum.

Lesbia mihi presente uiro mala plura dicit
Hoc illi fatuo maxima laticia est:
Mule nihil sentis si nostri oblita taceret
Sana esset: quod nunc garrat & obloquitur
Non solum memit: sed quae multo acrior est res
Ira est: hoc est uritur: & loquitur.

De Ario.

Hommoda dicebat: si quando comoda uellet
Dicere: & insidias Arius insidias
Et tum mirifice sperabat se esse locutum
Quum quantum poterat dixerat insidias.
Credo sic mater sic liber auunculus eius:
Sic maternus auus dixerat: atque auia:
Hoc misso in Syriae requierant oibus aures
Audibant eadem haec leniter & leuiter.
Nec sibi postilla metuebant talia uerba
Quum subito affertur nuncius horribilis:

NEMONE INTANTO. Molestum fert Catullus quod Iuuentius puer formosissimus pisauri sem quendam qui inaurata statua pallidior erat sibi & aliis inter iuuenibus in amore anteposuerit. **P**isauri. pisauri est umbriae oppidum cui uicinus fluuius nomen dedit. **I**aurata statua. statuas olim maurari solitas his uerbis indicat Plinius. transit & ab diis ad hominum statuas atque imagines multis modis. **A**ntiqui eas pingebant bitumine quo magis mirum est placuisse auro integere. **Q**uod facinus facias nam qui formoso anteposit deforme. is profecto scelus facere uidetur.

Plinius.

QUANTI SI TIBI VIS. Rogat quintium sodalem ne eripiat sibi amicam quam habeat oculis cariorum. **S**i tibi uis oculos debeas. **S**i uis me tibi maxime obligare. **S**ed quid carius est oculis, quasi dicat nihil.

LESBIA MI PRaesente viro. Lesbiam maritus laetabatur: cum uxor se praesente malediceret Catullo quod iam lesbiam faciebat: non quod poetam odisset: sed quia ab eo fuerat destituta. **M**ule nihil sentis: insultat lesbiam marito: quem et mulum appellat. **S**i nostri oblita taceret. si de me nihil diceret. **S**ana esset ab amore beneuoleret. **S**ed quae multo acrior res est irrita est: sunt uerba nulli respondens dicentisque uxorem suam esse Catullo iratam. **H**oc est uritur & loquitur. **I**deo inquit Catullus & loquitur & mihi male dicit: quia irata est quae se destituerim.

HOMMODA DICEBAT. Irridet Arius quod quasi mirifice loqueretur comoda. **I**nsidias quae & ionium aspirando barbaram praeferebat. huius autem Epigrammatis in primo institutionum sic meminit Quintus. **A**pus nos potest quae an in scripto sit utitur: si littera est non nota. **C**uius quidem ratio mutata cum temporibus est sapientius perissime ea ueteres usi est in uocalibus. **C**um aedos ircosque dicebant. diu deinde obseruatum ne consonantibus aspiraret ut in Gracchis & triumphis erupit breui tempore nimius usus: ut chorae chetutiones & pchones adhuc quibusdam inscriptionibus maneat: quae de re. **C**atulli nobile epigramma est. **R**equierant oibus aures: quia nemo amplius romana erat qui sic loqueretur. **E**adem haec comoda & insidias. **L**eniter non asperere. **L**euiter. nam quae sine aspiratione scribuntur: ea ne uis enunciant. **P**ost illa. post illud tempus. **E**st. n. una pars orationis sicut posthac. **N**uncius horribilis. **A**rius. s. adesse nec eum aliter quam antea loqui.

Ionios fluctus. Ionium est mare quod graeci teste Plinio in siculum & creticum diuidunt. cum autē idem Arius iter nauigādū ionii, quoq; fluct⁹ sulcast eos postea addita in principio aspiratione enūcia bat rem proculdubio ridendam.

ODIET AMO. Oderat lesbiam Catullus ob perfidiā contra eandem amabat propter formā. quare hinc odio inde amore uexantibus ipse maximum cruciatum sentiebat.

QUINTIA FORMOSA EST. Concedit quintiā esse cādīdā longā: & rectā. negat tñ eā esse formosā. ut multis uidef. **C** Singula confi teor. candidā esse longā & rectā. **C** In tam

Quinti. **Q**uintiā ridiculū hoc ē quod rideat: nō aut quod risu dignū sit. **Q**uintiā. Sallum in consuetudine p ridiculo tm accipit: nā nō utiq; hoc est q̄q̄ & ridicula oportet esse falsa: nā & Cicero omne qd falsum sit: ait esse atticoꝝ: nā quia sunt maxie ad risū cōpositi: & Catullus. cū dicit nulla in tam magno est corpore mica salis. hoc dicit nihil in corpe eius esse ridiculū. **C** Oib⁹ oēs surripuit ueneres: lesbia inquit quia pulcherrima est: ideo ipsa cæteris mulierib⁹ omnē abstulit gratiā. **C** Nulla pōt. oñdit se plurimū amasse lesbīā eiꝝ: fidē semper seruasse.

QUID FACIT IS GELLI. Insectat quēsdā gelliū: qui more beluino matrē sororē q̄ nec nō & patruī sui uxore subagitabat.

C Prurit hō dicit prurire cū ardet desiderio coeū di. **C** Patruū q nō sinit esse maritū: cū eius uxore abutat. **C** Ec quis scis quātū: uerba gelliū quærentis an sciat Catullus quātū sceleris is faciat. **C** Nō ultima thetis: tm inquit sceleris facit: quantū nō fit in uniuerso. **C** Demisso se ipse uoret capite: nō si se feller capite ad inguen sugendum declinato.

GELLIVSEST TENVIS. Reddit rōnē Catullus. cur gellius in quē est superi⁹ epi grāma sit tenuis: q. s. uno tpe multas subigat matrē: sororēq; & patruī uxore. **C** Gellius est tenuis: uerba introductæ psonæ. **C** Quid nī cur nō rīdet Catullus. **C** Tāq; ualēs: tā potēs in coi tu. **C** Tāq; bonus patru⁹: tā hūanus uel liberalis. **C** Nisi qd fas tangere. sensus ē. Si Gellius nullas alias foeminas q̄ cognotas subigat: abūde patebit. Cur ipse sit adeo tenuis. **C** Nascat uero magus: magi lingua plax dicebant sapiētes: quos ex matris filiūq; cōcubitu nasci oportebat. De hīs Myrrha apud Ouidiū in. x. methamorphoseos intelligē uidet cum ait. Et qd nā remittit iūda: iura negant gētes tamē esse ferunt. In quibus & nato genitrix & nata parētī lungit & pietas gemiato cre scit amore. **C** Persicū aruspiciū: quod Delphū inuenisse testatur Plinius. in eo uictimarum extra inspiciebantur qui autem id agebant: aruspices sūt appellati. **C** Omentum in flammis: hoc nomine appellatur pingue illud: quo uentriculū & intestina teguntur.

Ouidi⁹.

Ionios fluctus postquā illuc arius isset iam non ionios esse sed hionios.

De Amore suo.

ODI & amo: q̄re id faciā fortasse requis. Nescio: sed fieri sentio & excrucior.

Quintiā & Lesbīā Comparatio. **Q**uintia formosa est multis: mihi candida longa

Recta est: hac ego singula confiteor: Totū illd: formosa nego: nā nulla uēstas Nulla in tā magno est corpore mica salis Lesbīa formosa ē q̄ cū pulcherrima tota ē Tum oib⁹ una omnes surripuit ueneres: Nulla pōt mulier tantū se dicere amaram: Vere quantum a me lesbīa amata mea ē: Nulla fides ullo fuit unquā i scedere tanta Quanta in amore tuo ex pte repta mea ē.

Ad Gellium.

Quid facit is gelli q̄ cū mīe atq; sorore: Prurit & abiectis peruigilat tunicis: Quid facit is patruū q̄ nō sinit eē maritū Ec quid scis quantum suscipiat sceleris: Suscipit o gelli quantū nō ultima thetis Nec genitor nympharum abluīt ocean⁹ Nā nihil ē qcquā sceleris quo pdeat ultra. Non si demisso se ipse uoret capite.

Ad Gellium.

Gellius ē tēuis: qd nī: cui tā bona mater Tāq; ualēs uiuat tāq; uenusta soror Tāq; bonus patruus tāq; oīa plena puellis Cognatis: quare is delinat esse macer: Qui ut nihil attigat nisi qd fas tāgere nō ē Quantum uis quare: sit macer inuenies. Nascatur magus ex gelli matrisq; nefando Coniugio: & discat persicum aruspiciū: Nā mag⁹ ex mīe & gnato gignat oportet Si uera est persarum impia religio: Gnatus ut accepto ueneret carmine diuos Omentum in flāma pingue liqfaciens

Ad Gellium.

Non ideo gelli sperabam te mihi fidum
 In misero hoc nostro perdito amore fore

Quod te cognoscere bene constanterue putare
 Aut posse a turpi mentē ihibere pbro:
 Sed neq; qd matrē nec germanā eē uidebā
 Hāc tibi cutus me magnus edebat amor
 Et quāuis tecū multo coniungerer usu
 Non satis id causā credideram esse tibi.
 Tu satis indulsti tantū tibi gaudium in oī
 Culpa est in quocunq; ē aliquid sceleris.

De lesbia.

Lesbia mi dicit semp male: nec tacet unquam

De me: dispereā me nisi lesbia amat:
 Cui ego quasi eadē totidē mox depcor illi
 Assidue: uerum dispeream nisi amo.

In Caesarem.

Il nimium studeo tibi caesar uelle placere

Nec si orem utrum sis albo an ater homo.

Mētula mœchat: mœchat mentula certe.
 Hoc est quod dicūt ipsa olera olla legit.

De Smyrna Cinna.

Myrna mei cinnae nonam post deniq; messem

Quā cœpta ē nonāq; edita post hyemē
 Vilia quū interea quingenta hortēsius uno
 In pede stans fixo carmina ructat hians.
 Smyrna cauas atracis pētus mitte ad un
 Smyrnā i cana diu sacula puoluent das
 Aut uolusi ānales pataui morient ad urbē
 Et laxas scombris saepe dabunt tunicas:
 Parua mei mihi sūt cordi mōumēta laboris
 At populus tumido gaudeat antimacho.

Ad Caluum.

Si quicquam mutis gratū acceptū
 ue sepulchris

Accidere a nostro calue dolore pōt

Quo deliderio ueteres renouamus amoris
 Atq; olim missas flemus amicitias
 Certe nō tanto mors immatura dolori est
 Quintilia: quantū gaudet amore tuo.

NON IDEO GELLI. Alloquit eundē gelliū: quē ait se sperasse fore sibi in amore fidum: nō q; putaret ipsum a probro posse abstinere: sed quia sciret lesbia eē ei neq; matrē: neq; sororē q; solas gellius subagitabat. **E**debat: absuuebat. **M**ulto cōiungerer usu: licet inquit tecū multū uersarer: nō tñ putabā te ob id a mea lesbia posse abstinere. **I**ndulsti: pro indulstisti. **I**n omni culpa est quocunq;: sensus est in omni gaudio culpam esse: i quo sit aliquid sceleris.

LESBIA ME DICIT. Deprecari pprie ē arcere siue repellere: lesbia amica Catullū ut amorē suū occultaret: poetā semp maledicebat. id quod Catullus se quoq; facere cōfite tur licet lesbiam depereat. **M**i: mihi eadē. i. mala. **D**eprecor illi: in illam repello.

IL NIMIUM STUDEO. Volens poeta insectari Iulij Caesaris adulteria negat se dare operā ut illi placeat & si roget utrū idē Caesar sit alb⁹ hoc est bon⁹ & liberalis: an ater hoc ē malus & sordidus. hui⁹ aut dicti in Caesarem suppresso tñ poetā nomie meminit Quintilian⁹. **M**achatur: machas sectatur. **I**psa olera olla legit: Vetus est in adulteros prouerbiū.

MYRNA MEI CINNAE. Ideo laudat smyrnā Cinnae: qd op⁹ Cinna ut testatur Quintilia. nouē annis scripserat: ut uita peret tū hortensiu: qui stans uno in pede quingētos uersus ructabat uerū q; faciebat: tū annales uolusi: quib⁹ nihil ineptū nihilq; insulsius legi poterat. **A**tracis mitte ad undas: smyrna iquit i graciā quoq; missa uidebit undas atracis. Est aut atrax flui⁹ Aetoliae: qui tonio mari ifundit auctor est Pli. **P**eruoluent: diarefis. **A**t uolusi annales de quibus supra. Annales uolusi cacata cartha. **P**ataui morient ad urbē: smyrna iquit opus Cinnae i graciā quoq; penetrabit: at ānales uolusi muros pataui nos intra quos sūt scripti: nō egredient. **S**cobris: scombrī sunt pisces: quib⁹ sub Aquis sulphure⁹ ē color extra qui ceteris. **S**int cordis placeat. **P**arua monumēta: pauca carmina hic pculdubio eos taxat qui uersus faciētes cog: nūero studēt non bonitati. **A**nthemaco: de quo ita scribit Quinti. Cōtra in Antimacho uis & grauitas & minime uulgare eloquēdi gen⁹ hēt laudem: sed quāuis eis secūdos fere grāmaticorū cōsensus deferat: & affectib⁹ & iocūditate & dispōne & oino arte deficit. Idē cū bellum thebanū canere decreuisset qtuor & xx. uolumina scripsit priusq; duces thebas perduxerit.

IQVICQ VAM MUTIS. Caluus poeta amauit Quintiliā puellā. Cui⁹ et iterū carmine defleuit. Quā rē his uersibus testatur Propertius. Hoc etiā docti cōfessa est pagina calui. Propertius cum caneret miserā funera quintilia. Catullus igit laudās calui amici sui pietatē ait Quintiliā si quid tñ a uiuis fieri pōt: quod mortuis gratum acceptū q; sit: non tam imaturo obitu dolere q; immēso calui amore lætari. **M**utis: non loquentibus. **I**mmatura: imitās acerba ante diem proferata.

MONITA MEDII AMENT. Inuehitur in Aemiliū: os cuius alioquin turpissimū maxime ferebat. **R**eferre: distare. **O**lfacerē: odorarer. **M**ūdius hoc nihil est: nihil est inquit culo Aemiliū purius: nihilq; ore spurci. **N**ā sine dentib; pbat culū Aemiliū esse ore meliōrē: nāculus inqt caret dentib;: cū os habeat dentes longissimos: & gingiuas putres exesasq;: qles habet uetus capla. **S**equipedales: pedis unius cū dimidio alteri hoc. n. significat sequepes. **P**loxemi. **Q**uintilianus in primo Instōnū scribit Catullū circa padū inuenisse ploxemū nō tñ dicit qd sit illud qd declarat sextus pompeius his trib; uerbis ploxemū caspsam dixerūt. **H**ic. Aemilius. **Q**uē si qua attingit. ait Catullus eam mulierem quā Aemilio sui copiā facit. posse lingere culū carnificis aegrotāt.

IN TE SI Q VICQ VAM. Insectatur quēdā uectiū hoīem maxime loquacē cuius fatua garrulitate plurimū offendebat optat primū ut lingua culos lingat & crepidas stercore fœdatas. deinde monet eūdē. ut si Catullū & alios pdere uelit discat loq̄citātē suam oibus esse p molestā imo mortiferam. **S**i usus ueniat. si tibi contingat. **C**aprotinas: eniēdo carbatinas. fuerunt aut carbatinae apud priscos calciamēta quorū mentionē faciūt iulius pollux in nono ad com modū Impatorē. & Aristo. in. ii. de Aialibus hui; emendationis ne quis sua gloria fraudetur. auctor est nobis Angelus politianus.

VRRIPVI TIBI DVMLVDIS. Al loquit iuuetiū qui poetā succensuerat q̄ sibi inter ludendū basium surripuisset. **D**ulcius ambrosia. herba est ambrosia quā multi Botrim alii arthemisiā uocāt. fingūt tñ poetā ambrosiam eē cibū deorū suauissimū. **V**erū id nō ipune tuli. nō impune te basiaui. **C**ruce. posuit crucē p maximo cruciatu. q̄le crucib; affixi patiebantur. **N**ec possum fletib; ullis. nec ullis iqt lachrimis possum te placare. **N**ā simul id factū. posteaq; te inuitū basiaui. **L**upae. meretricis Ioue. Ite qui bus grata ē p̄cta lupa barbara mitra. & Marti. ob scindūt spurcas hęc monumta lupas. **H**elleboro. legimus apud gelliū lib. xvi. noctiū atticay duas eē hellebori species discerniculo coloris isignes candidi & nigri: eos aut colores nō in semine hellebori neq; in uirgulis sed in radice dignosci cādido stomachum & uetrē superiorem uomitōibus purgari nigro aluum quā inferior uocatur diluū: **V**triusq; esse hanc uim ut humores noxios in quibus causae morborū sunt: extrahant. sed de helleboro multo plura scribit Plinius lib. xxv. hist. nat. **M**ifero proponis amor: ut mihi succēseas quotiens cunq; tibi basia surripui.

AEELIUS AVFILENVM. Aufilena puella soror erat aufilēni itē pueri. Quorū hūc cælius illam uero quintius deperibat. Catullus autem cū non nihil Cælio debeat: optat ei in amore felicitatem.

De Aemilio.

Non: ita me dii amēt: q̄c̄q; referi putauit. **V**trū os an culum olfacerem aemilio. **M**ūdius hoc nihil ē: nihil est q; imūdi. **V**erum etiam culus mundior & meliōr. **N**ā sine dētibus ille hoc dētis sesq; pedalis. **G**ingiuas uero ploxemi habet ueteris. **P**ræterea rictum qualem defessus in astū Meientis mulæ cunnus habere solet. **H**ic futuit multas: & se facit esse uenustū: **E**t non p̄is rino traditur atq; asino: **Q**uē si qua attingit: nō illā posse putemus **A**egroti culum lingere carnificis.

Ad Victium.

Nte si quicq; dici pote putide uicti. **I**d quod uerbosis dicitur & fatuis. **I**sta cum lingua si usus ueniat tibi: possis. **C**ulos & crepidas lingere carbatinas: **S**i nos omnino uis omnes perdere uicti. **D**iscas: omnino quod cupis efficies.

Ad Iuuentium.

Vrripui tibi dum ludis melite iuueti. **S**uauiolum dulci dulcius ambrosia: **V**erū id nō ipune tuli: nāq; amplius horā. **S**uff: xum i summa me memini eē cruce. **D**ū tibi me purgo nec possū fletibus ullis. **T**antillum uestræ demere seuitiæ: **N**ā simul id factū est multis diluta labella. **A**bsterli guttis omnibus articulis: **N**e q̄c̄q; nostro cōtractum ex ore maneret. **T**anquā cōmixtæ spurca salua lupæ: **P**ræterea infesto miserū me tradere amor: **N**on cessasti: omniq; excruciare modo: **V**t mi ex ambrosia mutatū iam foret. illud. **S**uauiolum tristi tristius helleboro: **Q**uā quoniā p̄c̄nā misero pponis amor: **N**unquā iam posthac basia surripiam.

In Cælium & Quintium.

Cælius aufilenū & quintius aufilenā. **F**los ueronēlum depereunt iuuenum.

Iuuenia.
Marcia.

Hic fratrem: ille sororem: hoc est quod dicitur illud
 Fratrum uere dulce sodalicium:
 Cui fauere potius caeli: tibi: nam tua nobis.
 Perspecta exigitur unica amicitia:
 Quum uesana meas torreret flamma medullas
 Sis felix caeli sis in amore potens. *(class)*
 Fletus de morte fratris.

Cui fauere potius caeli tibi modus est loquendi
 apud hunc poetam: ut alium interroget & pro illo sibi respondeat
 sic alibi cui dono lepidum nouum libellum arido modo pu-
 nice expositum Cornelii tibi. **P**erspecta: prospicere
 est ad plenum & perfecte cognoscere. **V**esana: quae
 me uesantum reddebat. **M**edullas: quarum cibo
 amorem pasci fingunt poetae.

MULTAS PER GENTES. Amiserat
 fratrem Catullus ut ipse alibi demonstrat quod
 extra patria extinctus in littore troiano sepultus iace-
 bat ad hunc uetus poeta eius manibus flendo parerat.
Inferias: inferiae sunt sacra mortuorum. quae inferis sol-
 uuntur. **M**unere mortis: munera mortui uocantur:
 exequia. **N**ecque: mihi non respondentem. **P**risco de
 more: pro ut maiores instituerunt. **M**anantia fletu
 lacrimis stillantia. Est enim manare cum aliquid
 per minutissimas stillat partes.

IQ VICO VAM TACITO. Spon-
 det Cornelio quod de fide Catulli post archa-
 num ei commissum non nihil dubitabat se se taciturnus
Illorum iure: quae aliorum secreta sibi commissa tacere no-
 uerunt. **H**arpocrate: puta iquit me factum esse mu-
 tum. De harpocrate autem iam dictum est.
VT SOLES. Mutauerat Catullus filio. x.
 sestertia. Sed cum ea postea reposceret: nec
 sileo mutuum reddere uellet: ipse poetae minabatur:
 Monet eum Catullus ut reddat sibi pecuniam: deinde iure
 suo minetur: aut si eam reddere nolit desinat minari.

REDIS ME POTUISSE. Negat Ca-
 tullus se lesbiae maledixisse. **M**ea uita:
 lesbiae: quae mea est uita. **N**ec si possem: sub
 audi maledicere. **T**am perditam misere. **M**ostru-
 facis: monstrum ut Donatus ait omne est contra naturam.

ENTVLA CONATVR. Non poterat
 Catullus uirginem irrupere: cum maxime cupere-
 ret obstabat ei firmitas pelliculae quae uir-
 ginibus obredit: haec Catullus appellat motum pimpleum
 est autem pimpla locus quae parnaso & helyconi proxima
 mum thraces olim illuc usque profecti musis consecra-
 runt. alii uero dicunt poetam confiteri se obscena scribere
 uoluisse: sed a musis quomodo id faceret prohibuitur

VMPVERO OEBALIO. Precones
 sunt qui in auctuibus praeterita rebus imposita clare
 enuntiant ad quod alludens Catullus ait: quicumque
 uidet oebalium puerum cum praecone uersari: non posse nisi
 credere se uenudare. & ita inuit illum fuisse cynedum
Esset: emendo ipse. **D**iscupere: ualde cupere.

IQ VICO VAM CVPIDO. Poeta
 post paucorum similitudinem cum uideat lesbiam
 sibi reconciliatam gaudio exultans negat
 esse quenquam inter homines. qui sit se ipso felicior:
Si quicumque cupidus: sensus est. Si quid unquam homini
 cupido & insperanti contigit quod gratum foret:
 hoc esse sibi gratissimum: quae lesbiam secum in gratiam
 redierit. **C**andidiore nota: felici die de more
 autem signandi dies felices pariter: & infelices sa-
 perius satis multa.

MULTAS PER GENTES & multa per aquora uectus
 Aduenio has miseris frater ad inferias:
 Ut te postremo donare munere mortis
 Et mutum nequicquam alloquerer cinerem:
 Quod quidem fortuna mihi tete abstulit ipsum
 Heu miser indigne frater adempte mihi.
 Haec tamen interea prisco quae more parentum:
 Tradita sunt tristes munera ad inferias:
 Accipe fraterno multum manantia fletu:
 Atque in perpetuum frater aue atque uale.

Iquicquam tacito commissum est fido ab ami-
 cuius sit penitus nota fides animi.
 Meque esse inuenies illorum iure sacratum.
 Corneli: & factum me esse puta harpocrate.
 Ad Silonem. *(co)*

Vt sodes redde mihi decem sestertia sileo
 Deinde esto quis saeuus & indomitus:
 Aut si te nummi delectant desine quaeso
 Leno esse: atque idem saeuus & indomitus
 Ad quemdam. *(ta)*

Redis me potuisse meae maledicere ui-
 ambobus mihi quae charior est oculis
 Nec potui: nec si posse tam perditam amarem
 Sed tu cum caupone omnia monstra facis.
 De eius mentula.

Entula conatur pimpleum scadere montem.
 Musae furcillis praecipitem eiciunt:
 De Oebalio Puero.

Vm puero oebalio praecone quae uidet: ipse
 Quae uideat nisi se uedere discupere.
 Ad Lesbiam.

Iquicumque cupidus optatumque & obrigit unquam
 Insperatum: hoc est gratum animo proprie
 Quare hoc est gratum nobis quoque caro auro
 Quod te restituis lesbiam mihi cupido
 Restituis cupido atque insperatum ipsa refert te
 O mihi cara magis candidiore nota.

Monstru

Praecones

Dicere quis poterit: alium. s. esse: cuius felicitas hodie sit magis optanda.

SI CONI. Inuehit in cantu hominem maledicum: qui si iudicio populi cui iniustus est propter male-
dicentiam intereat: ait fore ut a feris & uolucris absumat. **S**purcata in puris moribus: magnis
uiciis foedata. **C**oruu: auis est quam uulgo ore coire arbitrat: sed negat Aristo. **C**Lupt: de qui
Coruus bus plura legito apud eundem Aristotelem Plinium. Solinum & Albertum nouissimum philosophorum:
Sequens epigramma tam clarum est: ut nulla indigeat expositione.

AUFILENA BONAE. Increpat aufile-
nam: quam cum moecha esset promissat se re Catullo
daturam: si is prius prius sibi dedisset. quo ac-
cepto ipsa postea poetam producebat. **A**ccipiunt
prius: capiunt mercedem. **Q**uae facere instituunt:
quam rem dare decernunt. **A**ut facere: ordo est Au-
filena est ingenuae mulieris: aut facere: aut fuit pudici-
ca non promissae non promissae. **S**ed data corripere
fraudando efficit: ea inquit quam postea quam prius accepit:
non dando uix fallit: plus peccat: quam meretrix quae
oibus membris se ad quaestum prostituit.

AUFILENA VIRO CONTENTAM. In-
sectatur Aufilenam: quam cum ex patris filios ge-
nuisset: iactabat laudanda esse mulierem: quam uno uiro
contenta foret: ei respondens Catullus ait fas esse cui uis homi-
ni succubere quam ex patris filios gignere.

ULTVS HOMO ES NASO. In na-
sonem Qui cum uir esset procerae statu-
rae draucorum qui eum subagitant commer-
tio utebatur. **N**eq; tecum: sed cum draucis qui te
subagitant. **D**escendis: dum uis ab iisdem draucis sub-
agitari. **P**aticus: patici sunt qui se iniuri patiuntur.

CONSULE POMPEIO: scribit poeta hoc te-
traficio ad cinam de mirando romae moecha-
rum incremento. Pompeio. n. primum consule
duae tantum moechae in urbe sedebant: sed postea cum
idem pompeius factus esset iterum consul. creuerunt ad duo
milia. **M**oechilia moechilium graecum est uocabulum
quod puam moecham significat. **D**uo duae moechae.
Milla. Ioanes Phosphorus uir tam graece quam latine
bene litteratus: qui in Cypro ubi publice conductus
prostituebat: nuprime perit: legebat chilia. **F**ecun-
dum semine adulterio: ait Catullus semine eorum qui adul-
teria sectantur esse admodum prolificum.

FIRMANVS salius irridet firmanum: qui cum
bim mentulatus esset: & ob id partim a uetu-
lis prurientibus partim a barbatis Cyne-
dis conductus magnam lucrum faceret: iactabat se me-
tulae beneficio habere oia. arua. s. prata piscinas: &
nemora feris referta. **S**alios erant salii sacerdo-
tes martis: quos numa primus instituit: eis ut Var-
ro ait a saltando nomen est inditum. Nam quotannis an-
cylia per urbem gestantes carminaque cum lasciuia
canentes populo inspiciente saltabant. **E**gregias:
egregium proprie dicitur quod ex grege eligi-
tur idem significat eximium.

Quis me uno uiuit felicitior aut magis est
Optatus uita: dicere quis poterit? (me
In Conium.

SI conii arbitrio populi tua cana senectus
Spurcata impuris moribus intereat.
Non equidem dubito quoniam primum inimica bonorum
Lingua exerta auido sit data uulturio
Effoscos oculos uoret atro gutture coru-
Intestina canes caetera membra lupi.

Ad Lesbiam.
Vcundum mea uita mihi propter amoris
Huc nostrae iter nos perpetuum fore:
Dii magni facite ut uere promittere possit:
Atque id sincere dicat: & ex animo:
Ut liceat nobis tota perducere uita
Alternum hoc sanctae foedus amicitiae.

Ad Aufilenam.
Aufilena bonae semper laudantur amicae
Accipiunt precium quam facere instituunt.
Tu quod promisti mihi quod mentita inimica es
Quod nec das nec fers saepe facis facinus
Aut facere ingenuae: aut non promissae pudicae
Aufilena fuit sed data corripere
Fraudando efficit plura quam meretricis auarae
Quae sese toto cope prostituit. Ad aufilenam

Aufilena uiro contentam uiuere solo
Nuptiarum laus est laudibus eximiiis.
Sed cuius quamuis potius succubere fas est
Quam matrem fratres efficere ex patris.
In Nasonem impudicum (sed
Ultus homo es naso neque tecum multo homo
Descendis naso: multus es & pathicus
Ad Cinnam.

Consule pompeio primum duo cinna sede-
Moechilia: at factio consule nunc iterum.
Maserunt duo: sed creuerunt chilia in unum.
Singula secundum semen adulterio.

De Salio Firmano.
Firmanus salius non falso metula diues.
Fertur: quod tot res in se habere egregias.

Aucupiū oē gen⁹ piscis prata arua ferasq;
 Ne quicq̄ fructus sumptibus exuperat.
 Quare cōcedo sit diues: dum oīa desint.
 Saltē laudem us dūmodo ipse egeat.
 Mētula hēt instar triginta iugera prati
 Quadraginta arui: cætera sunt maria
 Cur nō diuitiis croesum supare potis sit
 Vno qui in saltu tot modo possideat?
 Prata arua ingentes siluas saltusq; paludes
 Vsq; ad hyperboreos & mare ad oceanū
 Oīa magna hæc sunt tñ ipse ē maxius ultor
 Non hō: sed uere mentula magna minax

CAucupiū omne genus piscis: ea breuiter cōme-
 morat: q̄ firmanus mētulæ bñficio se hñe gloriaba-
 tur. CDū oīa desint. dū ipse nihil habeat. CCroes-
 sum: quē cōstat fuisse hoīum illi⁹ tpis ditissimum.
 CVno in saltu: appellat saltū eiusdē firmani mē-
 tulā. CHipboreos: hipborei populi sunt plagæ se-
 ptentrionalis trans flat⁹ aqlonis iuxta oceanū. de
 qb⁹ sic scribit Pli. li. iiii. hist. nat. pone eos mōtes ul
 traq; aqlonē gens felix (si credim⁹) quos hipbore
 os appellauere: annofo degit Aeuo fabulosis cele-
 brata miraculis: & paulo infra: regio aprica felici
 tēperie oī afflatu noxiō carēs: dom⁹ iis nemora lu-
 cīq; & deorū cult⁹: uiritim gregatiq; discordia igno-
 ta & ægritudo oīs. CMentula magna minax: fir-
 manus. n. minabat se sola mētula oēs iniurias ab
 inimicis sibi illatas facile posse uindicare. Plinius.

Ad Gellium.

Sape tibi studioso aīo uenante reqris
 Carmīna urī posse mittere battiadae
 Quæ te lenirent nobis neu conarere
 Infestum telis icere musca caput. Crē
 Hūc uideo mihi nūc frustra lūptū eē labo-
 Gelli. nec nostras huc ualuisse preces:
 Contra nos tela ista tua euitamus amictu.
 Affixus nostris tu dabis supplicium.

AEPE TIBI STUDIOSO ANIMO
 Catullus nup uerterat in linguā latinā q̄-
 dā callimachi carmina incertū ea ne: q̄ de
 comis berenices hic legunt: an alia. id autē cū inno-
 tuisset. Gelli⁹ a poeta tanq̄ ab amico istāter petie-
 rat: ut eadē carmina sibi traderet legenda. Vex cū
 Catullus nōdū illa edere uellet: & ideo gelliū oras-
 set: ut is apēdō desisteret: Gelli⁹ q̄si irasceret: cō-
 tinuo minat⁹ ē se ueluti muscā caput poetæ icētib⁹
 infestaturū: nec prius ab huiusmodi uexatiōe desti-
 turū q̄ ei rē exoptatā extorsisset ad hūc igit̄ scribit
 Catullus. CBattiadae: callimachi de quo abunde

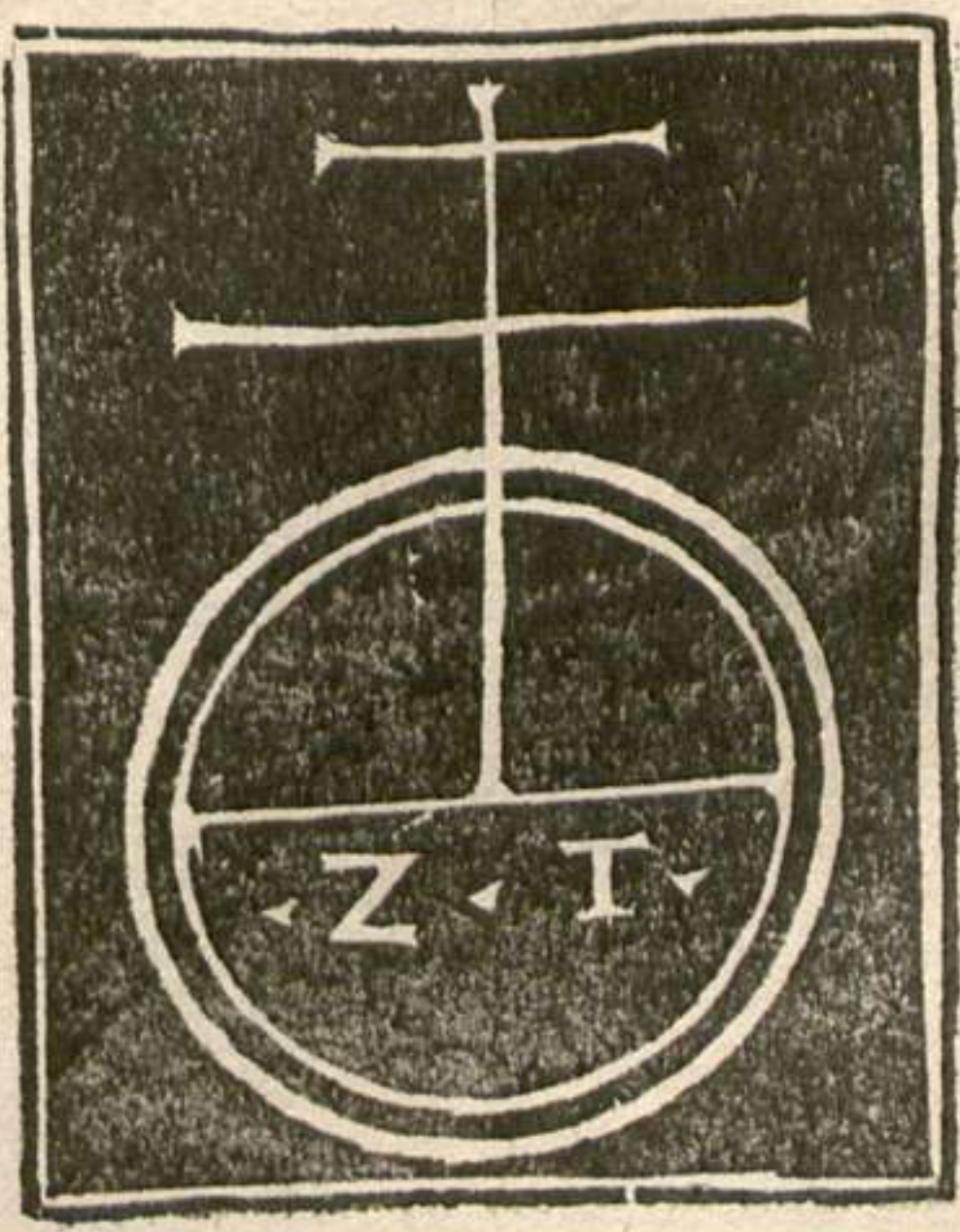
dixim⁹ in superiorib⁹. CLenirēt: te mihi placarēt. CMusca: tanq̄ musca cuius icētus licet nobis cutē non
 fauet: sūt tñ molesti. CFrustra sumptū esse laborē. p̄candi. s. ne a me peteres carmīa ipsi⁹ callimachi.
 CDabis: abiicit. s. de metro in scansione quod a piscis fieri solitum multorum patet exemplis. Q. Ca-
 tullus in epigrammate apud Gellium.
 Ibimus quæsitum: uerum ipsi ne teneamur
 Formido quid ago da uenus consilium.

Palladius fuscus ad eūdē iuuenē Clarissimū Laurentiū Bragadenum oīum bonarū artium alūnum.
 I sunt nri in Catullum cōmētarii Laurētū iuuenis clarissime. Quos ego hortatu amicoꝝ edi-
 turus tibi lubēs dedicauī. Vt ipsi tuo cæterorūq; Bragadenorū fauore aliqua ex parte munitū
 in mediū audaci⁹ p̄dirēt. Quāuis. n. in toto ope usus sim eo t̄pamento: ut nemini unq̄ detrahā
 & si qd ab aliis didicerim: id acceptū referā: Video tñ mihi quoq; paratos eē illos. Qui obtrectatiōe alie-
 næ sciētiae famā sibi aucupant. uel ob id potissimū q̄ nōnullis in locis partim uetustioris exemplaris sē-
 dem secut⁹ partim ingenio meo fretus epigrammata q̄ alii interpretes añ me uinctim legerūt. diuidere. &
 alia q̄ iudē diuiserūt. cōiungere nō dubitauerim: sed ego tuo tuiq; similiū iudicio cōtent⁹ Homeromasti-
 cas oēs & q̄cūq; illis fauet ut Catulli uerbis utar pili facio. Valeat p̄stantia tua cui me plurimū cōmēto.

Impressum Venetiis per Ioannem tacuinum de tridino An-
 no salutis. M. CCCC. LXXXVI. die uero. xxviii. Aprilis.
 Augustino Barbadico duce uenetiarum inclito.

Registrum huius operis.

<p>a Prima alba Palladius palladii</p>	<p>c in hispania Quibus non Mellitos</p>	<p>e Quui ue fugit Stridebat Adueniet tibi</p>
<p>b Ni te plus ut interpres Sestertia</p>	<p>d Transfor- rus & hespus dit ad testā</p>	<p>f Nam tum Si cui Quid dicam</p>

Atmet Tegernsee.

Aucupiu oē gen⁹ piscis prata arua ferasq;
 Ne quicq; fructus sumptibus exuperat.
 Quare cōcedo sit diues: dum oīa desint.
 Saltē laudemus dūmodo ipse egeat.
 Mētula hēt instar triginta iugera prati
 Quadraginta arui: cætera sunt maria
 Cur nō diuitiis croesum supare potis sit
 Vno qui in saltu tot modo po
 Prata arua ingentes siluas saltu
 Vsq; ad hyperboreos & mar
 Oīa magna hæc sunt tñ ipse ē n
 Non hō: sed uere mentula m

CAucupiu omne genus piscis: ea breuiter cōme
 morat: q̄ firmanus mētulæ bñficio se hñe gloriaba
 tur. CDū oīa desint. dū ipse nihil habeat. CCroe
 sum: quē cōstat fuisse hoium illi⁹ t̄pis ditissimum.
 CVno in saltu: appellat saltū eiusdē firmani mē
 tulā. CHipboreos: hipborei populi sunt plagæ se
 p̄tentrionalis trans flat⁹ aqlonis iuxta oceanū. de
 qb⁹ sic scribit Pli. li. iiii. hist. nat. pone eos mōtes ul
 traq; aqlonē gens felix (si credim⁹) quos hipbore
 Plinius.

Ad Gellium.
 Apete tibi studioso aīo uer
 Carmina uti possē mitte
 Quæ te lenirent nobis neu con
 Infestum telis icere musca ca
 Hūc uideo mihi nūc frustra h
 Gelli. nec nostras huc ualuit
 Contra nos tela ista tua euitan
 Affixus nostris tu dabis sup

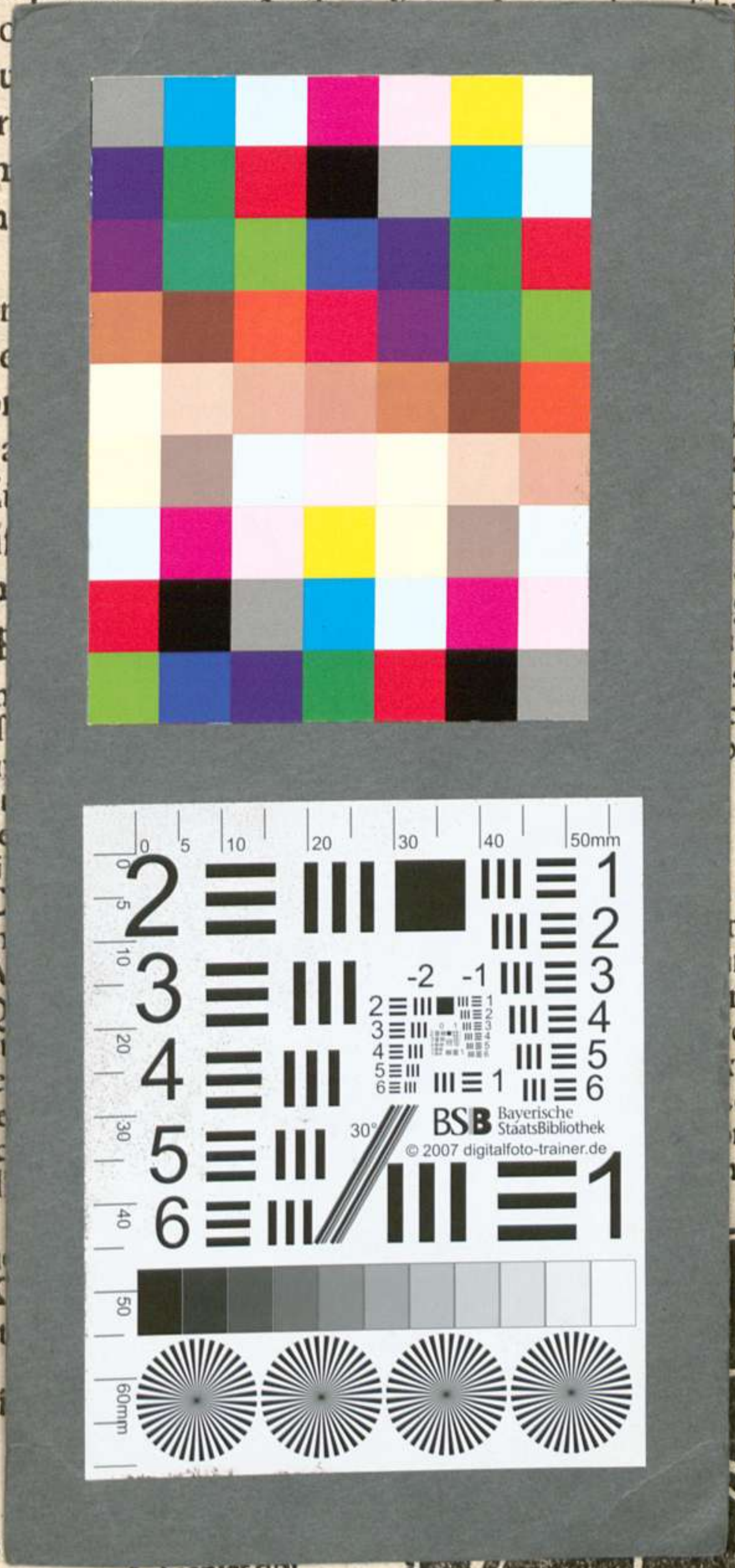
dixim⁹ in superiorib⁹. CLenirēt: te n
 fauient: sūt tñ molesti. CFrustra s
 Dabis: abiicit. s. de metro in scar
 tulus in epigrammate apud Gelliu
 Ibis quæsitum: uerum ipsi ne te
 Formido quid ago da uenus confi
 Palladius fuscus ad eūdē iuuenē C
 I sunt nri in Catullum cōn
 turus tibi lubēs dedicauit. V
 in mediū audaci⁹ pdirēt. Q
 & si qd ab aliis didicerim: id accepti
 næ sciētiae famā sibi aucupant. ue
 dem secut⁹ partim ingenio meo fre
 alia q̄ iudē diuiserūt. cōiungere nō c
 cas oēs & qcūq; illis fauet ut Catul

Impressum Venetiis per Ioann
 no salutis. M. CCCC. LXXX
 Augustino Barbadico duce uener

Registrum hui

a	c	
Prima alba	in hispania	
Palladius	Quibus	
palladii	Mellitosis	Adueniet tibi
b	d	f
Ni te plus	Transfor	Nam tum
ut interpretes	rus & hespus	Si cui
Sestertia	dit ad testā	Quid dicam

Atmet Tegernsee.

ANIMO
 i latinā q̄
 a ne: q̄ de
 it cū inno
 ter petie
 . Vex cū
 elliu oral
 ceret: cō
 etā ictib⁹
 atioē desti
 git scribit
 o abunde
 s cutē non
 callimachi
 olis. Q. Ca

alūnum.
 micoz edi
 rte muniti
 nq̄ detrahā
 ctatioē alie
 exemplaris s̄
 diuidere. &
 meromasti
 ū cōmēto.

